

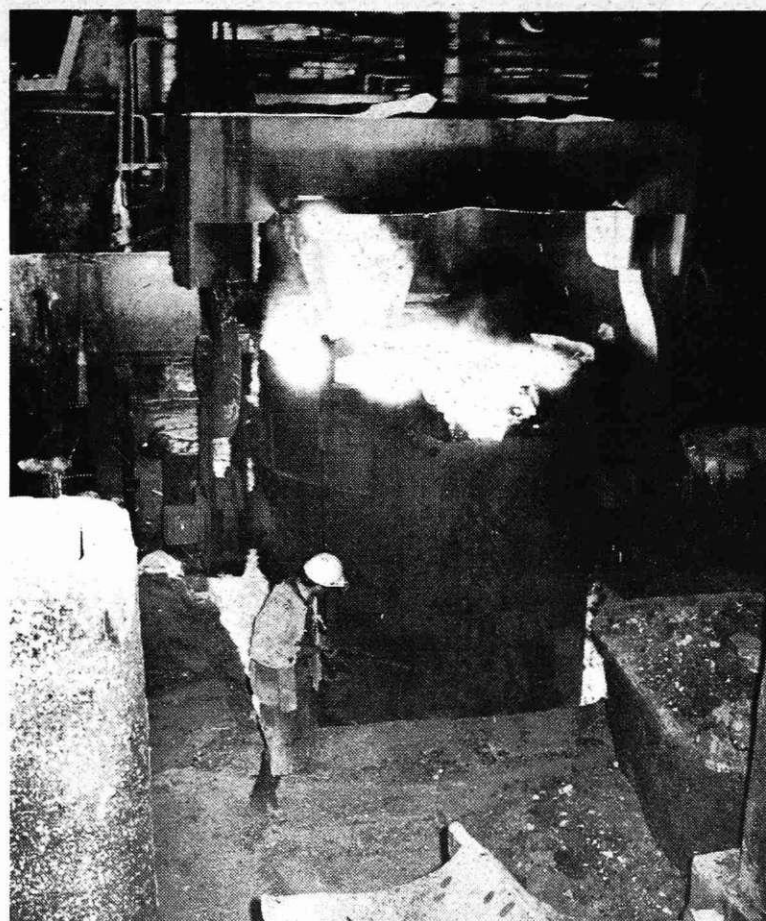
ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SZ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 8. JANUARJA 1976

ŠTEVILKA: 1. LETO: XXV

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarja, SZ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

V martinari

KLJUB NEKATERIM KASNITVAM PRI IZGRADNJI HLADNE VALJARNE – Z OPTIMIZMOM V NOVO LETO

Minulo leto 1975 je drugo leto izgradnje hladne valjarne. Štart v to leto je bil na raznih področjih različen. Predvsem področja, kjer smo imeli težave in zamudo v rokih, so bila izredno pomembna za delo v letu 1975. Tako smo sorazmerno slab štart imeli na področju izgradnje hal, kjer smo ugotavljali tri do štiri mesece zamude, pri izdelavi žerjavov je bila zamuda tri mesece in pri dobavi dokumentacije od dobaviteljev opreme in s tem v zvezi izdelava domačih projektov, je bila zamuda dva meseca. Ta področja so bila tudi na kritični liniji v mrežnem programu. Tudi nekateri drugi objekti so imeli kasnitve, kot bivalnica monterjev, upravna zgradba in garderobe, regeneracija, nevtralizacija, vodikarna in toplarna. Tedaj ti objekti niso bili še kritični, v letošnjem letu pa so postali.

V letu 1975 smo na temeljnih področjih dela dosegli naslednje rezultate:

Uspeli smo zmontirati hale, vendar z okrog šestmesečno zamudo. Z nekaj večjo zamudo smo uspevali

tudi zapirati hale. Največji del krivde za to nosijo izvajalci del, del pa tudi Železarna zaradi kasnitve pri izdelavi materiala.

Paralelno z dokončevanjem hal, sta praktično gotova tudi razsvetljava in ventilacija. Ogrevanje hal pa je zaključeno 70 odstotno.

Te zamude so v veliki meri vplivale na počasnejšo izdelavo temeljev in montažo opreme v decembru.

Žerjavi so bili montirani z dve do trimesečno zamudo, ki je v celoti povzročena od dobavitelja. Zamuda je močno vplivala na tempo izgradnje temeljev, kjer je bilo potrebno ročno transportirati in ugrajevanje materiala. V novembru in decembru pa se je pojavilo pomanjkanje žerjavovodij in s tem je bilo ponovno oteženo delo.

Projektiranje temeljev in instalacij naprav je zaključeno preko 95 odstotno, čeprav bi moralo biti zaključeno že v tretjem kvartalu. Osnovni vzrok je v kasnitvi prejetja dokumentacije od dobaviteljev opreme. Tudi usklajevanje med domačimi projektanti ni bilo vedno najbolj tekoče in tako je največji del pro-

(Nadaljevanje na 3. strani)

SREBRNI JUBILEJ ŽELEZARJA

Bralci so verjetno že v »glavi« našega glasila opazili, da smo v letnici izdajanja preskočili kar osem let. To ni tiskarska napaka, ampak resnična letnica odkar izhaja naše glasilo ŽELEZAR. Decembra letos bo namreč preteklo 25 let, odkar je izšla prva številka ŽELEZARJA. Letnica pa, ki jo je doslej nosilo naše glasilo, pomeni koliko let izhaja naše glasilo kot štirinajstnevnik oziroma tednik.

Decembra leta 1951 je izšla prva številka ŽELEZARJA, mesečnika, ki ga je tedaj izdajal tovarniški odbor sindikalne podružnice Železarne. ŽELEZAR je nadomestil prejšnje glasilo, ki je izhajalo na Jesenicah pod imenom JESENISKI KOVINAR. Od aprila 1959 dalje je Železar izhajal kot štirinajstnevnik, razen tega pa je šestkrat na leto izšla tudi revija Železar, dvakrat do trikrat letno pa tudi tehnična priloga. Od januarja 1962 dalje naše glasilo izhaja kot tednik.

Razvoj tovarniškega glasila lahko vzporejamo z rastjo samoupravljanja v Železarni. saj se je potreba po lastnem glasilu, informatorju delovnega kolektiva, pojavila že dobro leto po izvolitvi prvega delavskega sveta Železarne. Z razvojem samoupravljanja v podjetju, je rasla tudi potreba po večji informiranosti delavcev. Železar je že v svojem otroštvu redno spremljal uresničevanje proizvodnih nalog, delo delavskega sveta in upravnega odbora, posredoval vse pomembnejše sklepe, obveščeval o delu sindikalne organizacije, organizacije Zveze komunistov in mladine. Že takrat je precejšnjo pozornost posvečal pomembnim kulturnim dogodkom, športni dejavnosti in dejavnosti drugih društev in organizacij. Vse bolj je že v prvih desetih letih prodirala na strani Železarja tudi občinska problematika, delo ljudskega odbora in drugih občinskih organov. Že v začetni dobi zelo pogosto v Železarni zasledimo tudi literarne prispevke, predvsem poezijo, precej pozornosti pa je bilo od vsega začetka namenjena tudi negovanju in razvijanju tradicij narodnoosvobodilne borbe.

Ko letos, pred srebrnim jubilejem našega glasila gledamo na prehojeno pot, lahko ugotovimo, da se je Železar vsa ta leta tako vsebinsko kot oblikovno in tehnično izpopolnjeval z enim samim namenom: nuditi delavcem Železarne čim bolj popolne, sprotne in razumljive informacije o dogajanjih v Železarni in izven nje. Vse tiste informacije, ki so delavcu potrebne, da se uveljavlja kot subjekt samoupravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, v Železarni in drugih samoupravnih zdruzbah. Letošnje jubilejno leto nas tako glede prehojene poti, kot glede novih nalog, ki jih pred nas postavlja ustava, novi družbeno-ekonomski odnosi obvezuje, da se še bolj prizadevamo za nadaljnji kvalitetni dvig obveščanja delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in delovni skupnosti Skupne službe Železarne.

Uredništvo

V 30 LETIH 2.230 IZBOLJŠAV

Po osvoboditvi so zastarele in iztrošene proizvodne naprave v Železarni potrebovale priden in iznajdljiv rok. Obnova in izgradnja domovine pa je potrebovala čimveč jekla in jeklenih izdelkov. Posamezniki, timi in skupine delovnih ljudi so zavili rokave in prijeli za delo. Na posebno službo za novatorstvo in racionalizacijo so začele prihajati številne in kvalitetne tehnične izboljšave, ki so nakazovale možnosti prihrankov na delovni sili, surovinah, energiji in lažje ter varnejše delo in večjo storilnost dela ter boljše kvaliteto izdelkov.

V tridesetih letih po osvoboditvi so jeseniški plavžarji, martinari, elektro jeklarji, valjavci skupaj s številnimi drugimi neposrednimi proizvajalci, energetiki in elektro ter strojnimi vzdrževalci uvedli v proizvodnjo in realizirali že preko 2.230 zelo uspešnih in koristnih tehničnih inovacij.

V jeseniškem železarskem kolektivu se aktivno ukvarja z individualno ali timsko inventivno dejavnostjo preko 550 iznajditeljev, novatorjev, racionalizatorjev ali avtorjev malih toda potrebnih in koristnih obratnih izboljšav. Povprečno so avtorji v zadnjih letih prijavili letno skoraj petdeset inovacij, s katerimi ustvarijo in prihranijo delovni organizaciji od 1.900.000 din kot na primer v letu 1969 do 9.320.000 din v letu 1974. Pri tem pa je še posebno

razveseljiva in vzpodbudna ugotovitev, da se še hitreje kot število

(Nadaljevanje na 2. strani)

NAGRADA BORISA KRAIGHERJA NAŠEMU SODELAVCU MARINU GABROVŠKU

V ponedeljek, 5. januarja, so bile v Ljubljani že osmič zapored poljedene nagrade Borisa Kraigherja, kot moralna in materialna priznanja za izjemne dosežke trajnejšega pomena pri uresničevanju ciljev organizacij združenega dela in poglabljanju samoupravnih odnosov v gospodarstvu. Dosežki, ki so odločilno vplivali na splošen ugled organizacij združenega dela v ožji ali širši družbeni skupnosti in na izpolnjevanje načrtovanih in družbeno usklajenih nalog organizacij združenega dela, v katerih nagradenci delujejo.

Letos so nagrade prejeli: dr. Cvetko Doplihar, glavni direktor delovne organizacije kmetijski kombinat Ptuj, Stanko Krumpak, glavni direktor delovne organizacije industrijsko montažno podjetje Ljubljana, Janez Pograjc, glavni direktor delovne organizacije tovarne industrijske opreme Primat Maribor, Franc Zupančič, glavni direktor delovne organizacije kartonažnato-varna Ljubljana in naš sodelavec, direktor sektorja tehnične kontrole in raziskav dr. dipl. inž. MARIN GABROVŠEK.

Tovariša Marina Gabrovška, ki je zaposlen v Železarni Jesenice od leta 1952, je za nagraditev predlagala sindikalna organizacija Železarne, s predlogom je soglašal na seji, 31. oktobra 1975 tudi delavski svet Železarne, predlog pa so podprli občinski sindikalni svet Jesenice, koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja občinske konference SZDL Jesenice, upravni svet SOZD Slovenske železarne, vojnotehnični inštitut Beograd, inštitut za kovinske konstrukcije univerze v Ljubljani in vodstvo železarne Jesenice.

(Nadaljevanje na 2. str.)

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

PODELJUJE

ČASTNO DIPLOMO

ORGANIZACIJI ZDRUŽENEGA DELA
ŽELEZARNA JESENICE
N. SOL. O.,
JESENICE

ZA USPEŠNO GOSPODARJENJE
IN RAZVIJANJE SAMOUPRAVNIH
ODNOSOV

V LJUBLJANI, DNE 4. JANUARJA 1976

PREDSEDNIK KOMISIJE
ZA NAGRADITVE
BORISA KRAIGHERJA

PREDSEDNIK UO
GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

»Človek postaja človek, individuum, celovita osebnost v pravem pomenu besede šele v procesu njegovega osvoboditja izpod jarma gole materialne nuje, v nenehni rasti produktivnosti dela in delavčevega prostega časa, v katerem se lahko vsestransko razvije njegova osebnost.« V citiranih mislih Karla Marksa, nas v današnjem razmišljanju predvsem zanima prosti čas delavca, ki sedaj znaša kar čisti 44 ur tedensko. Pri skupnem številu 168 tedenskih ur, smo 50 ur oddeli za tedensko delovno obveznost, v katero smo vračunali tudi čas prihoda in odhoda z dela, nadalje smo oddeli 74 ur, ali 12 ur dnevno, ki jih človek rabi za telesne potrebe oziroma počitek in socialno moralne obveznosti, tako da znaša tako imenovani čisti prosti čas tedensko 44 ur ali dobrih šest ur dnevno. Ta čas pa je v bistvu tisti čas v katerem pravi Marks, da se lahko vsestransko razvija človekova osebnost. Ravno zato prosti čas delavca v naši samoupravni socialistični družbi zavzema vedno večji pomen in skrb ter postaja sestavni del družbene reprodukcije in standarda delavca.

Seveda se je količina prostega časa skozi zgodovino spreminjala. Še v prvi polovici tega stoletja je delavec moral delati po 12 in celo 16 ur dnevno ter mu je le bore malo časa ostalo za telesne potrebe oziroma počitek. Prosti čas je bil predvsem privilegij elite, ki se je lahko na račun delavčevih žuljev v prostem času posvečala duhovnim in umetniškim užitek. S skrajševanjem delovnega časa je nastajala določena praznina v človekovem življenju, ki jo je začel v naravni potrebi po udejstvovanju izpopolnjevati z različnimi konjički ali hobiji, kakor pravimo. Z nadaljnjim skrajševanjem delovnega časa in s postopno mehanizacijo in racionalizacijo dela in načina življenja, človeku ostaja vedno več prostega časa, odvečne energije. S tem pa se seveda postopno pojavljajo vedno nove potrebe po prostem udejstvovanju in novi kulturi. Tako se je v praznino prostega časa vrinila v zadnjih desetletjih vrsta novih udejstvanj, ki so ustvarila kar cele nove panoge razvedril in nove panoge civilizatoričnih sredstev in kulturnih dobrin. Mednje prav gotovo sodi sodobni turizem, nadalje izredni razmah športno-rekreativne dejavnosti s številnimi novimi panogami, med katerimi so tudi take, ki so nekoč pomenile najtežje suženjsko in hlapčevsko delo, kot na primer tekme v veslanju, košnji, žaganju drv in podobno. Vse to namreč očitno kaže, kako človeku ob mehanizaciji in avtomatizaciji dela ne samo, da ostaja vedno več čistega prostega časa, temveč tudi odvečne sile, ki jo na različne načine izrablja.

Ob pogovoru o prostem času pa ne moremo mimo izredne pridobitve civiliziranega sveta, kamor sodijo tudi vsa družbena občila, ali kot pravimo masovni komunikacijski mediji – TV, film, radio, časopis, knjiga, gramofonske plošče, fotografija itd. itd. Vsi ti mediji kot uspeh razuma, pomenijo veliko pridobitev v pogledu izobraževanja in blagostanja, ki pa vedno bolj neposredno, včasih, mišljeni so predvsem različni negativni primeri, tudi skoraj nasilno oblikujejo človeka kot posameznika in družbo v kateri živi, njegov okus, mnenje, odnose in podobno.

PROSTI ČAS IN RAZVOJ VSESTRANSKE OSEBNOSTI

Danes bi lahko rekli, da je glasna in živa podoba ali slika izpodrinila nekdo nemo in abstraktno črko. Današnji človek ni več človek črk in branja, temveč vedno bolj postaja človek gledanja in poslušanja (TV, film, gramofonske plošče idr.). To pa pomeni, da racionalizacija in mehanizacija ni razbremenila človeka samo težkega fizičnega dela, ampak tudi težkega umskega napora. Danes človeku ni treba dosti misliti, vse lahko dobi v živi sliki in besedi. K vsemu temu pa bi morali seveda pristeti še druge pridobitve razuma kot so kompjuter, elektronski računalnik in kibernetični usmerjevalec misli in podobno, tako, da bi lahko rekli, da se z večanjem prostega časa, kot posledice znanosti, tehnike oziroma racionalizacije in mehanizacije, veča tudi odvečna človekova sila – fizična in umska.

S povečanim čistim prostim časom tako v količinskem pogledu, kakor v pogledu zmanjševanja fizičnega in umskega delovnega napora, ki ima za posledico večji preostanek sil za prosti čas, so rasle in nastajale tudi nove kulture človekovega udejstvovanja. Vsa ta nova kultura pa seveda narekuje in stopnjuje nove vsebine s katerimi naj bi človek izpopolnil svoj čisti prosti čas.

Ce je ena od blagodejnih posledic naraščanja prostega časa tudi v podaljšanem življenju, potem seveda moramo biti dosledni in človeka tudi za to podaljšano življenje vzgajati. Vzgoja o uporabi prostega časa, v katerem se lahko vsestransko razvija človekova osebnost v celovito, svobodno osebnost, bo morala postati redna institucija v naši družbi. Tovrstnih prizadevanj je na Slovenskem predvsem v zadnjem času izredno veliko, od vedno bolj načrtovanih in organiziranih športno-rekreativnih do kulturnih akcij, od vedno večjega števila plačanih rekreativnih in organizatorjev kulturnega življenja delavcev v delovnih organizacijah, do različnih seminarjev in tečajev z namenom izkazovanja večje pozornosti tem, vedno bolj aktualnim vprašanjem v naši družbi.

Zato je povsem razumljivo, da se eden izmed sklepov osmega kongresa Zveze sindikatov Slovenije glasi:

»Oddih in aktivna rekreacija kot nedeljivi in sestavni del družbene reprodukcije in standarda delavca, bosta še naprej stalna skrb vseh organov in organizacij sindikata, ki so neposredni nosilci celotne politike načrtovanja in izvajanja oddiha in rekreacije zaposlenih, njihovih družin in občanov.«

Iz vsega tega lahko spoznamo, da imata oddih in rekreacija v prostem času izreden pomen za humanizacijo delovnih in življenjskih razmer, za stalno vzdrževanje in krepitev psihofizičnih lastnosti delovnega človeka in za povečevanje njegove delovne storilnosti, za obogatitev njegovega kulturnega življenja in za popolnejšo afirmacijo njegovih ustvarjalnih sposobnosti. Zato je posvem razumljiva zahteva kongresa sindikatov Slovenije, da je za to področje dela potrebna izoblikovana politika in programi dela, ob sočasnem zagotavljanju tudi materialnih pogojev, da bo delovni človek lahko izpopolnil praznino svojega prostega časa.

KAKO SMO REŠEVALI STANOVANJSKO ...

(Nadaljevanje s 1. str.)

prosilce pa je reševala začasno, vendar njihove vloge niso bile odložene kot rešene.

Od 1. 1. 1975 do 31. 12. 1975 je bilo rešenih (nova stanovanja in kombinacija) naslednje število prosilcev:

	prosilcev
trosobna stanovanja	17
dvoipol sobna stan.	22
dvosobna stanovanja	52
enosobna stanovanja	9
garsonjere	11
skupaj	111

Dodelitev stanovanj po kvalifikacijah:

	prosilcev
NK	1
PK	20
KV	56
VK	19
U-2	3
U-3	4
U-4	4
U-5	4
Skupaj	111

Razdelitev stanovanj po TOZD:

	prosilcev
Talilnice	30
Valjarne	17
VET	26
HL pred.	14
Skupne službe	15
Upokojenci	9
skupaj	111

Pri tem želimo opozoriti, da je stanovanjska komisija reševala prosilce do 18. 7. 1975 po splošnem vrstnem redu prosilcev stanovanj za leto 1974, ki je bil sprejet 2. septembra 1974. Po sprejetju splošnega vrstnega reda za leto 1975 dne 18. 7. 1975 pa je komisija dodeljevala stanovanja po tem vrstnem redu.

V lanskem letu je bilo zaradi prekinitve delovnega razmerja, lastne rešitve stanovanjskega vprašanja, dodelitve gradbenega posojila ali drugih okoliščin odloženih skupno 75 vlog za dodelitev stanovanj. V istem obdobju pa je bilo na novo vloženih skupno 297 vlog za dodelitev stanovanj, tako da je na dan 1. 1. 1976 vloženih skupno 874 vlog za dodelitev stanovanja (stanje 1. 1. 1975 742 vlog).

Iz informacije o reševanju stanovanjskih problemov v letu 1975 je razvidno, da stanovanjska komisija ni mogla rešiti vseh problemov zaradi pomanjkanja novozgrajenih stanovanj. Iz prikazane problema-

tike je tudi razvidno, da se nam še veliko še neresenih stanovanjskih problemov še povišuje glede na zaposlovanje novih delavcev. Menim, da bomo v naslednjih letih morali angažirati vsa razpoložljiva finančna sredstva za gradnjo stanovanj, če hočemo, da se bo primanjkljaj po stanovanjih zmanjšal, da o dokončni rešitvi tega problema v Železarni sploh ne govorimo. Pri reševanju te problematike pa bomo morali imeti vsi malo več strpnosti in upoštevati težave, ki jih ima Železarna na tem področju.

Franci Pirc
referent za stanovanja

NAGRADA BORISA KRAIGHERJA

(Nadaljevanje s 1. str.)

Začetki dejavnosti nagradjenja, zaradi katerih je bil nagradjen, segajo v petdeseta leta, ko je pripomogel k osvajanju proizvodnje jekla za cevovode za hidrocentrale. Kot predsednik teama za znanstveno raziskovalno delo, je nadalje uspešno uveljavil koncept raziskovalnega dela, s katerim je bila izvedena njegova delitev med osrednjo raziskovalno organizacijo Slovenskih železarn, to je metalurškim institutom in raziskovalno organizacijo Železarn. To zagotavlja uspešno vključevanje raziskovalnih rezultatov in inovacijske dejavnosti v proizvodne procese posameznih železarn.

Nagradjenec je odlični raziskovalec ter izredno uspešen povezovalac uporabnih raziskav in proizvodnje. Posebno pomembne so zasluge nagradjenca pri osvajanju novih proizvodov in reševanju tehnološke problematike na področju specialnih jekel za potrebe Jugoslovanske ljudske armade. Rezultati njegovega dela so pripomogli k zmanjšanju

uvoza zahtevnih proizvodov v te namene. Vse njegove raziskave so praktično uporabljene, prispevale pa so k uveljavitvi slovenskega železarskega ter k izboljšanju finančnih rezultatov železarn.

Izsledki raziskovalnega dela nagradjenca so tudi omogočili železarni Jesenice izvršitev bistvenega premika v kvalitetnem asortimentu, saj predstavlja sedaj pretežni del njene dejavnosti proizvodnja specialnih vrst jekel. Osvojitev te proizvodnje in tehnologije je hkrati tudi osnova za nadaljno usmeritev proizvodnje v Železarni in za oskrbo slovenske oziroma celotne jugoslovanske industrije z jekli takšnih kvalitet, ki omogočajo uspešno proizvodnjo za domači trg in izvoz. Po mnenju predlagateljev in oceni komisije, so dosežki nagradjenca Marina Gabrovškega aplicirani v domačem železarsstvu, vredni Kraigherjeve nagrade.

Nagradjenec Marin Gabrovšek je že doslej prejel več priznanj in odlikovanj, med njimi orden za zlate zasluge s srebrnimi meči in vojno plaketo brodarstva inštutata za prispevek k razvoju novega materiala za vojaške potrebe in Pantzovo nagrado za uspešno delo v domači železarni.

K številnim čestitkam, ki jih je nagradjenec Marin Gabrovšek prejel ob tem izredno uglednem in visokem priznanju, ki je hkrati tudi priznanje vsemu delovnemu kolektivu Železarn, ki je podpiral in omogočal to dejavnost, se pridružujemo v imenu bralcev Železarnja in vseh delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in delovne skupnosti Skupne službe Železarn.

KDAJ BOMO DELEŽNI KOLEDARJEV TUDI DELAVCI

Staro leto je mimo, mimo je tudi »lov« za koledarje za leto, v katerega stopamo. Čas stabilizacije je, zato je bilo lepih stenskih koledarjev raznih trgovin in podjetij manj. Nekaj pa želimo povedati o stenskih koledarjih železarn Jesenice.

Trideset let sem že v tovarni, res da čisto navaden kvalificiran delavec, vendar se vprašujem ali nisem dovolj zaslužen za to, da ob koncu leta v zahvalo in pozornost od svojega podjetja dobim koledar. Ne gre samo za mene. Pišem v imenu vseh nas, ki delamo po delavnicah, za stroji, na deloviščih.

Ce si ne smemo privoščiti, da bi ga lahko odnesli in obesili doma, pa bi lahko dobili vsaj po enega, da ga obesimo v delavnice ali garderobe. Vem, da naš obrat v ta namen ni dobil niti enega.

Nič ne bi rekel, če tudi tu varčujemo, toda ko gledam naše koledarje drugod, tudi v privatnih stanovanjih, vidim, da to ni res. Resnično, vidim jih vsepovsod, samo v tovarni ne. Znanka, ki ga je pač dobila spet od znanec, se mi je ponorčevala, češ kako da ga nimaš, saj si v Železarni. Poslovni partnerji? Kje neki! Komaj da ve, kaj pri nas delamo. Taki koledarji so verjetno dragi. Naj tiskajo skromnejše, pa teh več, da bodo tudi za nas, delavce Železarn.

Nekaj podobnega smo brali v Železarnju pred letom dni, pa ni nič zaleglo. Tudi to pisanje bo najbrž šlo mimo odgovornih. Toda hotel sem povedati naglas, kar me boli. Pa še v imenu mnogih, ki mislijo prav tako, kot jaz.

M. V.

V 30 LETIH 2.230 IZBOLJŠAV

(Nadaljevanje s 1. str.)

avtorjev dviga tudi kvaliteta in vrednosti tehničnih inovacij.

V letu 1975, prvem letu tehničnih inovacij in industrijske lastnine so jeseniški novatorji v vseh pogledih presegli najbolj optimistične napovedi in pričakovanja.

Stodvajset lanskeletnih avtorjev je uvedlo v proizvodnjo in predložilo v oceno 63 zelo koristnih in uspešnih tehničnih inovacij. S svojimi tehničnimi izboljšavami so odstranili iz proizvodnega procesa številne probleme, ki so hromili ali zavirali nemoten potek proizvodnje. Mnogi izmed njih so uvedli nove, rentabilne načine dela ali nove tehnološke dosežke, ki so vplivali na lažjo, boljše in hitrejšo proizvodnjo, s svojimi izboljšavami so preprečevali številne kvare, ki so povzročali zastoje in s tem izpade proizvodnje.

V preteklem letu so pristojne komisije v temeljnih organizacijah združenega dela in delovni skupnosti Skupne službe ocenile 63 uspešnih in koristnih tehničnih inovacij.

USTVARJATI POGOJE ZA VEČJO PRODUKTIVNOST

Delovno okolje sestavlja zbir pogojev, pod katerimi se opravlja delo. Ti pogoji so številni in različni. Največkrat se pod pojmom delovnega okolja jemlje tiste pogoje dela, ki so neposredno vezani na delovno mesto. Eno skupino teh pogojev predstavljajo vsekakor fizični faktorji, drugo pa družbeni faktorji delovnega okolja. Pod fizične pogoje štejemo svetlobo, temperaturo, ropot, barve, zrak na delovnem mestu oziroma prostoru.

Družbeni faktorji, ki vplivajo na delovno okolje, pa so številnejši in globlji in je njihovo organiziranje veliko bolj komplicirano kot pri fizičnih.

Pri tem se moramo zavedati, da ljudje preživijo v delovni organizaciji oziroma na delu najlepša leta svojega življenja in skoraj tretjino dneva. Problemi delovne organizacije, ki jih delavec rešuje, napolnjujejo njegov delovni čas. Razen tega pa problemi, ki izhajajo iz dela in človeških odnosov pri delu, postajajo pogosto skrb ne samo delavca, pač pa tudi njegove družine in zelo pomemben faktor za izmenjavo mišljenj v krogu najbližjih prijateljev.

Funkcionalna vez med uresničitvijo ekonomskih ciljev članov kolektiva in kolektivom, predstavlja osnovo za integracijo proizvajalcev in kolektiva delovne organizacije. V naših pogojih predstavlja samoupravljanje osnovni faktor integracije kolektiva. To pa ne pomeni, da se že z uvajanjem samoupravljanja samo po sebi zagotovi visoka stopnja integracije kolektiva. To pa pomeni, da poleg samoupravljanja na integracijo kolektiva, vplivajo tudi drugi faktorji.

Za oblikovanje ustreznih odnosov, je nujno potrebno, da se delavec zaveda odvisnosti in pogojenosti med

osebnimi motivi in skupnimi interesi. V kolikor to obstoji, bo delavec z zadovoljstvom opravljal svoje naloge, pri čemer mu težave ne bodo delale preglavic.

Na integracijo delovne skupnosti vplivajo tudi motivi delavca. Ti morajo biti pozitivni v odnosu na motive in interese ostalih članov kolektiva in v odnosu na enotne cilje delovne organizacije. Zelo pomembni motivi, ki so svojstveni za vse delavce, so: osebni dohodek, pravila razmeritev delavcev na delovnih mestih, možnost ustvarjanja in napredovanja ter osebna uveljavitev.

Zaradi tega je treba v delovno organizacijo usmeriti organizacijske ukrepe tako, da se bodo uresničevale potrebe delavcev, enotna delovna morala ali kultura in višji nivo integracije kolektiva.

Pri tem se moramo zavedati, da v kolikor v delovni organizaciji niso zagotovljeni dobri pogoji dela, bo to prav gotovo slabo vplivalo na delavce in prav tako na delovni elan ter učinek dela.

B.

Povzetek članka Blagoja Tomasičevića, objavljenega v reviji Organizacija samoupravljanja v OZD, št. 10/1975.

KLJUB NEKATERIM KASNITVAM PRI IZGRADNJI HLADNE VALJARNE – Z OPTIMIZMOM V NOVO LETO

(Nadaljevanje s 1. str.)
jektiranja padel v poletni čas. Zaradi dopustov je bilo zaključeno šele v jeseni. Največ težav je bilo pri projektiranju obeh lužilno-žarilnih linij, kjer je bilo izredno veliko neresenih področij, ki so zahtevala veliko usklajevanja. Ravno zato se je primerilo, da so projektanti že izdelane načrte nekaterih delov popravljali celo dvakrat. Rezultat tega je kasnitev na izgradnji temeljev in montaže lužilno-žarilne linije za mehka jekla za približno tri mesece. Temelji so zaključeni približno 70 odstotno, čeprav bi se morali zaključevati že temelji adjustirnih naprav, ki so zadnji v terminskem programu. Tako se razen izkopov za te naprave, še niso pričela gradbena dela.

Praktično so zaključeni temelji Sendzimir ogrodja, dresirnega ogrodja, previjalne linije, zvonastih peči, linije za pripravo travkov in transporterja. Od nezaključenih linij je najbolj kritična žarilno-lužilna linija za mehka jekla, ki je zaključena le okrog štirideset odstotkov.

Gradbena podjetja so delo opravljala različno uspešno, predvsem zaradi občasnih težav z delno silo (železokrivci, ključavničarji) in tako tudi sama doprinesla svoj del k zamudam.

V 1975. letu smo pričeli z montažo proizvodnih naprav takoj, ko so bili izdelani temelji in dobavljena oprema. Kljub nekaterim občutnim kasnitvam pri izgradnji temeljev naprav, montaža trenutno ne kasni toliko. To pa delno zaradi rezerve v terminskem planu, delno pa zaradi razmeroma dobrega dela montažnih podjetij. Tako obstajajo po terminskem planu možnosti, da bodo glavne naprave pravočasno zmontirane. To ne velja le za lužilno linijo, za katero so bili vzroki zamud že opisani.

Nekaj zastojev na montaži v zadnjih dveh mesecih je na previjalni liniji in zvonastih pečeh, zaradi nedobavljenih uvoznih opreme.

Posebno oviro je predstavljal v mesecu decembru tudi mrz. Zaradi še neogrevanih hal je učinkovitost dela močno padla. Nekaj težav pri delu pa je predstavljal v jutranjem in popoldanskem času tudi pomanjkljiva razsvetljava. Oba problema sta posledica predvsem zamud pri izgradnji hal hladne valjarne.

Paralelno s projektiranjem glavnih proizvodnih naprav je potekalo tudi projektiranje pomožnih naprav. Pri tem so nastajali enaki problemi, kot pri ostalem projektiranju.

Projekt kislinskega gospodarstva je bil izdelan pravočasno glede na plan montaže, čeprav je sam kasnil.

Vodikarna je od pomožnih naprav najbolj kritična. Še vedno nismo uspeli izdelati kompletnega projekta. Vzrok je v izredno strogih predpisih za vodik. Tako še danes nimamo potrditve od »S« komisije, ker je to pogojeno z ogledom naprav. Te pa so bile dobavljene šele konec decembra z večmesečno zamudo. Tako je bil izdelan le projekt stavbe, ki pa še ne vključuje vseh varnostnih zahtev.

Tudi izgradnja projekta butanskega uparjevalca je močno zamujena zaradi netočnih podatkov o potrebnih količinah, predvsem pa zaradi težav pri določitvi lokacije, kar pa je bilo vezano s predpisi.

Zelo resne težave so bile tudi pri projektiranju primarnih razvodov od energetskih objektov, skozi hale, do potrošnikov. Ta projekt še vedno nima izdelanih vseh detajlov.

V splošnem projektu stavb, temeljev in razvodov za pomožne objekte niso potekali zadovoljivo in zato tudi dobava opreme ter montaža nista bila pravočasna. Pri dobavi opreme, predvsem cevni armatur iz uvoza, so nastale težave tudi zaradi uvoznih restrikcij. Vse te zamude lahko povzročajo resne težave in zastoj pri tesniranju glavnih naprav.

Montaža trafa postaj je potekala z malo zamudo, predvsem zaradi zakasnelih dobav opreme. To je povzročilo le nekaj težav pri razsvetljavi hal.

V letu 1975 je bila dokončana tudi bivalnica monterjev. Kljub občutnemu podaljšanju roka izdelave ni bilo težav pri nameščanju monterjev.

Zaključena je bila tudi upravna zgradba z garderobami. Tudi ta objekt je kasnil predvsem pri delu instalacij, kjer še vedno ni dokončno urejeno toplo zračno ogrevanje garderob, kljub temu, da jih delavci in monterji že uporabljajo.

Izredno pomembno področje dela, ki smo ga opravljali v preteklem letu je bilo pridobivanje soglasij za projekte, notifikacija projektov, pridobivanje gradbenih dovoljenj in uporabljenih dovoljenj. Zaradi predpi-

sov je bilo izredno težko pravočasno urejati vse formalnosti, kljub temu, da so nam bili nekateri organi zelo na uslugo.

Za dobro vodenje projekta je potrebno dobro terminsko spremljanje projekta. V preteklem letu smo trikrat popravili terminski plan in sicer v juniju, oktobru in decembru. Tako smo v juniju postavili termine za začetek in konec montaže glede na planirano izdelavo dokumentacije in temeljev ter glede na ocenjeno dobo trajanja montaže in testiranja. V oktobru smo premaknili začetke montaže za naprave, kjer smo ugotovili, da so projekti čez poletje zakasnili in z njim tudi temelji. V decembru smo ponovno uskladili začetek montaže z izgradnjo temeljev (še vedno niso vsi termini za temeljne zanesljivosti) in konec montaže z zahtevami po elektro in tehnološkem testiranju ter planom proizvodnje 21.000 ton mehkih travkov v letu 1976. Tako smo za nekatere naprave morali čas montaže skrajšati, montaža podjetja pa se bodo morala temu prilagoditi.

V zadnjih treh mesecih leta smo uvedli tudi tedensko spremljanje montažnih del in v decembru še tedensko oceno izgotovljenih naprav. Poleg teh rednih terminskih spremljanj projekta, smo spremljali občasno nekatere najbolj kritične aktivnosti.

Po programu bi morali začeti s pripravami kadrov. Tako bi morali že izobraževati grupo vzdrževalcev za testiranje naprav, vendar smo jih

15. SEJA DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE SPREJET GOSPODARSKI NAČRT

Predsednik delavskega sveta železarne Alojz KALAN je sklical 15. sejo delavskega sveta Železarne v torek, 30. decembra.

Na seji je najprej predsednik skupščine občine Jesenice Slavko OSREDKAR izročil državna odlikovanja, ki jih podeljuje predsednik republike Josip Broz Tito, trem delavcem Železarne. Priznanja so prejeli: Albin BREGANT – medaljo dela, Zvone AŽMAN – red dela s srebrnim vencem in Jernej KOGOVŠEK – red dela s srebrnim vencem, vsi trije so zaposleni v strojni delavnici. Ti delavci so prejeli odlikovanja kot poseben izraz priznanja k njihovu delu, za prizadevanja na delovnem mestu, za prizadevanja pri izvrševanju pravic in dolžnosti samoupravljanja in za prizadevanja v družbenopolitičnih organizacijah.

Zatem so pregledali kako so bili realizirani sklepi 14. seje delavskega sveta in ugotovili, da so bili v glavnem izvršeni, nekateri pa imajo značaj daljšega reševanja. Sklep, s katerim je delavski svet Železarne namenil 600.000 din SOB Jesenice kot pomoč pri odpravi posledic zemeljskih plazov, bo izvršen v letu 1976, ker so bila vsa razpoložljiva sredstva v skladu skupne porabe za 1975. leto že izčrpana.

Razpravljali so tudi o predlogu gospodarskega načrta za 1976. leto in ga sprejeli s stališč odbora za gospodarstvo in s soglasjem delegacij TOZD. K temu so se sklenili:

- da morajo skupne službe izdelati najdetaljši plan ukinitve obratov in pričetka obratovanja novih naprav. Temu je treba prilagoditi tudi potrebe po delavcih s tem, da je treba servisnim obratom (vzdrževalnim in transportu) posvetiti posebno pozornost.

- V operativnem planu zaposlovanja je treba predvideti 13 delavcev za TOZD VET, če VET in kadrovske sektor ne najdeti druge ustrezne rešitve.

- V 1976. letu je lahko v Železarni največ 6.500 zaposlenih. V tem okviru je treba zagotoviti nemoteno obratovanje novih naprav.

- Plan zaposlenih v letošnjem letu se popravi pri vzdrževanju hladne valjarne Bela s 36 na 54 in v sektorju za novogradnje z 82 na 64 zaposlenih.

- V poglavju »Poslovna politika za leto 1976« je treba poudariti posebno skrb za organizirano urejanje vseh vrst skladišč.

- Gospodarski načrt Železarne za leto 1976 je treba dopolniti še s planom remontov.

- Sprejeli so stališča delegacij TOZD v zvezi z gospodarskim načrtom za leto 1976 in naročili delovni skupnosti Skupne službe, da ta stališča pri realizaciji gospodarskega načrta upoštevajo.

V nadaljevanju seje so ugotovili, da so delavci TOZD in DSSS na zborih delavcev v oktobru sprejeli sklep o pripojitvi delovnih organizacij KOVINOSERVIS Jesenice in MONTER Dravograd k Železarni kot temeljni organizaciji združenega dela z omejeno subsidiarno odgovornostjo do višine vloženih sredstev.

s težavo uspeli dobiti le približno polovico. Ta zamuda lahko bistveno vpliva na potek izgradnje v letu 1976.

V celoti lahko delo v preteklem letu ocenimo takole:

- Leto 1975 je bilo za uresničevanje projekta hladne valjarne sorazmerno uspešno, kljub mnogim kasnitvam na posameznih objektih;

- Po terminskem programu niso predvidena občutna podaljšanja rokov dokončanje posameznih naprav, razen za lužilno linijo;

- Doseženi rezultati v letu 1975 predstavljajo tako za nekatera področja zadovoljiv štart v 1976. leto, na nekaterih pa opozarjajo, da bo treba izredno dobro delati in planirati, da bo skupen rezultat ugoden.

Iz vsega tega lahko povzamemo, da bo delo v 1976. letu in s tem pričetek obratovanja hladne valjarne ter doseganje plana, pogojeno s sedanjim stanjem na posameznih področjih, še posebej pa bodo delo pogojevali:

- pri montaži: delovni pogoji (mrz), po številu in kvalifikaciji dovolj monterjev in pravočasna dobava razne opreme in materiala;

- pri hladnem testiranju: pravočasno pripravljeni potrebni mediji, delovna sila (testna grupa) in obseg nepredvidenih okvar na napravah;

- pri tehnološkem testiranju in poskusnem obratovanju: dovoljna in kvalificirana delovna sila, potrebne surovine in ne nazadnje vsa potrebna oblastvena dela za normalno delo.

Delavski sveti TOZD in DSSS so na svojih sejah sprejeli tudi predlog samoupravnega sporazuma o sodelovanju in poslovanju med Železarno in UNIVERSALOM Jesenice in za podpis sporazuma pooblastili predsednike delavskih svetov TOZD in DSSS.

Na razpisana delovna mesta na zadnji seji delavskega sveta Železarne, so na predlog razpisne komisije in na osnovi ocene, ki jo je podal koordinacijski odbor družbenopolitičnih organizacij k prijavi na razpisana delovna mesta, imenovali za mandatno dobo štirih let:

- na delovno mesto pomočnik glavnega direktorja za ekonomska vprašanja Iva Arzenška,

- na delovno mesto direktor sektorja prodaje Jerneja Hočvarja in

- na delovno mesto direktor sektorja za ekonomiko in organizacijo Rudija Rozmana.

Imenovani imajo za ta delovna mesta vse ustrezne pogoje, zahtevane z razpisom. Pri svojem bodočem delu morajo upoštevati pripombe koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij.

Delavski svet Železarne je v nadaljevanju seje sprejel ugotovitvene sklepe, ki so jih sprejeli delavski sveti TOZD:

- o nabavi turbokompresorja Centac 350 m³/min,

- o nabavi rentgensko-fluorescenčnega kvantometra in

- o izgradnji naprav za predelavo žlindre.

Ugotovili so tudi, da so se delavci TOZD in DSSS na zborih delavcev izrekli za dopolnitev člena 23 pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj.

Ob koncu seje so potrdili sklep odbora za gospodarstvo o uvozu rezilnega orodja od firme VALENTIN FLIS, DUNAJ – Avstrija, ki kot distributer združuje vrsto proizvajalcev specialnega orodja iz raznih evropskih držav.

Na predlog odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne so izdali soglasje k najetju kredita pri Ljubljanski banki za prenos naprav za proizvodnjo diskastih nožev za brane iz železarne Ravne v železarno Jesenice s tem, da Ljubljanska banka da tudi garancijo za naša sredstva.

Ker so ugotovili, da bodo v prihodnje potrebna takšna soglasja tudi pri najemanju kreditov za investicije za druga podjetja, ki so na področju Ljubljanske banke – podružnice Kranj in enote Jesenice, so pooblastili odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne za izdajanje takšnih soglasij. Odbor bo moral o posameznih primerih izdanih soglasij poročati na seji delavskega sveta Železarne.

Za zaključek so sprejeli še poročilo glavnega direktorja o poslovanju in delu Železarne v 1975. letu.

OBVESTILA KOLEKTIVU OBVESTILA

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 12. 1.	ARH JANEZ	SITAR ANTON
TOREK – 13. 1.	AŽMAN ZVONE	MOLAN IVAN
SREDA – 14. 1.	SEKLOČA PETER	PETERNEL JANEZ
ČETRTEK – 15. 1.	ZIDAR JOŽE	SVETINA BOGOMIR
PETEK – 16. 1.	PEZDIRNIK JOŽE	ULČAR MARJAN
SOBOTA – 17. 1.	ZUPAN MIRKO	TUŠAR IVAN
NEDELJA – 18. 1.	GASSER FRANC	ARH JANEZ

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni: od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa: od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni: od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa: od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD - VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 12. do 17. januarja bodo delale naslednje obratne ambulante.
dopoldan: IV. obratna ambulanta
popoldan: I. in II. obratna ambulanta
V soboto, 17. januarja, samo dopoldan I. obratna ambulanta.

V zobni ambulanti:
dopoldan: I. zobna ambulanta
popoldan: II. zobna ambulanta
V soboto, 17. januarja, samo dopoldan I. zobna ambulanta.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30.
V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

VABIMO NA PREDAVANJE

Društvo rudarskih in metalurških inženirjev in tehnikov vabi v sredo, 13. januarja, ob 18. uri v spodnjem prostoru Kazine na predavanju

VTISI IZ PRAKSE V ZDA.

Predavali bodo Kürner, Arh in Demšar.
Vabimo vse člane in ostale sodelavce.

Odbor

TOVARNIŠKI GASILCI O SVOJEM DELU

V decembru je imela poklicna in prostovoljna gasilska ter reševalna enota Železarne svoj redni letni občni zbor. O delu v preteklem mandatsnem obdobju sta poročala predsednik Dušan Sikošek in poveljnik Franci Bahun.

Poleg drugih podatkov, o čemer smo nekaj že poročali, je iz poročil razvidno, da so imeli aktivni gasilci skupno 626 ur strokovnega pouka. Motorne brizgalne so delovale 160 ur, z gasilskimi vozili pa so prevozili 1.520 km. Prostovoljni gasilci so opravili 38, poklicni pa 275 vaj. Z reševalnim vozilom so opravili 345 prevozov, od tega 86 za nujne potrebe izven Železarne, ko so bila vozila zdravstvenega doma zasedena.

V letu 1975 so največjo pozornost namenili skrbi za popravilo in ureditev hidrantov v Železarni. Kot smo že poročali, so vse pokvarjene hidrante popravili, nanovo pa so jih postavili pet. Glede na to, da jih je v železarni kar 173, je bilo s tem opravljen velik delo, ki sodi na področje preventive. Kar zadeva

hidrantov izven Železarne, ki jih je 349, pa je stanje slabše. Pri pregledu so ugotovili, da je precej pokvarjenih in da jih bo morala delovna organizacija Vodovod popraviti. Tudi gradbena podjetja bodo morala temu posvetiti večjo skrb. Zelo pogosto se dogaja, da hidrante pri gradbenih delih onesposobijo ali zasužejo.

Precej so govorili tudi o financiranju gasilske enote. V zvezi s tem je bilo precej odločno poudarjeno, da bodo morale predvsem delovne organizacije izven Železarne posvetiti večjo skrb gasilstvu in njegovemu financiranju.

Na občnem zboru je Valentin Kejžar, predstavnik občinske gasilske zveze, podelil diplome za prizadevno in dolgoletno aktivnost v gasilstvu. Za 30 letno delo v gasilskih vrstah je priznanje prejel Božo Kero, za 20 letno Maks Zibert, za desetletno pa Valentin Pavšič in Angel Kuštrin. V priznanje za prizadevnost na področju prostovoljnega gasilskega službe so podelili sopeke rož Ivici Gabron in Bredi Trstenjak.

Na občnem zboru so sprejeli tudi nova pravila, programska izhodišča in program dela ter nabave opreme. Izvolili so tudi nov upravni odbor in strokovni svet za obdobje štirih let.

SAMOUUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Hladna predelava

26. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V sredo, 24. decembra, se je sestal odbor za gospodarstvo TOZD Hladna predelava na svoji 26. seji. Zaradi odsotnosti predsednika, je sejo vodil njegov namestnik Franjo Kragolnik, ki je v obravnavo predlagal: pregled sklepov prejšnje seje; dosežena proizvodnja v mesecu novembru; gospodarski načrt za leto 1976; finančne rezultate dosežene v mesecu novembru in operativni program za januar 1976.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje so ugotovili, da so bili vsi sklepi izvršeni. O doseženi proizvodnji v mesecu novembru je poročal direktor TOZD. Povedal je, da je bila v tem mesecu dosežena zadovoljiva proizvodnja kljub že znanim problemom kot je pomanjkanje naročil v hladni valjarni, profilarni in v obratu za izdelavo vratnih podbojev. V ostalih obratih je potekala proizvodnja normalno in je bil dosežen družbeni plan.

Odbor je nato obravnaval gospodarski načrt za prihodnje leto, ki je bil predhodno v razpravi na sestankih samoupravnih delovnih skupin. Ob tej priložnosti sta bili dani dve bistveni pripombi in sicer:

— Občasni višek proizvodnih zmogljivosti vzdrževanja je treba porabiti doma, namesto da bi dela predajali drugim izvajalcem izven tovarne.

— Osebnih dohodkov naj bo v večji meri odvisen od rezultatov dela.

Z obema pripombama je odbor soglašal in bil mnenja, da se predlagani gospodarski načrt lahko posreduje delavskemu svetu v dokončno potrditev, z upoštevanjem navedenih pripomb.

Analizo o pozitivnem in negativnem odstopanju stroškov v mesecu novembru je posredoval knjigovodja tov. Mesarič. Stanje stroškov je bilo v obratih hladne predelave naslednje:

Hladna valjarna je obratovala z višjimi stroški. Skupno zvišanje znaša kar 1.082.829 din in sicer od tega odpade na vložek 347.930 din, na predelavo pa 734.899 din. Največje zvišanje je pri osebnem dohodku, vzdrževanju in energiji, medtem ko so pri ostalih stroških le manjša zvišanja. Najbolj pomembno pa je na zvišanje stroškov vplivalo nedoseganje plana in večja poraba.

Žičarna je v mesecu novembru obratovala s precej nižjimi stroški.

Skupno znižanje znaša 2.024.002 din. Pri vložku je znižala stroške za 661.690 din in to zaradi boljšega izplena ter porabe cinka z nižjo plansko ceno. Pri predelavi znaša znižanje 1.362.312 din, zaradi zmanjšanja vseh stroškov, razen pri materialu na delovni nalog.

Profilarna je imela za 704.206 din višje skupne stroške. Pri vložku so sicer znižali stroške za 11.220 din zaradi boljšega izplena, pri predelavi pa so stroški za 715.426 din višji. Največji vpliv na to so imeli osebni dohodki, vzdrževanje in fiksni stroški. Stroški so se zvišali zaradi nedoseganja plana.

Obrat vratnih podbojev je imel v novembru v skupnem znesku za 797.127 din višje stroške. Pri vložku je zaradi slabšega izplena zvišanje za 36.130 din, pri predelavi pa za 760.997 din. V veliki meri so stroški povišani zaradi zmanjšanja proizvodnje.

Jeklovlek je uspel znižati stroške skupno za 705.410 din. Stroški so nižji pri vložku za 131.860 din, zaradi boljšega izplena, višji pa so pri predelavi za 573.550 din. Stroški so znižani delno zaradi preseganja plana, delno pa zaradi manjše porabe.

Elektrodni obrat je imel v mesecu novembru skupno zvišanje stroškov za 1.213.338 din. Od tega odpade na vložek 392.970 din in na predelavo 820.368 din. Zvišanje je pri vseh stroških, največ pa pri osebnem dohodku, embalaži, vzdrževanju in fiksni stroških.

Tudi žebljarna izkazuje v mesecu novembru zvišanje stroškov skupno za 30.791 din. Od tega odpade na vložek 53.800 din, zaradi večje porabe cinka, pri predelavi pa so imeli za 23.009 din nižje stroške.

Odbor je potrdil operativni program za mesec januar v naslednjih količinah:

	družbeni	operativni
hladna valjarna	2.470 ton	2.470 ton
žičarna	5.400 ton	5.400 ton
profilarna	2.210 ton	1.730 ton
vratni podboji	30 ton	30 ton
jeklovlek	1.800 ton	1.400 ton
elektrodni obrat	1.400 ton	1.400 ton
žebljarna	1.030 ton	955 ton

23. SEJA DELAVSKEGA ŠVETA

V ponedeljek, 29. decembra, je bila 23. seja delavskega sveta temeljne organizacije hladna predelava. Predsednik Ivan Sušnik je za sejo predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov prejšnje seje, doseženo proizvodnjo in oceno proizvodnje za leto 1975, gospodarski načrt za leto 1976 in investicije.

O izvrševanju sklepov prejšnje seje je delavskemu svetu poročal direktor TOZD. Na osnovi poročila je delavski svet ugotovil, da so bili vsi sklepi izvršeni.

Pregledali so doseženo proizvodnjo v letu 1975. Delavski svet je ugotovil, da planiranih količin TOZD ni v celoti dosegel. Osnovni vzroki za nedoseganje planiranih količin so: izpad predelave tuje žice, pomanjkanje naročil za hladno valjarno, profilarno in vratne podboje.

Izredno uspešno pa je potekala proizvodnja vlečenega jekla. Z dodatnim delom ob prostih sobotah so v elektrodnem obratu uspeli doseči proizvodnjo planirano z gospodarskim načrtom. Zaradi spremenjenih tržnih pogojev pa so tudi v žebljarni doseženi slabši rezultati. Razmerje dimenzij žičnikov se je bistveno spremenilo v korist tanjših kvalitet, kar v precejšnji meri zmanjšuje količino proizvodnje.

Delavski svet je pregledal tudi gospodarski načrt TOZD Hladna predelava za leto 1976, ki je izdelan na podlagi ciljev in poslovne politike Železarne v letu 1976. Upoštevana pa je tudi resolucija o družbeno ekonomski politiki in razvoju republike in federacije ob nadaljevanju akcije za stabilizacijo gospodarstva.

Načrtovana skupna proizvodnja za obrate hladne predelave znaša 179.620 ton. Od tega odpade več kot ena tretjina proizvodnje na žičarno, ki ima s planom predvideno proizvodnjo v višini 68.000 ton. Sledijo ji hladna valjarna I s 30.000 tonami, profilarna s 27.200 tonami, jeklovlek z 22.000 tonami, elektrodni obrat s 17.300 tonami, žebljarna s 13.000

ton ter podbojarna s 1.600 ton in diski, katerih proizvodnja se začne šele v drugi polovici leta 1976 in znaša 520 ton. Planirana gotova proizvodnja skupno za vse obrate TOZD Hladna predelava znaša 156.380 ton, katere glavni delež zopet nosi žičarna z 49.190 tonami. Za prodajo je predvideno 155.840 ton izdelkov, od tega bo 9.300 ton rednega izvoza in 10.050 ton metalurške menjave. Za domače tržišče pa je predvideno 136.490 ton izdelkov.

Za izvršitev načrtovane skupne proizvodnje pa je predvideno skupno za vse obrate 1.157 zaposlenih, in sicer:

vodstvo TOZD	16
hladna valjarna I	240
žičarna	295
profilarna	92
podbojarna	42
jeklovlek	170
elektrodni	210
žebljarna	92

Po pregledu planskih zadolžitvev za leto 1976 je delavski svet gospodarski načrt za leto 1976 potrdil s pripombo, da bo za realizacijo le-tega potrebno vložiti maksimalne napore vseh zaposlenih v TOZD Hladna predelava.

Delavski svet je nato obravnaval tudi predlog za združevanje finančnih sredstev za nabavo in postavitev nove strojne opreme za povečanje proizvodnje elektrodne žice CO₂ za 2.500 ton letno. Na osnovi podatkov, ki jih je posredoval sektor za novogradnje, je delavski svet sprejel naslednje sklepe:

— Zaradi povečanja tržnih potreb po tej žici, zmanjšanja uvoza, uved-

Vzroki za znižanje operativnega programa v odnosu na družbeni plan so naslednji:

— Profilarna ima skupno znižan operativni program za 480 ton in sicer 70 ton zaradi predvidenega remonta proge 1, ki bo od 15. do 25. januarja, 80 ton zaradi pomanjkanja naročil za vratne podboje in 330 ton zaradi pomanjkanja naročil za progo Rossi I.

— Žebljarna ima znižan operativni program za 75 ton in to zaradi pomanjkanja žebjarjev in izdelovalcev bodeče žice.

Glede na sklep odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne, je odbor ponovno pregledal operativni program za mesec december. Zaradi pogojev dela v mesecu decembru je odbor ugotovil, da ni možnosti za korekcijo in mora postavljeni plan ostati na prvotni višini.

Finančni računski sektor je odboru posredoval predlog za izvedbo revalorizacije osnovnih sredstev, ki jo določa zakon o revalorizaciji osnovnih sredstev skupne porabe. V skladu s posameznimi členi zakona in odloka o koeficientih za revalorizacijo je odbor sprejel naslednje sklepe:

1. V komisijo za revalorizacijo se na predlog direktorja finančno računovodskega sektorja imenujejo: Jelka Vidali — računovodja, Mirko Zupan — vodja knjigovodstva osnovnih sredstev in Peter Žbontar — vodja oddelka za osnovna sredstva.

2. Pri revalorizaciji se morajo upoštevati predpisani koeficienti, ne da bi se povečevali ali zniževali do dovoljenih 10 %.

3. Revalorizacija se izvrši za vsa osnovna sredstva in sredstva skupne porabe, čeprav jim je potekla doba trajanja, so pa še v uporabi.

4. Sredstva, pri katerih je razlika med vrednostjo, ki se vodi po poslovnih knjigah in ceno teh stvari, nižja od 10 %, se revalorizirajo z ustreznimi koeficienti.

5. Gradnja oziroma nabava opreme, ki je trajala več let, več kot 75 % vrednosti pa je bilo zgrajene ali nabavljene opreme v letu dni, se revalorizira s koeficientom posameznega leta vlaganja.

6. Rudarska dela, ki imajo v delovni organizaciji značaj gradbenih del, se revalorizirajo z ustreznimi koeficienti.

7. Zemljišča se revalorizirajo po prometni ceni zemljišča, ki jo določi ustretni organ občine Jesenice in občine Radovljica.

Odbor je predlagal tudi poprečne dosežene prodajne cene v mesecu novembru, ki znašajo:

hladna valjarna	10.215 din
žičarna	9.575 din
profilarna	8.233 din
vratni podboji	26.171 din
jeklovlek	12.734 din
elektrodni obrat	12.754 din
žebljarna	9.009 din

J. S.

40. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO PRI DS ŽELEZARNE

Predsednik odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne Emil AŽMAN je sklical 40. sejo odbora za gospodarstvo v petek, 26. decembra 1975 z naslednjim dnevnim redom: pregled sklepov zadnje seje, poslovno poročilo za mesec november in 11 mesecev 1975. leta, sklep o načinu izvedbe revalorizacije, imenovanje delegata za 6. zbor Ljubljanske banke — enota Jesenice, soglasje k najetju kredita, program dela odbora za gospodarstvo v letu 1976, gospodarski načrt za leto 1976, odstopanje od družbenega plana v novembru, družbeni plan za I. kvartal 1976, operativni plan za mesec januar 1976 in soglasje za pripis razlike.

Pregledali so, kako so bili izpolnjeni sklepi zadnje seje odbora in zatem razpravljali o poslovnem poročilu za mesec november in 11 mesecev 1975. leta. Poslovno poročilo za 11 mesecev so sprejeli in ugotovili, da poslovni rezultat za mesec november ni odraz dela v tem mesecu zaradi učinka treh faktorjev, ki so zelo močno vplivali na njegovo oblikovanje. Nizka blagovna proizvodnja z nizko prodajno ceno je prva značilnost, ki poleg drugega faktorja, popravka ostalega dela eksterne realizacije (promet družbene prehrane znotraj podjetja smo prekinili na interno realizacijo) močno znižujeta eksterno realizacijo. Tretja značilnost novembra je proračun amortizacije (50 mio dinarjev) na osnovi sklepov samoupravnih organov — iz rezerviranih sredstev.

Rezultat enajstih mesecev je ugoden, saj pri amortizaciji presegamo plan za 38,6 % in presežek dohodka za 12,9 %. Količinsko presegamo dosežke leta 1974 skoraj za 13.000 ton, vendar 17.000 ton zastajamo za planom leta 1975.

Na osnovi predloga finančno računovodskega sektorja so sprejeli ustrezen sklep o načinu izvedbe revalorizacije osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe s stanjem na dan 31. 12. 1975 in imenovali posebno komisijo za revalorizacijo. O predloženem sklepu bodo razpravljali tudi delavski sveti TOZD, ugotovitveni sklep pa je sprejel tudi delavski svet Železarne na svoji seji.

Za delegata na šestem rednem zboru Ljubljanske banke, enota Jesenice, so na osnovi predloga finančno računovodskega sektorja imenovali Matevža Maleja iz finančno računovodskega sektorja.

Delavskemu svetu Železarne so predlagali, da izda soglasje k najetju kredita pri Ljubljanski banki za prenos naprav za proizvodnjo diskastih nožev za brane iz železarne Ravne v železarno Jesenice s tem, da Ljubljanska banka da tudi garancijo za naša sredstva.

V zvezi s tem so še ugotovili, da bodo v prihodnje potrebna takšna soglasja tudi pri najemanju kreditov za investicije za druga podjetja, ki so na področju Ljubljanske banke — podružnice Kranj in enote Jesenice. Zato so predlagali delavskemu svetu Železarne, da pooblasti odbor za gospodarstvo za izdajanje takšnih soglasij.

V nadaljevanju seje so razpravljali o programu dela odbora za go-

sposdarstvo v letu 1976 in ga sprejeli do konca mandatne dobe — maj 1976. V kolikor bo mandatna doba še podaljšana, bo odbor program dela ustrežno dopolnil.

Razpravljali so o gospodarskem načrtu za 1976. leto in ga na osnovi tolmačenja in razprave posredovali v razpravo in potrditev delavskemu svetu Železarne s temi stališči:

— skupne službe morajo izdelati detajliran plan ukinitve obratov in pričetka obratovanja novih naprav. Vzporedno temu je treba prilagoditi potrebe po delavcih s tem, da je treba servisnim obratom (vzdrževalnim in transportu) posvetiti posebno pozornost;

— v poglavju »poslovna politika za leto 1976« je treba poudariti posebno skrb za organizirano urejanje vseh vrst skladišč;

— gospodarski načrt Železarne za 1976. leto je treba dopolniti s planom remontov.

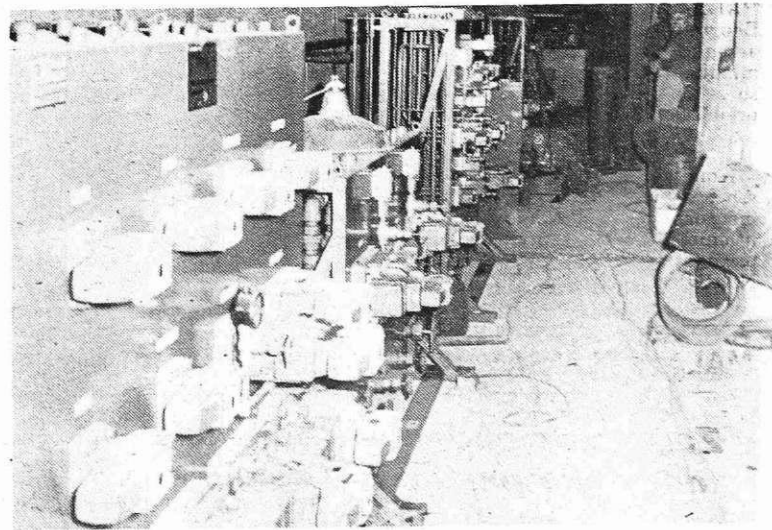
Sprejeli so informacijo predstavnik oddelka za ekonomske analize in planiranje o odstopanjih od družbenega plana v novembru in ocenili izvršitev operativnega plana za mesec december in vse leto 1975. Ugotovili so, da planirana proizvodnja niti v skupni niti v blagovni proizvodnji ne bo dosežena, obe pa bosta preseženi glede na lanske leto izvršitev. Zatem so sprejeli tudi družbeni plan za I. kvartal 1976. leta, ki je usklajen z gospodarskim načrtom za 1976. leto.

K predloženemu operativnemu programu za mesec januar 1976 so menili, da je nesporenljiv, ker ni razlogov, da bi že v prvem mesecu 1976. leta spreminjali operativni program v odnosih na družbeni plan in s tem ogrozili izpolnitev družbenega plana za leto 1976 že na samem začetku, ko so ga komaj sprejeli.

Zato so naročili sektorju za ekonomiko in organizacijo, da v najkrajšem času pripravi predlog novega načina stimuliranja, ki bo nadomestil vezavo operativnega programa na osebne dohodke. Predlog mora biti posredovan v razpravo zborom delavcev TOZD, ker sedanji način vezave operativnega programa na osebne dohodke, večkrat neugodno vpliva na izpolnjevanje proizvodnih nalog.

Ob koncu seje so odobrili še soglasje za pripis razlike, ki je nastala pri poslovanju s firmo RHEIN DONAU STAHL, Chur, kjer smo imeli zaključeno staro železo in Železarna pri tem ni utrpela nobene škode.

J. S.

Del strojnice hladne valjarne na Beli

17. SEJA ODBORA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE ŽELEZARNE

Namestnik predsednika odbora samoupravne delavske kontrole Železarne Franci FON je sklical 17. sejo odbora za petek, 26. decembra, z namenom, da pregledajo sklepe zadnje seje, razpravljajo o reklamaciji hladno vlečenega jekla ATJ 100 Pb in reklamaciji žičnikov ter da obravnavajo poročila o osebnem dohodku.

Pri pregledu sklepov zadnje seje so ugotovili, da so izvršeni.

Zatem so razpravljali o reklamaciji za hladno vlečeno jeklo ATJ 100 Pb in o reklamaciji za žičnike za ZDA. Z zaključki komisij za ugotavljanje vzrokov reklamacij so se strinjali in jih v celoti podpirajo. K temu pa so še sklenili:

— V vseh tistih obratih, kjer ni direktne kontrole, je treba povečati zavest posameznih proizvajalcev in posvetiti vso pozornost avtokontroli.

— Obe reklamaciji odstopajo v obravnavo TOZD Hladna predelava in priporočajo odgovornim organom, da ustrezno ukrepajo. O sprejetih ukrepih je treba odboru dostaviti poročilo.

Obravnavali so tudi poročilo sektorja za ekonomiko in organizacijo — oddelka za nagajevanje in dopis obratovodstva plavža v zvezi z osebnimi dohodki med delavci 13. in 14. kategorije v nekaterih obratih in delavci 18. kategorije v talilnicah. V zvezi s tem so zadolžili kadrovske sektor, da pregleda deficitarnost teh poklicev in pripravi predlog, kako dodatno stimulirati kader, ki je deficitaren in postaja kritičen.

Ob koncu seje so sklenili, da je do naslednje seje odbora treba pripraviti poročilo o poslovanju kantin in samopostrežne restavracije tako po kvaliteti, količini in ceni toplega obroka kot po organizaciji delitve hrane.

J. S.

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

LETO 1975 V ORGANIH OK ZSMS JESENICE

Povrnimo se še enkrat v leto, ki smo ga bolj ali manj uspešno zaključili. Pobrskali smo med že rahlo zaprašenimi listi ter vam pripravili majhno paleto dogodkov v organih občinske konference ZSMS Jesenice v letu 1975.

Devetega januarja so se sestali člani konference mladih delavcev na prvi seji v novem mandatu. Sprejeli so vrsto pomembnih zaključkov o nadaljnjem delu konference, med drugim tudi polletni operativni plan dela. V januarju sta se sestali še ostali dve konferenci in sicer konferenca mladih izobraževanjskih in konferenca mladih iz krajevnih skupnosti, ki sta prav tako začrtale smernice dela.

Februarja je med mladimi železarji potekal popis članstva ZSMS. Akcija je zelo dobro uspela, saj se je za vstop v Zvezo socialistične mladine odločilo več kot tisoč mladih delavcev.

Konec marca so se na Jesenicah mudili mladi iz pobratenege mesta Valjeva. Na skupnem srečanju so predstavniki mladih v Jesenicah in Valjevu izmenjali izkušnje na področju udejstevanja in delovanja v mladinski organizaciji, dogovorili pa so se tudi za skupne akcije v prihodnje.

V začetku aprila smo na Jesenicah pozdravili štafeto mladosti. Pozdravno pismo delovnih ljudi, mladine in ostalih občanov tovarišu Titu za rojstni dan je prebrala članica predsedstva OK ZSMS Draga Zugwitz.

V dne od 18. do 22. parila je komisija za idejno-politično delo in kulturo pri OK ZSMS organizirala mladinsko politično šolo za vodstvene kadre občinske konference. Slušatelji so spremljali predavanja o marksizmu, novem ustavnem sistemu, delegatskih odnosih, itd.

Mesec mladosti je na Jesenicah minil v znamenju številnih manifestacij, med katerimi sta bili osrednji baklada in pohodi mladih po partizanskih poteh z zaključno slovesnostjo na Pristavi. Več tisoč mladih in drugih občanov je z udeležbo na manifestacijah izrazilo pripadnost tovarišu Titu in samoupravni socialistični družbi.

Velike vojaške manifestacije PARADA 75, ki je bila 9. maja v Beogradu, se je udeležilo tudi devet Jesenčanov, med njimi največ mladih. Kljub napornim pripravam so se odlično odrezali in na koncu prejeli številne pohvale.

Konec maja je republiška konferenca ZSMS podelila priznanja mentorjem in mladim družbenopolitičnim delavcem. Iz naše občine sta priznanje prejela: MAVRO LE-NARDIČ za mentorsko delo in

ANGELCA MURKO-PLEŠ za delo na družbeno političnem področju.

Občinska konferenca mladih delavcev je pripravila problemsko sejo o stanovanjski problematiki. Kot so poudarili je ta seja uvod v širšo akcijo reševanja stanovanjskih vprašanj mladih družin in mladih samskih delavcev.

V poletnih mesecih so prišli na vsakoletni obisk gojenci doma Dragoljuba Milovanovića iz Beograda. Obiskali so obeležje ponesrečenega sekretarja SKOJ v Završnici in njegov grob v Breznici. Spremljali so jih predstavniki OK ZSMS.

Občinska konferenca ZSMS je skupaj s karavlo Tromeja organizirala srečanje granicarjev in mladih aktivistov. Pomerili so se na športnem področju, poslušali pa so tudi predavanje o obrambnih pripravah in drugih nalogah s področja ljudske obrambe.

V sredo, 27. avgusta, se je na enodnevno obisk na Jesenicah mudil predsednik ZSMJ Asem Vlasi. Med drugim je obiskal tudi Železarno, kjer si je ogledal več obratov, pogovarjal pa se je tudi s predstavniki mladih železarjev.

Mladinskih delovnih akcij se je iz jeseniške občine udeležilo 31 brigadirjev. Šestnajst jih je bilo v

SESTANEK MA V VALJARNI ŽICE

Mladinski aktiv valjarne žice se je sestel sredi decembra minulega leta in skupaj z obratovodstvom reševal nekatere probleme.

Mladinci so zahtevali za kritična delovna mesta povečanje postavke. Imeli so tudi težave v zvezi z zamenjavo dneve zaradi šolanja. Mladinci so predlagali nekaj manjših izboljšav, s katerimi bi preprečili večje zastoj, ki nastajajo v proizvodnji. Na sestanku so se zanimali tudi za stanovanjsko problematiko. Obratovodja je v razgovoru poudaril potrebo po večjem zanimanju za delo na rednem delovnem mestu, govoril pa je tudi o zaščiti in varstvu pri delu. Opozoril je tudi, da bo v prihodnje ocenjevanje delavcev na delovnih mestih.

A. N.

LITERARNI VEČER

V prostorih mladinskega aktiva Javornik-Koroška Bela, je bil zadnje dni decembra literarni večer, ki ga je organiziral uredniški odbor Horizonta, glasila OK ZSMS Jesenice. S svojimi deli so se predstavili: Tomaž Iskra, Jože Žerdin in Marjan Cufar.

Literarni večer je povezovala Sonja Anderle. Tomaž Iskra je sam predstavil svoja dela. Pesmi Marjana Cufarja in črtico Jože Žerdina pa je prebrala Milica Antič. Čeprav so

Brkinih, devet v Halozah, dva v Dražgošah in štirje na Kozjanskem.

Komisija za informiranje pri občinski ZSMS je poživila dejavnost. Z novo kadrovsko zasedbo je začela izdajati informativni bilten Horizont, zadala pa si je tudi druge naloge s področja informativne dejavnosti.

Občinska konferenca ZSMS je na tretji seji v novem mandatu ob dobri kritični oceni dela mladih po devetem kongresu ZSMS. Pokazalo se je namreč, da še vedno niso povsod zaživele nove oblike dela in da delo organov OK ZSMS, kakor OO ZSMS spremljajo stare slabosti.

25. oktobra so mladi železarji z ustanovitvijo koordinacijskega sveta ZSMS dokončno prilagodili delo skupnim delom, v nadaljevanju pa so svet šteje 55 članov, sestavljajo pa ga delegati vseh OO ZSMS.

Enajstega novembra je bila skupna seja predsedstva OK ZSMS in komiteja OK ZKS. Predstavniki mladih so člani komiteja seznanili s svojim delom, v nadaljevanju pa so se predstavniki obeh strani predvsem zavzemali za tesnejše sodelovanje v prihodnje.

26. decembra je bila ustanovna skupščina Kluba jeseniških brigadirjev. Navzoči so sprejeli program dela in pravila organiziranosti kluba.

J.

vse OO ZSMS v naši občini dobile vabila, da se udeležijo tega literarnega večera, so bili člani uredniškega odbora razočarani nad izredno slabo udeležbo.

Nekaj prisotnih mladincev je prineslo tudi prispevke o dejavnosti v njihovi OO ZSMS. Vse te prispevke je pregledala tričlanska komisija, v kateri so bili Simona Zupan, Niko Rabič in Marjeta Dolenc. Knjižno nagrado je dobila učenka osnovne šole Kranjska gora s sestavkom o nadaljnjem šolanju učencev po končani osnovni šoli.

Želja uredniškega odbora je, da bi ne ostal ta literarni večer edini, temveč da bi jih bilo v bodoče še več. Skušali bomo na take večere pritegniti še več mladih ustvarjalcev in članov ZSMS v naši občini.

Mili

**Gorenjci,
berite GLAS!**

**Pripravljenost je vedno
boljša kakor
golo pričakovanje...**

Tito

Z MAJHNIMI SILAMI JE MOŽNA USPEŠNA OBRAMBA IN UNIČENJE VEČJIH ENOT

EMBALAŽA IN SKLADIŠČENJE V ZEMLJI IN VODI

Značaj splošne ljudske obrambne vojne postavlja pred skladiščenje hrane, zdravila, ovojni material, eksploziv, gorivo itd.). Te posode lahko spravimo povsod, v hišna dvorišča in vrtove, parke in njive, gozdove in mlake, reke, jezera, ribnike in prekope, močvirja in morje, kraške vrtače in jame pa tudi pod javne objekte, poleg komunikacij, na mobilizacijskih zbirališčih, na različnih operativnih smereh, na vozliščih in pasovih obrambe.

- največja možna razpršenost skladišč,
- tajnost in zavarovanje pred napadi iz zraka,
- trajnost živil (dehidracija),
- cenenost izdelave.

Sodobna tehnologija omogoča reševanje embalaže (kontejnerji). V takšnih posodah lahko hranimo vse, kar je potrebno za vojskovanje (hrano, zdravila, ovojni material, eksploziv, gorivo itd.). Te posode lahko spravimo povsod, v hišna dvorišča in vrtove, parke in njive, gozdove in mlake, reke, jezera, ribnike in prekope, močvirja in morje, kraške vrtače in jame pa tudi pod javne objekte, poleg komunikacij, na mobilizacijskih zbirališčih, na različnih operativnih smereh, na vozliščih in pasovih obrambe.

ZAKLONIŠČA IN ZEMLJANKE

Velika kolektivna zaklonišča, kakršna se danes gradijo po svetu, so izredno draga. Na Švedskem npr. menijo, da je uporabnost velikih zaklonišč precej vprašljiva. Trenutno prevladuje mnenje, da je potrebno graditi vrsto manjših zaklonišč, čim bližje delovnim mestom zaposlitve.

IMPROVIZACIJA V MEDICINSKIH POSEGIH

Vojna je od nekdaj na zelo grob in neusmiljen način omejevala uporabo medicinskih pridobitev. Vsakič je prisilila zdravnike na bojnem polju k uporabi enostavnih sredstev. Zdravnik, ki se pripravlja na splošno ljudsko obrambno vojno, bo računal na uporabo enostavnih, vendar uspešnih sredstev za zdravljenje in nudenje prve pomoči. Vsako sodobno zdravstveno sredstvo (ali del opreme) ima svojega »dvojnika« v obliki improvizacije. Vprašujemo se, kaj bo tedaj, to je v surovih vojnih razmerah, ko v medicinskih posegih ne bo ne monitorja, ne komputerja za diagnosticiranje. Tedaj bo pripuščen lastni čutilom, diagnostična analiza bo temeljila na opazovanju bolnika (ranjenca), njegovega stanja, zavesti, utripanja žil in dihalnega ritma. Nekaj teh žalostnih resnic bi moralo biti že danes prisotnih v visokem šolstvu. S tem v zvezi se odpira vprašanje »vojne medicinskega minimuma«, kar pomeni specializacijo in obvladovanje vseh ukrepov v nemogočih vojnih razmerah. Ne nazadnje pa tudi tesno in stalno prilaganje tkim. ljudski medicini.

V VOJNI NI NOBENIH ABSOLUTNO UČINKOVITIH, NITI ABSOLUTNO BREZVREDNIH SREDSTEV

Naj navedemo enostavni primer, ki nam dovoljuje univerzalno sklepanje: ročni raketni metalec proti tankom upravičeno štejemo za učinkovitejšo orodje od bencinske steklenke. Ali to dejansko drži? Če ocenjujemo učinkovitost enega ali drugega sredstva, ob tem pa vključimo le eno spremenljivko npr. človekovo izurjenost — utegne biti rezultat nasproten. Nekdo sloh ne bo znal ravnati z raketnim plamenometom, drugi pa bo izvrstno ravnal z bencinsko steklenko. Podobno lahko vrednotimo sodobno raketo srednjeg dometa in primitivno puščico. Skladišče goriva je lahko uničen z raketo ali pa s puščico opremljeno z zažigalno zmesjo. Fizični učinek — uničenje skladišča — je v obeh primerih enak. Praktične izkušnje učijo, da moralo prebivalstva najbolj dvigne uspešna akcija z minimalno množino sredstev in minimalnim številom žrtev.

Ob tem ne zanikamo sodobnih orožij, toda splešča se vseeno razmišljati o uporabi primitivnih orožij, pa čeprav predstavlja le 1 % uspešne šanse pri uporabi le-teh. Relativna prednost v primerjavi s sodobno težko tehniko je v tem, da je primitivno orodje v vsakem primeru množično, ne zahteva posebne službe za vzdrževanje. Kolikor borcev — toliko orožja in obratno!

Poznavalci vojn in vojne tehnike se ne bodo čudili loku in puščici, če jim ta malenkost ponuja svoje storitve v obdobju elektronike, termionuklearnih glav ter raketnih orjakov. Ne smemo pozabiti, da ne bo prvič, da se staro orožje pojavi v nekaj spremenjeni, novi preobleki.

Zasnova malih sredstev v splošni ljudski obrambi ima svojo trdno oporo. V naši državi naj spodbudi hitrejši razvoj drobnega gospodarstva (majhne farme, obrtne delavnice, domača obrt, mlini na vodo, majhni jezovi za hidrocentrale itd.) ter uspešen razvoj gospodarstva na hribovsko-planinskih področjih (živiloreja, ribištvo, predelava gozdnih sadežev in zdravilnih zelišč).

MALA ŠOLA SAMOUPRAVLJANJA – MALA ŠOLA SAMOUPRAVLJANJA – MALA ŠOLA SAMOUPRAVLJANJA – MALA ŠOLA S

Zapiski iz obdobja Neodvisne delavske partije Jugoslavije na Jesenicah

Spomini prve generacije jeseniških komunistov

76

Dne 3. marca 1918 je bil sklenjen brestlitovski mir: »Neznosno težki so mirovni pogoji. Toda kljub vsemu bo zgodovina terjala svoje... Ne glede na vse preizkušnje je bodočnost — Naša,« je pisal Lenin v članku »Nesrečni mir«, dan po sprejetju resolucije glede brestlitovskega mira, sprejete na VII. kongresu boljševiške partije, ki se je začel 6. marca 1918 in na katerem se je boljševiška partija preimenovala v Rusko komunistično partijo (boljševikov) — RKP (b) (Kasneje v Vsevezno komunistično patrijo — VKP(b)).

Seveda pa se je vdor Nemčije (po drugi strani pa tudi Turčije, kot centralne sile) nadaljeval s pravim imperialističnim apetitom vse do Zakavkazja. Nemški bankirji in industrialci so si že delili naravno bogastvo teh dežel. Pri nemških načrtih z zasedenimi pokrajinami, oziroma z vladami teh dežel, bi omenil le Georgijo, v kateri so se nemški kapitalistom cedile sline po feromanganovi rudi. V svojo roparsko družino so vabili tudi delničarje Kranjske industrijske družbe in ji ponujali soudeležbo pri vložitvi kapitala z glavnicno 400.000 nemških mark. Ta ruda bi KID prišla prav za obratovanje njenih plavžev v Skednju pri Trstu. Iz tega in podobnih kapitalističnih načrtov z Ukrajino, z Bakujem in kavkaskimi deželami, pa tudi s Poljsko in novonastalimi baltskimi državami s pomočjo nemške vojske, je mogoče sklepati, da so nemški imperialisti videli v brestlitovskem miru s sovjetsko Rusijo razpad države, ki je obsegala šestino sveta, a so jih dogodki poučili, tako nemške,

tako tudi antantne imperialiste, da boljševiška Rusija ne bo tako lahek plen, kakor so si morda marca 1918 še zamišljali. Toda poslušajmo še pričevanje jeseniškega delavca Franca Mežka, kako je doživeljal svoje zadnje mesece kot pripadnik internacionalnega oddelka takrat že ustanovljene Rdeče armade:

»Mostu nismo porušili, ker je prišlo novo povelje, da naj ga pustimo. Zakaj je drugo povelje preklicalo prvo, ne vem. Jaz sem bil v Poltavah dodeljen oddelku, ki je oskrboval mesto in vojsko z živečem.«

Pri tem spominu je treba poudariti, da so se v tem času porajali tudi različni negativni pojavi in ogrožali revolucijo. Lenin je takrat že govoril o kulakih, spekulantih, maroderjih, podkupljivcih, dezorganizatorjih, ki so se pojavljali ne samo na vasi in po mestih, marveč tudi v vrstah revolucionarne vojske in kvarili njen moralni lik in proti katerim je bilo treba zaostri boj na vsakem koraku in vsepovsod. Lenin je zato v boj proti takim pojavom pozival predvsem delavce: »Tovariši delavci! Pomnite, da je položaj revolucije kritičen. Pomnite, da rešite revolucijo lahko samo vi in nihče drug. Desettisoči izbranih, naprednih, socialistov vdanih delavcev, ki jim ne moreta do živga ne podkupnina, ne grabež in ki so zmožni ustvariti železno disciplino proti kulakom, spekulantom, maroderjem, podkupljivcem, dezorganizatorjem — glejte, to je potrebno.«

Lenin je vselej imenoval stvari s pravim imenom in ne samo z abstraktnim — birokrat, tehnokrat, itd., tako, da največkrat človek ne ve, koga naj bi v boju proti takim negativnim in socializmu škodljivim pojavom pravzaprav prijel za vrat. Lenin je bil tak ne samo v času revolucije in državljanske vojne, pač pa tudi kasneje, ko so se začele težave socialistične graditve — v času NEP — Nove ekonomske politike, ko je bil zaradi vojne in strašnega razdejavanja in (gospodarskega ter vsesplošnega) razsula tudi ruski proletarijat, vržen iz svoje razredne kolektivitete in je prenehal obstajati kot proletarijat, to se pravi: bil je deklasiran.

»Proletariat,« je takrat govoril Lenin, »se imenuje razred, ki se bavi s proizvodnjo materialnih vrednosti v podjetjih velike kapitalistične industrije. V kolikor je velika kapitalistična industrija porušena, v kolikor so tovarne in velika podjetja nehala delati, je proletarijat izginil. Tega smo včasih formalno šteli, toda z ekonomskimi koreninami ni bil povezan med seboj.«

To je bil namreč čas po obdobju oborožene zmage revolucije in po obdobju državljanske vojne v Rusiji, čas lakote, ki smo jo že omenili, čas nove ekonomske politike, v kateri pa je bilo »več starega kakor novega« kakor v ekonomski sovjetski politiki v obdobju 1917-1921, zakaj ta nova ekonomska politika je sprostila nekatere stare kapitalistične elemente, zakaj, če se bo »kapitalizem obnovil...«, se bo obnovil tudi proletarijat, ki je zaposlen v velikih strojnih tovarnah, ne pa s spekulacijo, ne z izdelovanjem vžigalnikov za na prodaj ali z drugim takim »delom«, ne ravno posebno koristnim, toda čisto neogibnim pri razsulu, v kakršnem je bila takrat sovjetska industrija. Tako se je vnovič postavilo v porevolucijski Rusiji vprašanje: kdo bo koga prehitel? Ali bo, »je govoril Lenin,« uspelo kapitalistom, da se prvi organizirajo, in tedaj bodo ti pregnali komuniste, o tem ni treba izgublјati niti besede več. Treba je gledati na te reči trezno: Kdo bo koga? Ali pa se bo državna proletarska oblast pokazala sposobno — opirajoč se pri tem na kmete — držati gospodo kapitaliste na primerni uzdi, da bi usmerjala kapitalizem v državno (proletarsko) strugo, in ustvariti kapitalizem, ki bi bil podrejen državi in bi ji služil?«

Treba je bilo začeti iz nič, izrabiti stare meščanske sile in se naučiti gospodariti v obdobju »nove ekonomske politike«. »Gospodarite vsi. Poleg vas bodo kapitalisti, poleg vas bodo tudi tuji kapitalisti, koncesionarji in zakupniki ter bodo izjemali iz vas stotine procentov dobička, bogateli bodo na naš račun.

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

VALJARNA 2400

V sredo, 10. decembra je bila letna skupščina osnovne organizacije sindikata. Poročilo o opravljenem delu osnovne organizacije sindikata je posredoval predsednik Franc Justin. V razpravi so sodelovali delegati SDS. Beseda je tekla o organiziranju izleta ter o dodeljevanju ozimnice. Želje bodo upoštevali v programu osnovne organizacije za leto 1976, ki je bil sprejet brez pripomb. Nosilce nalog bodo določili na prvi seji odbora osnovne organizacije sindikata. K poročilu finančnega poslovanja so navzoči imeli pripombe glede skupnega dohodka in denarja, ki so ga potrebovali za denarno pomoč ter za izvedbo izleta v Novigrad.

O doseženih rezultatih pri izpolnjevanju proizvodnega načrta je poročal obratovodja Božidar Bartelj. Navzoči so imeli pripombe zaradi pomanjkanja vločka ter glede osebnih odgovornosti pri izpolnjevanju sprejetih obveznosti.

STRUGARNA VALJEV

Letna konferenca sindikalne organizacije je bila 12. decembra. O delu osnovne organizacije sindikata so poročali člani odbora. V razpravi so precej pozornosti posvetili delu samoupravnih organov. Beseda je tekla tudi o bodoči organiziranosti sindikata. Zdravko Kosir, ki je delegat TOZD VET občinske skupščine, je obširno poročal o opravljenem delu.

V nadaljevanju letne konference so predlagali Vedoslava Mikiča za predsednika mladinske organizacije v strugarji valjev. Predlagano je bilo, naj bi tudi ostali delegati vsaj dvakrat letno poročali o njihovem delovanju.

Kolektiv strugarne valjev je bil pohvaljen zaradi svoje humanosti, saj je 47 % članov sindikata darovalo kri.

Ob sklepu letne konference je o opravljenem delu poročal Bogomir Svetina, član delavskega sveta TOZD VET in predsednik odbora za gospodarstvo.

Iz poročila, ki ga je na letni konferenci prebral predsednik osnovne organizacije sindikata povzemamo, da so v pretekli mandadni dobi posvetili pozornosti deficitarnim delovnim mestom, ter razpravljali o kategorizaciji delovnega mesta dninski vodja v strugarji valjev.

Izvršni odbor je razpravljal tudi o predlogu sindikalne liste za leto 1976 in o delu obeh SDS. SDS sta imeli po osem sestanov s pestrimi dnevnimi redi, tako da so imeli samoupravljalci dovolj informacij in tudi vpogled v delo obrata, TOZD in Železarne.

Zadovoljni so bili s športno dejavnostjo, organizirali pa so tudi izlet na Vogel in v Čateške toplice.

KADROVSKI SEKTOR

Letna skupščina osnovne organizacije sindikata na kadrovskem sektorju je bila 12. decembra. Poročilo o delu osnovne organizacije sindikata je posredoval predsednik Franci Pirc, poslovno poročilo pa je prebral direktor kadrovskega sektorja Tone Varl.

V razpravi je sodeloval tudi predsednik konference osnovnih organizacij Železarne Franc Kobentar. Opozoril je na bližnji referendum za samoprisevek, s katerim naj bi zbrali potrebna sredstva za izgradnjo šolskega centra na Plavžu.

France Zveglj je dopolnil poročilo direktorja kadrovskega sektorja glede dela na rešilnih postajah. Poudaril je, da moramo skladno z internimi akti tudi ob nedeljah in

praznikih zagotoviti proste dneve delavcem, ki na rešilnih postajah delajo po sistemu 6 + 2. Pritožbe bo obravnavala posebna komisija.

Jože Kobentar in Zoran Krejčič sta razpravljala o delu samoupravnih delovnih skupin. Gradivo je zelo obsežno in bi ga morali člani sami bolj proučiti, da bi lahko sodelovali s predlogi, mnenji in stališči na sestankih SDS.

Zoran Krejčič je opozoril tudi na nočno delo žensk, ki ga bo treba odpraviti, saj je to naša zakonska obveznost. Direktor kadrovskega sektorja Tone Varl je dodal, da bo treba urejanje nočnega dela za žene prenesti na poslovodne in samoupravne organe.

Ob sklepu letne konference je Janez Tušar postavil vprašanje glede ustanavljanja TOZD v skupnih službah. Na vprašanje je odgovoril Franc Kobentar. Prav tako je v razpravi sodeloval Pavel Lotrič, ki je med drugim obravnaval politiko sprejemanja delovne sile. Pavel Lotrič meni, da bi obratovodstva z racionalizacijo in tehničnimi izboljšavami lahko zmanjšala zaposlovanje nove delovne sile. V proizvodnih obratih si predvsem prizadevajo za doseganje večje proizvodnje, premalo pa razmišljajo o problemih, ki nastajajo ob sprejemanju nove delovne sile, ko novospregjeti delavci na Jesenice pripeljejo tudi svojo družino. Imenovali so še tričlansko komisijo, ki bo na osnovi poročil in razprav sestavila predlog zaključkov.

ADJUSTAŽA ŠTEKEL JAVORNIK

V petek, 12. decembra, je bila letna skupščina osnovne organizacije sindikata. V uvodnem poročilu predsednika Mavrota Lenardiča, je bil poudarjen pomen sklepov osmega kongresa slovenskih sindikatov. Tudi v prihodnje se bo treba prizadevati za spreminjanje že preživelih odnosov, vendar pa bo ta boj zelo težaven. Naloge bo treba opredeliti skladno s sprejetimi sklepi osmega kongresa, saj sindikalna organizacija ne prevzema le poslopih interesov delavskega razreda, temveč so ustvarjeni z novo ustavo pravni pogoji, ki pa naj postanejo neposredni nosilci samoupravnega in družbenega dogovarjanja. To bo tudi osrednja naloga sindikalne organizacije.

Delo izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata v minuli mandadni dobi je bilo zelo obsežno. Imeli so 12. sej. Zelo dobra je bila povezava z Zvezo komunistov v TOZD Valjarni ter konferenco osnovnih organizacij sindikata Železarne. Razen o organizacijskih vprašanjih so na sejah izvršnega odbora govorili tudi o praznovanju 30-letnice osvoboditve, 25-letnice delavskega samoupravljanja, 40-letnice kovinarske stavke, kakor tudi o pozitivni dela mladinske organizacije.

Spregovorili so o srednjeročnem programu razvoja Železarne, o pomenjenju delovnega časa in razpravljali o samoupravnih sporazumih ter statutih s področja zdravstvenega varstva in o izletu v Logarsko dolino. Precej pozornosti so posvetili sindikalni listi za leto 1976.

Letni konferenci je bil posredovan tudi pregled dela sestankov SDS in poročilo o dejavnosti na kulturnem in športnem področju. Referent za šport in kulturo je poročal o turnirju v malem nogometu ob 25-letnici delavskega samoupravljanja ter o turnirju, ki so ga organizirali v okviru športnih tekmovanj Železarne.

Prav tako je bilo letni konferenci posredovano poročilo oddelkovodje Franca Tavčarja o izpolnjevanju proizvodnih nalog. V razpravi so

spregovorili o izvedbi referendumov za izgradnjo šolskega centra na Plavžu. Kritično so obravnavali nametanje grelcev v obratu in naročili obratovodstvu, da zadevo čimprej uredi. Ob sklepu letne konference so izvolili nov odbor, ter listo evidentiranih možnih članov za novo TOZD. Sprejet je bil tudi delovni načrt osnovne organizacije sindikata za leto 1976.

PROFILARNA

V petek, 12. decembra, je bila letna skupščina osnovne organizacije sindikata. Predsednik osnovne organizacije sindikata Andrej Vidmar, je govoril o opravljenem delu in se dalj časa zadržal pri organizacijskih vprašanjih. Omenjal je oddajo letne sindikalne organizacije podbojarna, ki bo odsele delovala samostojno. Pri ustanavljanju in tudi pozneje bodo novoustanovljeni sindikalni organizaciji vsestransko pomagali.

Obratovodja Anton Komljanec je v poročilu opozoril na večjo aktivnost mladih delavcev v obratu in povelil referenta za športno in rekreacijsko dejavnost. V poročilu je bilo med drugim poudarjeno, da bo treba člane kolektiva tudi v prihodnje vzpodbujati k večji aktivnosti pri samoupravnem odločanju. Potrebna bo večja aktivnost na kulturno izobraževalnem področju in so zato določili Bojana Dornika, da bo v prihodnje poskrbel za pozitivno dela na tem področju. Dosledno bo treba izpolnjevati sklepe osmega kongresa Zveze sindikatov Slovenije.

Ob sklepu letne skupščine so za novega tajnika osnovne organizacije sindikata izvolili Janeza Ovsenka. Predlagali so, da naj bi denarna sredstva razdelili na profilarno in podbojarno, glede na to, da imajo v podbojarni samostojno osnovno organizacijo sindikata.

ADJUSTAŽA BLUMING

V ponedeljek, 15. decembra, je bila osma seja osnovne organizacije sindikata. Tomaž Kavčič je poročal o pripravah za izgradnjo šolskega centra na Plavžu.

Predsednik Anton Andreuzi je poročal o predpisih s področja varstva pri delu in spregovoril o zaščitnih sredstvih. Porabo sredstev za zaščitna sredstva bo treba zmanjšati. Čimprej bo treba ukiniti nočno delo žena, kar pa bo treba urejati postopno, da ne bo primanjkovalo delovne sile. Tomaž Kavčič je opozoril vodilne delavce, naj poskrbijo za red v obratu, za zaščitna sredstva ter za zmanjšanje števila poškodb na delovnih mestih.

NABAVNI SEKTOR

Letna skupščina osnovne organizacije sindikata je bila v torek, 16. decembra. O poročilu, ki ga je posredoval predsednik osnovne organizacije sindikata Jože Pernuš, so razpravljali Anton Klakar, Maks Klinar, Janez Bidovec, Mato Krznarič, Boris Kokošinek, Marjan Burlačenko in Tončka Klinar. Osnovna organizacija sindikata podpira predlog za izvedbo referendumov za izgradnjo šolskega centra na Plavžu. Dogovorili so se, da bodo ob pravočasno objavljenih pogojih organizirali izlet ne glede na število prijavljenih udeležencev. Sprejet je bil tudi delovni načrt osnovne organizacije sindikata za leto 1976.

JEKLOVLEK

V četrtek, 18. decembra, je bila letna skupščina osnovne organizacije sindikata. Pri izpolnjevanju sklepov in resolucij, osmega kongresa je bilo doseženih nekaj pomembnih rezultatov na političnem, samo-

upravnem ter gospodarskem področju. Poročilo omenja tudi priprave na novo samoupravno organiziranost. Naloge bo treba opraviti z vso odgovornostjo. Z novo reorganizacijo bo neposrednim proizvajalcem dana možnost večjega odločanja in vpogleda v poslovanje ter gospodarjenje.

O načrtu za leto 1976 niso razpravljali, pač pa bo obravnavan na sestankih samoupravnih delovnih skupin.

Med razpravo so bila postavljena vprašanja zaradi dodeljevanja denarne pomoči delavcem, ki bolujejo, ter vprašanja o dežurstvu, ogrevanju in razsvetljavi delovnih prostorov v obratu. Navzoči so bili informirani tudi o pripravah za izvedbo referendumov za zbiranje sredstev za potrebe šolstva v naši občini.

VALJARNA PROFILOV

V četrtek, 18. decembra, je bila šesta seja odbora osnovne organizacije sindikata. Precej pozornosti so posvetili pripravam za izvedbo letne skupščine osnovne organizacije sindikata. Trem sodelavcem so odobrili denarno pomoč. Med novoletnimi prazniki bodo obiskali in obdarili sedem sodelavcev. Predsedniku osnovne organizacije sindikata Albinu Jakopiču so naročili, naj posreduje pri sindikalni organizaciji TOZD Valjarn glede nabave novega prapora za njihov obrat, ker so ga doslej uporabljali vsi sindikalni odbori v valjarnah. Prav tako naj bi prispevale h kritju stroškov za praporščaka vse osnovne organizacije sindikata v TOZD valjarn.

Obratovodja je seznanil odbor osnovne organizacije sindikata z doseženimi uspehi in opozoril na naloge, ki jih bo treba opraviti v letu 1976. Na znanje so vzeli tudi poročilo o izgradnji pločnika na levi strani mostu čez potok Javornik, ter o izgradnji avtobusne postaje na križišču. V zvezi s tem bo potrebno priporočilo, za izvedbo odvodnjavanja s ceste in urediti peš poti od križišča do železniškega podvoza.

SAMOTARNA

Letna skupščina osnovne organizacije sindikata je bila v petek, 19. decembra. V minuli mandadni dobi so imeli šest sej odbora osnovne organizacije sindikata. Odbor osnovne organizacije sindikata je ugodno rešil več prošelj za denarno pomoč delavcem, ki so dalj časa болоvali. Med letom so organizirali izlet v Kumrovec in si ogledali rojstno hišo tovariša Tita. Obravnavana je bila tudi problematika glede pomanjkanja delovne sile. Na zadnji seji odbora osnovne organizacije sindikata je tekla beseda o postopnem zmanjševanju proizvodnje v letu 1976. Kadrovske službi so naročili, naj pravočasno ukrepa, da bodo delavci razporejeni na ustrezna delovna mesta.

Obratovodja Franc Potokar je poročal o izpolnjevanju proizvodnega načrta ter o doseženih storil-

nosti na posameznih strojih v enajstih mesecih leta 1975. Poudaril je, da so v zadnjih dveh mesecih leta 1975 bili doseženi najboljši uspehi pri proizvodnji žgane opeke v zadnjih dvajsetih letih. Zaradi spremene sestave ponvične opeke so izboljšali kakovost ter zmanjšali izmeček pri pečenju.

O nalogah, ki naj bi jih v prihodnje opravili v šamotarni, je spregovoril tudi direktor TOZD Talilnice Stanko Čop. Povedal je, da bodo v šamotarni proizvajali tako kot doslej tudi v letu 1976, in vse do takrat, ko bo usposobljena nova linija v elektrodnom obratu. V omenjeni obrat naj bi preusmerili tudi delavce, vendar bodo o tem kolektiv sproti obveščali.

ŽEBLJARNA

V petek, 19. decembra, je bila šesta seja odbora osnovne organizacije sindikata v žebljarni. Sprejet je bil sklep, da bo letna konferenca v januarju.

Člani odbora osnovne organizacije sindikata so bili seznanjeni s pripravi za izvedbo referendumov, s katerim naj bi zbrali sredstva za potrebe šolstva. Predsednik osnovne organizacije sindikata Miha Žemva je prebral sklepe, sprejete na seji konference osnovnih organizacij sindikata in ZK Železarne. Zavzemali so se zato, da bi namenili nekaj sredstev tudi za odkup gledaliških predstav. Dogovorili so se, da bodo delavcem, ki bolujejo več kot 30 dni odobrili enkratno denarno pomoč v višini 300 dinarjev.

RTA

Letna skupščina osnovne organizacije sindikata RTA je bila v petek, 19. decembra. O opravljenem delu v pretekli mandadni dobi je poročal predsednik osnovne organizacije sindikata, o posredovanem poročilu pa so razpravljali sodelavci: Daniel Morič, Feliks Bešter in Igor Logar. V zvezi s poročilom predsednika so bili sprejeti naslednji sklepi:

V prihodnje bodo poizkušali obdržati lastno osnovno organizacijo sindikata v obratu. Izboljšali bodo delovno disciplino in utrjevali medsebojne odnose. Izboljšati bo treba nagrajevanje delavcev na kritičnih delovnih mestih. Poživiti bo treba delo mladinskega aktiva ter se zavzemati za uresničevanje ciljev gospodarjenja in stabilizacije.

V nadaljevanju razprave, ki se je nanašala na delovni načrt osnovne organizacije sindikata so razpravljali še Branko Stare, Igor Logar in Daniel Morič. V razpravi so posvetili največ pozornosti utrjevanju SDS, ki v zadnjem času dobivajo tudi vlogo sindikalnih skupin.

Vso pozornost bodo posvetili predvideni reorganizaciji in sodelovanju na področju rekreacijske dejavnosti. V načrtu imajo strokovno ekurzijsko v Ravne in Štore. Predlagani delovni načrt so potrdili z glasovanjem. Sprejeti so tudi finančni načrt osnovne organizacije sindikata za leto 1976.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH V SŽ NOVEMBER IN KUMULATIVNO ZA 11 MESECEV

Delovna organizacija	Povpr. število zaposl. 1974	Načrt 1975	Dejansko število zap. 1975		Indeksi	
			stanje zad. vmes.	povpr. kumul.	5 : 2	5 : 3
1	2	3	4	5	6	7
JESENICE	6.222	6.297	6.457	6.405	103	102
RAVNE	4.332	4.440	4.578	4.504	104	101
ŠTORE	2.709	2.909	3.051	2.904	107	100
PLAMEN	506	520	527	524	104	101
TOVIL	283	305	307	303	107	99
VERIGA	1.090	1.191	1.123	1.108	102	93
ŽIČNA	529	597	581	570	105	96
MI	59	96	100	95	107	99
OSS SŽ	20	34	26	24	120	71
SKUPAJ	15.780	16.389	16.750	16.437	104	100

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI

PROBLEMI NADZVOČNEGA LETALSKEGA PROMETA

2

Ogrevanje materiala pri nadzvočni hitrosti Mach 2 (Mach 1 pomeni hitrost zvoka) doseže svojo zgornjo vrednost pri okoli 120 stop. Celzija. To zahteva natančno določitev toplotne vsebnosti posameznih delov letala. Za hlajenje uporabljajo tudi gorivo.

Visoke zahteve so postavljene tudi pred pogonske motorje. V primerjavi s podzvočnimi letali zahtevajo premikajoče se odprtine za dovajanje zraka in šobe še bolj skrbno namestitve z ozirom na delno nasprotujoče si zahteve. Končno porabijo nadzvočna letala precej več goriva. Tako predstavlja teža goriva pri startu »Concorde« približno polovico skupne teže. Pri letalih s podzvočno hitrostjo je delež goriva manjši.

Vprašanje varstva okolja pri obratovanju nadzvočnih letal zahtevajo posebno skrbno obdelavo.

Pred kratkim je bilo objavljeno poročilo ameriških oblasti z rezultati raziskav o vplivih nadzvočnega letalskega prometa. Poročilo ugotavlja, da uporaba 100 nadzvočnih letal tipa »Concorde« ali TU-144 ne bo povzročilo merjenih sprememb v stratosferi. (Stratosfera je sloj ozračja na našem območju med 11 in 25 km, nad tečaj se spodnja meja zniža na 5 - 6 km in nad ekvatorjem zviša na 18 km.) Potem, ko so nadzvočne polete nad naseljenimi področji prepovedali - pri tem gre predvsem za pok, ki nastane pri prebitju zračnega zidu - ostane glavni problem ropot na področju letališč. Res je, da se dvigne »Concorde« pri startu znatno hitreje kot konvencionalna reaktivna letala in zato povzroča v širšem območju tudi manj ropota. V bližnji okolici letališča pa je ropot, ki ga povzroča »Concorde« znatno večji kot ropot tudi največjih reaktivnih letal.

RAZVOJNE TEŽNJE

Iz nerazumljivih razlogov so letalske tovarne danes rajši bolj zadržane pri objavi študij in novih projektov s področja nadzvočnih letal. Najprej bodo počakali na praktične izkušnje z letalom »Concorde«.

V ZDA so nekatere nove zamisli že projektirane in vzporedno s tem tečejo tudi razvojni programi. O evropskih tozadevnih študijah je znano le malo. Ena izmed smeri razvoja se ukvarja z letali, ki bodo leteli s hitrostjo nekaj nad Mach 1 (približno Mach 1,2). Tako ne bi povzročili nadzvočnega poka. Druge študije predvidevajo letala s potovalno hitrostjo med Mach 2 in 3 in ki bodo prevažala več potnikov kot jih »Concorde«.

Tudi v nadzvočnem prometu se postavlja vprašanje drugih nadomestnih goriv kot sta sintetični ogljikovodik ali tekoči vodik. Čeprav je tehnična ocena za slednjega in to tudi s stališča varstva okolja zelo ugodna, bodo problemi pri organiziranju dela s tekočim vodikom na letališčih. Vsekakor pa pride v poštev uporaba tekočega vodika pri eventualnih bodočih še višjih potovalnih hitrostih imenovanih tudi hipernadzvočnih poletih.

Ob koncu lahko predvidevamo, da bo razvoj novega nadzvočnega letala rezultat skupnih naporov v Evropi in ZDA. Ne bo to prvi primer v zgodovini, da ZDA koristijo rezultate, že izvedenih raziskovalnih naporov na starem kontinentu.

KONEC

PERSPEKTIVE TURIZMA PRI NAS

Panoga gostinstvo in turizem v celotnem gospodarstvu občine, daje poleg vrste ekonomskih in družbenih učinkov svoj prispevek tudi k izravnavi plačilne bilance, kar je eden od najmočnejših razlogov za njeno pospešeno rast, ki se načrtuje za obdobje do leta 1980.

V jeseniški občini je turizem lokalno vezan v pretežni meri na Gornjesavsko dolino, katere naravni pogoji omogočajo razvoj in delovanje te panoge. Začetniki planinstva in bivanja v Dolini za namenom počitka in okrevanja ali bivanja nekaj dni na poti skozi Dolino, segajo daleč nazaj, v polovico prejšnjega stoletja. Turistični razvoj pa se je začel razvijati, ko je po letu 1870 stekla po Dolini železnica (leta 1964 je bila ukinjena in demontirana), poseben razvoj pa je na prelomu stoletja doživelo planinstvo z gorskimi vodniki na čelu. Že leta 1904 je bilo v Kranjski gori ustanovljeno turistično društvo. Vse do tridesetih let je bila Gornjesavska dolina izključno letovišče za letne goste, planince in alpiniste. Šele po tem letu se je začelo množično uveljavljati smučanje in je postala Dolina enako privlačna pozimi kakor poleti. Leta 1927 je predstavljalo število pozimi ustvarjenih nočitev le malo nad tri odstotke, leta 1934 pa je bilo zimskih nočitev nekaj več kot 13 odstotkov, medtem ko jih je sedaj ob normalnih snežnih razmerah med 40 in 45 odstotki. V naši občini ima turistične perspektive še Planina pod Golico, kjer se je turizem začel razvijati že pred vojno, predvsem z množičnimi obiski Karavank, po vojni pa je z izgradnjo žičnice na Španov vrh začel zimski turizem. V nižinskih predelih, v Žirovnici in okoliških vaseh, pa se že dalj časa prizadevajo za poživitev letnega turizma na vasi.

Delovne organizacije, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo, v srednjeročnih programih načrtujejo nove investicije predvsem v Gornjesavski dolini. Tudi prebivalstvo Doline se vse bolj nagiba k turizmu

kot temeljni gospodarski panogi celotnega območja. To dokazuje tudi to, da razen v Mojstrani, v Dolini ni nobene industrije, niti večje obrti. V Mojstrani obstajata manjši kovinsko galanterijski obrat, ki komaj prerašča stopnjo obrti in manjši lesni obrat. Obe organizaciji skupaj zaposlujeta okrog 150 ljudi, kar je enako kot največji hotel v Kranjski gori. Kljub temu, da v Dolini ni industrije pa je bilo odseljevanje že davno zaustavljeno in število prebivalstva počasi narašča. Posamezni kraji v Dolini so doživljali različno hiter razvoj, nekateri med njimi pa so celo nazadovali. Rateče, na primer, dosegajo še sedaj manjše število nočitev, kot so jih dosegale v letih pred drugo svetovno vojno. V vsej Dolini pa je število nočitev domačih gostov zlasti močno nazadovalo leta 1966. V letu 1965 so domači gostje ustvarili 255.889 nočitev, naslednje leto 184.225 in šele leta 1973 so domači gostje zopet ustvarili 264.431 nočitev. Trenutno Dolina razpolaga z dvema hoteloma A kategorije, petimi hoteli B kategorije in šestimi hoteli D kategorije. Skupaj s penzion, moteli, gostilnami, počitniškimi domovi in planinskimi kočami pa je 4.891 postelj in 5.903 restavracijskih sedežev. Nastanitvene možnosti Doline so v primerjavi z drugimi sorodnimi turističnimi območji dokaj velike in tudi kljub temu, da ne kaže upoštevati slabših turističnih sob in planinskih postojank, se kapacitete Doline uvrščajo na prvo mesto v slovenskem alpskem svetu.

Gibanje nočitvenih kapacitet po krajih in delež posameznega kraja v letih 1969 do 1974 je sledeč:

Kraj	1969		1974		+ -
	ležišče	%	ležišče	%	
Kranjska gora	1.850	53,5	3.042	59,7	+ 1.192
Podkoren	61	1,8	166	3,3	+ 105
Rateče	358	10,3	356	7,0	- 2
Mojstrana	761	22,0	761	14,9	-
Gozd Martuljk	430	12,4	772	15,1	+ 342
Skupaj	3.460	100,0	5.097	100,1	1.637

Povečanje nočitvenih kapacitet v tem obdobju je bilo v treh krajih in to v Kranjski gori za 1.192, Podkorenu za 105 in v Gozdu Martuljku za 342 ležišče. To kaže, da je bila izgradnja izrazito usmerjena predvsem v Kranjsko goro in Gozd Martuljk, delno v Podkoren (zasebni sektor) in da Rateče in Mojstrana v tem obdobju nista povečevala kapacitet. Letna stopnja rasti za občino, se je za to obdobje gibala med devet in deset odstotki.

ZNAČILNOSTI TURISTIČNIH KAPACITET

Prisotnost hotelskih objektov visokih kategorij je dokaj dobra, vendar pa je večina le-teh locirana izključno v Kranjski gori, medtem ko drugi kraji v Dolini nimajo nobenih hotelskih objektov višjih kategorij. V Dolini je vsega 28 počitniških domov, kar kaže na to, da so organizacije združenja dela in delovni ljudje spoznali rekreativno vrednost alpskega sveta za obnavljanje telesnih moči in so zato zgradili potrebne objekte za oddih delavcev. Vendar so tudi počitniški domovi v pretežni

večini locirani v Kranjski gori. Le manjši število jih je v Gozdu, Podkorenu in Ratečah.

Precej srednjegorskih in visokogorskih planinskih postojank, ki pa razen Tičarjevega doma na Vršču, ni sodobnih in so znatno dotrajane in gostom ne nudijo sodobnega komforta so z vse večjim razmahom planinstva občutno premajhne. Najbolj občutno je pomanjkanje nastanitvenih kapacitet v Vratih in na Vršču. Koncentracija turističnih objektov je prisotna predvsem tam, kjer so zgrajene turistične opreme za šport, rekreacijo in razvedrilo. Ker je največ takšne opreme v Kranjski gori in njeni neposredni okolici, je tudi objektov vseh vrst največ v tem kraju in njegovi okolici. Gradnja nočitvenih kapacitet je bila v preteklih letih najbolj usmerjena v Kranjsko goro, kar je razvidno iz podatka, da je bilo leta 1969 v Kranjski gori 54 odstotkov vseh ležišč v Dolini, da pa se je v letu 1974 dvignil na 60 odstotkov.

Indeksi stopnje porasta števila ležišč v ZSD za leta nazaj, nam kažejo konstantno naraščanje in so prikazani v naslednji tabeli:

obdobje	70/69	71/70	72/71	73/72	74/73
Indeks rasti	98,8	110,6	108,2	114,5	108,1

Pomemben pokazatelj za razvoj turistično-gostinske ponudbe, so tudi kapacitete žičniških naprav, ki so vezane predvsem na zimsko-gostinsko-turistično ponudbo. Trenutno je v občini okrog 14.000 m smučarskih prog, od katerih jih je preko 80 odstotkov lociranih na področju Kranjske gore z žičnicami, katerih

kapaciteta je 9.930 oseb na uro. (Na Kranjsko goro odpade 74 odstotkov kapacitet).

Razvoj turističnega prometa od 1969-1974 nam prikazujejo tudi statistični podatki o naraščanju števila gostov in nočitev. Letna stopnja rasti za obdobje 1969-1974 je sledeča:

	INDEKS RASTI				
	69/70	71/70	72/71	73/72	74/73
Gostje	115	111	109	114	96
Nočitve	114	113	113	110	97

TURISTIČNE PERSPEKTIVE DO LETA 1980

Nadaljnji razvoj gostinstva in turizma za obdobje 1976-1980 zahteva kompleksno izgradnjo vseh tistih objektov in naprav, ki temeljijo na resnično izkazanih potrebah, in kateri bodo ustvarili gostinsko-turističnem gospodarstvu pogoje za načrtovano rast, tako v fizičnem kot tudi v kakovostnem obsegu.

Realno lahko pričakujemo, da bo družbeni produkt, ki ga bo ustvarjala panoga v tem obdobju, rasel po letni stopnji 10-12 odstotkov in da bo ostal delež le-tega v celotnem ustvarjenem družbenem produktu občine na višini 3,3-3,5 odstotkov

in to zaradi vzporednega razvoja ostalih panog.

Prav tako je realno pričakovati, da bo panoga zaposlovala novo delovno silo po letni stopnji 5-5,5 odstotkov, da bodo nočitve naraščale, kljub temu, da se v povečanje prenočitvenih kapacitet ne bo veliko vlagalo, po letni stopnji 10-12 odstotkov, predvsem na račun boljšega koriščenja obstoječih kapacitet in boljše turistične ponudbe, ki bo mogoča zaradi investiranja v spremljajoče objekte in naprave.

Investicijska vlaganja bodo v tem obdobju usmerjena v izgradnjo smučišč in žičnic, predvsem na področju Kranjske gore. Realno je računati,

da bo v tem obdobju zgrajeno smučišče Trebež in da bo realiziran celoten projekt vršičkih žičnic.

Za kompletiranje turistične ponudbe bo potrebno za rekreacijo v zimskem času urediti sankarske proge in drsališča, za letno rekreacijo pa začeti s pripravami za izgradnjo športno rekreacijskega centra, ki bo vključeval naprave za nogomet, atletiko, košarko, rokomet, tenis in plavanje. Te naprave bi v prvi vrsti služile za rekreacijo gostov kot domačinov, lahko pa bi se jih koristno uporabilo za priprave vrhunskih športnikov.

Če hočemo torej razviti zimski turizem, ki da je v materialnem oziru večje kvalitete od ostalih vrst turizma, je nujno kompletiranje in dograditev začelih alpskih letovišč, med katerimi pa ima Kranjska gora največ komparativnih prednosti.

SVETOVNO PRVENSTVO V ALPSKEM SMUČANJU

Ideja o svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju je nastala zaradi tradicije velikih smučarskih tekmovanj za svetovni pokal in zaradi anonimnosti Slovenije v zimskem turizmu. Znano je, da na kongresu FIS maja letos v San Franciscu, Kranjska gora ni dobila SP za leto 1978. Pridobila pa si je največje možnosti za izvedbo svetovnega prvenstva v letu 1982. Tak terminski razpored je zaradi potrebne dograditve za nas skoraj bolj ugoden. Kranjska gora je kot dolgoletni dober organizator velikih mednarodnih smučarskih tekmovanj (poleg Pohorja), že znana v krogih mednarodne federacije. Da pa bi svetovno prvenstvo v letu 1982 tudi dobili, je seveda nujno do kongresa FIS v letu 1979 zgraditi progo za smuk z Vršiča in urediti ostale proge tako, da bodo ustrezale vsem normam FIS. Iz dosedanjih inšpektorskih ogledov FIS delegatov, je potrebno obstoječe proge na Vitrancu za slalom in veleslalom razširiti in dokončno obdelati. Rezervne proge za tri dve disciplini so primerne na južnem pobočju Mojstrovke na višini 2000-2300 m n. v. Smuk proga za moške in ženske se lahko zgradi z vrha Vršiča v smeri Klina, ker je tam zanesljiva snežna odeja in ni potrebna rezervna proga. Za udeležence SP skupno z novinarji je v Kranjski gori že sedaj dovolj nastanitvenih kapacitet, s pogojem, da bi gledalci in gosti stanovali v širši okolici, zlasti na Bledu. Že dalj časa je ustanovljen konzorcij za izgradnjo alpskega turističnega centra Kranjska gora - Vršič, katerega osnovna usmeritev je dograditev alpskega in zimsko športnega središča Kranjska gora, oziroma Gorenjesavske doline.

Kot eden od najugodnejših objektov infrastrukture v naslednjih letih, je prav gotovo izgradnja večnamenske dvorane v Kranjski gori. Večnamenska dvorana bi bila namenjena kulturno razstavnim prireditvam, kinodvorani, istočasno pa bi omogočila kongresno-seminarski turizem, ki je zelo pomemben za razvoj turizma v sezonsko mrtvih mesecih. Vrednost te investicije bi znašala 50.000.000 din. Sredstva za to izgradnjo pa bi se morala zbrati potem konzorcija za izgradnjo Kranjske gore in z ustreznimi krediti.

Posebna skrb obdobju do leta 1980, naj bi posvetili nadaljnjemu razvoju zdraviliškega, mladinskega, vaškega in kmečkega turizma, za katerega obstoje vsi naravni pogoji (Gozd Martuljk, Srednji vrh, Planina pod Golico, obronki Karavank). Gorskem turizmu, kot razvijajoči veji, moramo dati več poudarka. V ta namen moramo pričeti z akcijo razširitve in modernizacije visokogorskih postojank.

Na območju Mojstrane kot izrazito zdraviliško usmerjenem kraju, naj bi bil zgrajen objekt s kapaciteto 160 ležišč, z nekaj spremljajočimi objekti (vlečnica). Na območju Rateče-Planica pa se moramo prizadevati, da se povečajo nočitvene kapacitete, vzporedno s tem pa nuditi za potrebe rekreativnega smučanja tekaške in sankarske proge.

Ker so bile že tri zaporedne zime izredno skope s snežno odejo, začetek letošnje pa tudi ne kaže najboljše, je potrebno resno pristopiti k izgradnji visokogorskega smučišča, ki bi zadovoljil smučarje širom Slovenije. Izgradnja žičnic na Vršču, bi zadostila le v glavnem smučarske goste iz Kranjske gore. V razvoju zimskega turizma v Sloveniji doslej skoraj ni bilo načrtne izgradnje, oziroma izbira krajev, kjer bi bile investicije v zimsko-sportna središča resnično upravičene. Tako so nastajali v prvi vrsti sicer potrebni zimski športni centri rekreativnega značaja, vendar brez zanesljivih zimskih pogojev. Danes pa v razvitih alpskih državah ne gradijo več zimskih centrov izpod 1.500 metrov nadmorske višine, tam so namreč snežni pogoji vedno ugodni. Zato moramo tudi v naši občini podpirati novo ustanovljeni iniciativni odbor za izgradnjo triglavskih žičnic, ki bi bile širšega slovenskega pomena. Ker vzhodna pobočja triglavskega po-

gorja, kjer so idealni pogoji za izgradnjo žičniških naprav ležijo v območju naše in radovljiške občine, mora prav naša in radovljiška občina s tesnim sodelovanjem pristopiti in v vseh vidikih ovrednotiti to načrtovano investicijo, ker Triglav imamo samo eden.

REALNOST

Da ne bi ostali samo pri željah, papir pač prenese vse, moramo planirati, kaj bomo lahko realno realizirali na področju turizma do leta 1980.

Turistične delovne organizacije načrtujejo (tudi v viri sredstev), da bodo zgradile v Kranjski gori dva

motela, realizirale načrtovane žičniške naprave v Trebežu (Kranjska gora) in vršička žičnica. Realno lahko tudi načrtujemo začetek gradnje večnamenske dvorane. V ostalih krajih v naši občini, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo pa so programi turističnega razvoja že sedaj dokaj realno načrtovani.

Primarni pogoji naše občine, ki so krajinske raznolikosti, ugodno podnebje in naravne lepote, so omogočile razvoj turistične panoge in so osnova tudi za nadaljnji razvoj tako zimске kot tudi letne gostinsko-turistične dejavnosti. Zato ji kaže tudi v prihodnjem petletnem obdobju posvečati še več pozornosti.

Rado Košir

KLUB SAMOUPRAVLJAVCEV

NAČIN DELOVANJA KLUBOV

Klubi samoupravljalcev po svojem načinu delovanja ne ustrezajo v celoti svojemu imenu oziroma značilnemu delovanju kluba na sploh, so pa vendarle sprejeti tudi pri nas, ker jih s takšnim imenom vodijo skoraj po vsej Jugoslaviji. Klubi samoupravljalcev so samostojne samoupravne skupnosti delavcev in drugih samoupravljalcev in čeprav niso politične organizacije, prevzemajo nekatere značilne metode delovanja političnih organizacij predvsem tiste, ki so splošnega značaja. Te pa so različna posvetovanja, tribune, razne interesne in debatne skupine ali komisije, ki bodo še zlasti v začetku delovanja kluba najbolj izrazite, če že ne rečemo tudi osnovne. Sčasoma, ko bo zagotovljen tudi klubski prostor bo zelo pomembno delovanje klubske knjižnice in klubske dokumentacije, ki pa ne bosta smeli prevzemati vloge že obstoječih poljudno znanstvenih in strokovnih knjižnic, niti ne vloge tako imenovanih »indok centrov«, temveč bodo ozko vezane le na samoupravno literaturo (knjige, brošure, revije, bilteni in podobno) ter na dokumentacijo (samoupravni akti - sporazumi in pravilniki). Ko bodo podani pogoji, bo zelo pomemben način delovanja preko svetovalne ali več svetovalnih služb, seveda ne posebej organiziranih, temveč izkoriščene že obstoječe. Na splošno klubi ne bodo ustanavljali

nobenih služb ali ustanov z namenom, da bi ustvarili zastavljeni program delovanja, temveč bodo za to uporabili že obstoječe službe (SDK, pravna posvetovalnica, informacijske službe in podobno) ter ustanove (delavske univerze in druge strokovne ter splošne izobraževalne ustanove).

Pomemben dejavnik kluba samoupravljalcev bo skupščina kluba, ki bo sestavljena z delegati temeljnih in drugih organizacij združenega dela in se bo sestajala najmanj enkrat letno. Poleg svoje osnovne naloge, da sprejme letni delovni načrt kluba, letni finančni načrt kluba in program družbeno političnega izobraževanja, bo skupščina kluba obravnavala tudi druga vprašanja, pomembna za delovanje kluba.

Operativne naloge bo za skupščino kluba opravljal izvršni odbor, ki ga bo izvolila skupščina. Še bolj tekoče operativne naloge pa bo opravljal tajnik kluba, ki ne bo plačan glede na sedanja stališča sindikata. Verjetno bo kasneje, ko bodo za to dani pogoji in se bo dejavnost kluba razširila, tajnik kluba stalen plačan delavec, ki bo poleg operativnih nalog samostojno vodil klubsko knjižnico, klubsko dokumentacijo, organiziral svetovalno službo na zahtevo posameznih članov kluba in urejal morebitne biltene ali glasila kluba.

FINANCIRANJE KLUBOV

Sindikalna organizacija glede financiranja dejavnosti klubov samoupravljalcev predvideva in predlaga tri načine financiranja:

1. Redno dejavnost, kamor sodi vse razen družbeno političnega in drugega izobraževanja, bi dejavnosti kluba financirali s sredstvi članarine. Pri tem zagotovo ne bo šlo za velika sredstva, ki pa jih bo kljub temu treba naprej predvideti glede na program delovanja kluba in na podlagi tega tudi določiti članarino. Predvideva se, da tudi članarina, ki jo bodo prispevali ustanovitelji, ne bo velika, vsaj ne v naši občini glede na veliko število temeljnih in drugih organizacij združenega dela, ki bi lahko bili ustanovitelji kluba. Seveda se pri tem pričakuje, da v naši občini ne bo nobene delovne organizacije, ki ne bi pristopila v klub samoupravljalcev.

2. Za ustvaritev in uresničevanje programa družbeno političnega izobraževanja, ki ga bo za vsako leto posebej sprejela skupščina kluba v dogovoru z delavsko univerzo in drugimi izobraževalnimi organizacijami pa naj bi ustanovitelji (člani) kluba samoupravljalcev združevali potrebna sredstva, ta sredstva ne bodo odtujena temveč strogo namenjena za programirano dejavnost. Temeljne in druge organizacije združenega dela naj bi za združevanje namenile del sredstev sklada skupne porabe, za način oblikovanja teh sredstev pa se bo treba dogovoriti s samoupravnim sporazumom.

3. Za kasneje, ko bodo klubi samoupravljalcev zaživel in bo mogoče oceniti tudi rezultate njihovega delovanja, se predvideva še en način financiranja in sicer združevanje sredstev za investicije. Odločitev o tej vrsti združevanja

sredstev prepustimo času. Zagotovo pa se bomo morali o tem pogovarjati in dogovoriti, mogoče prav kmalu zlasti pri nas na Jesenicah. Za uresničevanje programa dejavnosti kluba samoupravljalcev se bo kmalu pokazalo poredko pomanjkanje primernih prostorov. Na Jesenicah, v delavskem centru naše občine trenutno nimamo nobenih primernih prostorov (dotrajani delavski dom pri Jelenju, neustrezni prostori restavracije Železarne, neuporabni prostori delavskega doma na Javorniku in Hrušici), uporaba hotelskih salонов, kavarn in restavracij v bližini in daljni okolici, ki so na razpolago le v kratkem izvensezonskem času, pa celotno dejavnost zaradi prevoza nepotrebno draži. Poleg tega uporaba teh prostorov tudi ni koristna, ker ne zagotavlja nepretrganega delovanja kluba.

Financiranje kluba samoupravljalcev ne bi smela biti ovira za ustanavljanje kluba, moramo pa se zavedati, da ga brez financiranja ne bomo mogli ustanoviti. Morali bomo preceniti kaj je v tem trenutku najboljše, čeprav mogoče ne bo poceni ali celo zastoj. Zavedati se moramo, da se bodo vložena sredstva v dejavnost kluba obrestovala bolj dolgoročno.

Predvideva se še en način financiranja in sicer financiranje začetne dejavnosti kluba, s katerimi naj bi zlasti razpolagala iniciativni odbor. Glede na majhna sredstva, za katere gre v tem primeru jih nismo omenjali in jih bo verjetno morala prispevati sindikalna organizacija ali pa vsaj posoditi in bi jih lahko kasneje povrnili z rednimi sredstvi članarine.

(Se nadaljuje)

Milan Polak

POVPREČNI OSEBNI DOHODKI V SZ

Delovna organizacija	Povprečje 1974	Načrt 1975 letno povpr.	Dejansko doseženi				
			mesečno	kumulativno	4:2	4:3	5:3
1	2	3	4	5	6	7	8
JESENICE	fiz. zap. 2.916	3.640	4.050	3.652	139	111	100
	182 ur 2.900	3.485	3.898	3.515	134	112	101
RAVNE	fiz. zap. 3.005	3.750	3.912	3.711	130	104	99
	182 ur 2.979	3.709	3.967	3.761	133	107	101
ŠTORE	fiz. zap. 2.834	3.500	3.758	3.574	133	107	102
	182 ur 2.766	3.630	3.794	3.636	137	105	100
PLAMEN	fiz. zap. 2.823	3.495	3.683	3.450	130	105	100
	182 ur 2.832	3.470	3.635	3.440	128	105	99
TOVIL	fiz. zap. 3.023	3.533	3.759	3.599	124	106	102
	182 ur 2.989	3.556	3.619	3.553	121	102	100
VERIGA	fiz. zap. 2.941	3.672	4.109	3.590	140	112	98
	182 ur 2.797	3.650	3.779	3.452	135	104	95
ŽIČNA	fiz. zap. 2.398	3.106	3.279	3.241	137	106	104
	182 ur 2.420	3.031	3.130	3.182	129	103	105
MI	fiz. zap. 3.660	4.670	4.716	4.307	129	101	92
	182 ur 3.525	4.510	4.716	4.307	134	105	95
OSS SZ	fiz. zap. 4.456	5.882	6.155	5.697	138	105	97
	182 ur 4.840	5.882	6.155	5.697	127	105	97

MUC NAM JE PRINESEL KOŠČEK DOMA

Poletje leta 1944 je bilo vsekakor dokončni znanilec poloma tretjega Reicha. Zavezniška invazija, 6. junija v Franciji in velike ruske ofenzive na vzhodu so bili takrat uvodni takti pogrebnega marša zločinskemu nacizmu. Vzporedno z živahno aktivnostjo zavezniških armad na vzhodni in zahodni fronti je tudi Titova armada na vseh področjih Jugoslavije prešla v velike in drzne ofenzive. Enote četrte operativne cone pod poveljstvom podpolkovnika Jožeta Borštnarja so v začetku avgusta leta 1944 zavezele in osvobodile veliko področje Savinjske doline. To je bil enkratni podvig, saj je danes v teh ležernih časih dokaj težko razumeti, da so razmeroma šibke partizanske enote v tem času uspeli zavzeti in zadržati osvojenega ozemlja skoraj pet mesecev praktično v samem nemškem Reichu. Hitler je namreč Stajersko že leta 1941 proglasil za področje Reicha. Vendar se je to zgodilo in v tistih dneh so bile likvidirane nemške postojanke v Ljubnem, Lučah, Gornjem gradu, Radmirju, Sošanju in drugod. Trda pest mlade Titove armade je neusmiljeno udarila.

Toda v tem sestavku ne bo govora o bitkah za Savinjsko dolino. Glavno besedo bo imel čisto navaden maček, ki je s svojim nenapovedanim prihodom močno buril duhove vsaj v dveh naših enotah. Osvobodjena Savinjska dolina je bila prva država v državi. Navzven je bila skrbno varovana z enotami, ki so znale biti hudo nevarne za napadajočega sovražnika. Zavezniški, ki so imeli oficirje za zvezo tako v štabu četrte operativne cone kot v štabih divizije, brigad in odredov, so bili za nastali položaj zelo zainteresirani.

Zaradi tega so piloti zavezniških letalskih eskadril imeli na zemljevidih skrbno označena področja, ki so jih kontrolirali partizani. Operativne enote pa so imele od našega štaba povelje, da za vsako ceno rešijo pilota, ki bi odskočil. Pilote so namreč v tem času, pa tudi prej, zaradi neusmiljenega bombardiranja nemških mest, nacisti razglasili za zračne razbojnike in jih postavili izven zakona. Imeli so podoben status kot partizani; brez posledic je pilota ali člana posadke usak pripadnik nemških oboroženih sil lahko ubil.

Druga plat medalje pa je bila v tem, da je pilotov zaveznikom manjkalo. Zato je bil vsak, ki smo ga uspeli rešiti, zelo dragocen.

Zasebni zavezniški so preko svojih zvezniških oficirjev izpostavili poseben nalog operativnim enotam za reševanje pilotov. Pilotom pa je bilo naročeno, naj skušajo s poškodovanimi letali doseči področja, ki so bila pod našo kontrolo.

Mnogo mladih fantov, Angležev in Amerikancev se je tako rešilo dokaj zanesljivo smrti. Pilote, ki smo jih rešili, smo pošiljali na Dolenjsko, odkoder so se z letali vračali v svoje baze v Italijo ali Afriko.

Nekega dne je v nizkem letu z gorečim motorjem vijugalo proti našim položajem ameriško letalo. Pilot je bil zaradi nevarnosti eksplozije prisiljen odskočiti tik pred našimi položaji. Padalo se je odprlo in mladi Amerikanec je počasi jadral proti zemlji. Enoti, ki so bile v bližini, so hitro poslane v smeri, kamor je padel pilot, močne

TOMAŽ ISKRA

5

KROKODILOV PA NI VEČ

»Cigaret, cigaret, cigaret...« In so tudi dobili cigarete vseh vrst: nemške, angleške, ameriške, jugoslovanske... Potem pa spet šepetali:

»Good, good, good...« V velikanski, 82 metrov visoki dvorani brez klopi, le s tepihom obdani in z latarnjem sonca na steni, se je zaslislal presenetljiv krik. Eden izmed Arabcev je pravkar končal svojo molitev z dolгим: »Aaaa-lah...« Tudi naš arabski vodič je šel z rokami in koleno naprej in udaril s čelom ob tla.

»Ah, zato tepih,« se mi je posvetilo.

Ko je ustal je slavnostno izjavil, da je molil za vse nas. No, kako silno so Egiptčani verni je vedel že Herodot:

»Pri Egiptu samem se bom pa še dalje pomudil, zakaj to je čudna dežela in premore več in večjih znamenitosti kakor katere koli druge pokrajine pod soncem. Zategadelj hočem še več povedati o nji.

Egiptčani so čez mero religiozni, bolj kot katero koli ljudstvo. Slednji bog ima po več duhovnikov, ne samo enega, a eden med njimi je višji duhovnik. Če kateri umre, ga nasledi sin.

Biki so po naziranju Egiptčanov posvečeni Epafu, zato jih natančno pregledujejo. Če najdejo na katerem le eno črno dlako, velja žival za nečisto. Pregled izvršuje nalašč za to nastavljen duhovnik, ko stoji živinčar pokonci in ko leži vznak na tleh. Pri tem mu potegne jezik iz gobca, da se prepriča, ali je prost določenih znamenj, ki mislim govoriti o njih na drugem kraju...

Čisto moško goved in teleta žrtvujejo Egiptčani, ženskih goved pa ne smejo žrtvovati, ampak so posvečena Isidi. Isis se uporablja kot žena, vendar s kraujimi rogovi kakor pri Grkih, in krave uživajo po vsem Egiptu večje spoštovanje mimo vse druge živine.

Svinje imajo Egiptčani za nečisto žival. Tudi če se je dotakne le kdo mimogrede, stopi oblečen v reko ter se okopje. Svinjski pastirji so edini med vsemi, ki ne smejo v nobeno egiptovskih svetišč, četudi so rojeni Egiptčani. Nihče jim ne sme dati hčere za ženo, nihče se ne ženi pri njih, svinjarji sklepajo zakone sami med

patrulje, ker je kazalo, da bo doskočil na ozemlje, ki ni pripadalo nikomur.

Letalo se je kmalu po odskoku pilota nagnilo in se zarilo v bližnjo planino, kjer je eksplodiralo in zgorelo.

Naše patrolje pa so hitele v smeri, kjer naj bi pilot doskočil. Toda mladi Amerikanec je imel usodno smolo. Doskočil je v redek gozd visokih smrek. Kupola padala se je ujela v vrh ene od njih, se razstrgala in pilot je tako nesrečno padel na skalnata tla, da se je ubil. Patrolje, ki so ga našle, so takoj posvetile vso skrb pilotu, ki ni kazal nobenih znakov življenja. Vsaka pomoč je bila zaman. Sele, ko so bili povsem prepričani o pilotovi smrti, so tovariši iz patrolj v bližini zagledali velikega belega muca, ki ga je pilot vozil s seboj verjetno kot maskoto.

(se nadaljuje)

Čeprav ti ljudje niso dosti vedeli o pomembnosti organizacije in niso prišli kaj daleč od tega, da je treba pomagati tistemu, ki se upira zavojevalcu, so se čudili, zakaj Aleš zdaj tako kakor oni čepi tu notri neboljlen in nepomemben. Vendar pa so opazili, da je Aleš ves pretepen in zamazan. Zdjaj so pustili zgoči in obtožujoči pogledi, in Aleš je začutil olajšanje. Vendar pa dvomi še niso bili pregnani. Take okoliščine so bile kakor pognojena njiva, iz katere sta vse prehitro vzklija sumničenje in vročnost v skrbi za življenjski obstanek.

To je bil trd udarec Alešu v obraz. Vsa njegova notranjost je bila ranjena, čeprav jih je skušal razumeti. Ustavil se je ob misli, da so vse te ljudi prišli le kako uro pozneje kot njega. Sodeč po tem, je režiser deloval z uro v roki. Zato je v njem spet zmagoval tisti Aleš, ki se je vrasel v ljudska srca. Vedno je bil kakor odprta knjiga pripravljen, da tudi v človeku, ki ni veljal za dobrega, pomaga oživiti in uveljaviti prav tisto, kar je v njem najboljše. Zato je v teh obtožujočih pogledih nazadnje našel tudi tolažbo. Mar njihovo vedenje ni bilo znamenje, da med njimi ne more biti izdajalca? Upal je, da so zdaj tu ljudje, ki ne bodo omogočili, da bi se gestapovski zapor napolnili še bolj, da nihče več ne bo prišel za njimi. Morda se pa le moti? Čeprav so vsi v isti kaši, še ne pomeni, da so vsi enaki. Nekaj bo prispeval tudi gestapovski bič! Izdajalca pa najbrž skrivajo. Vse-kakor je še zunaj, če jih celo ne opazuje skozi kako skrito odprtino.

Isti je moral biti, ki je vse te in one pred njimi in njim pomagal spraviti za zapahe. Gad. Dal sem se premotiti... Zdjaj je najpomembnejše, da vsaj jaz vem, kako je z menoj. Gestapovske mreže so nas potegnile na suho... a kako bo poslej? Drugače delajo kakor mi. Vendar tudi njim ne more biti vse znano. A kaj, če jih le nekoliko podcenjujem? Priznati jim je treba, da so nas oni vzeli zelo resno!

Ujetim partizanom ni kazalo, da bodo prišli iz zaporov živi, pred smrtjo pa jim je bilo namenjeno še veliko trpljenja. Razen, če kakšni drugi nagibi in gestapovski računi niso narekovali drugače. Na kaj drugega naj potem upa Aleš, ki ga je boj proti nacistom povzdignil med najvidnejše? Tako so trdili in tako tudi ravnali gestapovci. Aleš pa je vedel, da je samo eden med mnogimi. Ob srečanju z novimi aretiranci je to čutil še bolj, zato se je spet urejal in pripravljaval na zaslisanje. Tudi v njem je živel nagon po samoohranitvi, vendar je ta drhtel, potisnjen v zadnji kotiček zavesti.

IVAN JAN
32

MRTVI NE LAŽEJO

Popustiti nagonu bi pomenilo pljunuti na vse, kar je delal, mislil in storil doslej. Če je tako, potem raje ne bo dolgo živel!

A dvomi, prividi in sanje so se vrivali vanj pri najmanjših razpokah. Odganjal je misli o planinah in cvetju, bežal je od vsega lepega. Lepote je mogoče uživati samo v miru. Zdjaj pa je vojna. Zato jo sovraži in jo mora preganjati. Njo in vse tiste, ki jo hranijo! Zaslislal je rezek glas, ki je prihajal od vrat:

— Aleš Kralj!

Dvignil je glavo in prestregel številne poglede, ki so se bili obrnili k njemu.

K zaslisanju ali pred puške? se je stresel.

Kakal je ta klic, a ga je zdaj tako presenetil, da je v hipu dojel, da še ni zrel za puške. Po vedenju stražarjev je ugotovil, da gre za zaslisanje. Obžaloval je, da se temu ne bo mogel ogniti s smrtjo, ki pa mu na koncu tako ne bo ušla.

Ob steni se je vzdigoval počasi kakor stavec in se nazadnje ob njej trdo zravnil. Hotel je premagati bolečine, da ne bi opazili, kako je zdelan.

Oči vseh so spremljale vsak njegov gib. Prestopil se je proti vratom, toda noge so bile nezanesljive. Vse telo je nihalo sem in tja, kot bi se nihal z močnim žganjem. Policistu pri vratih je bilo to vse prepočasno.

»Hitreje, Los!« je revsknil.

Aleš se je delal, ko da ga ni slišal. Počasi in stisnjenih zob se je med zaporniki, ki so se mu obzirno umikali, približeval vratom. Podoficir je namignil in dva stražarja sta mu stopila nasproti, da bi pospešila njegove korake. Zgrabila sta ga za pod pazduho in ga naprej napol nesla.

Niso mu ušli pogledi sojetnikov, ki jih je prestrezal med bikovsko močnim policistoma. Zdelo se mu je, da mu očita:

Zlomili so te! Učil si nas drugače. Si jim res mogel povedati toliko, da smo silili za teboj?

Alešov pogled je zasijal v uporu, ki je bil v živem nasprotju z njegovim telesom. Ni je stvari, da bi me dobili. Vsi imamo istega izdajalca, ki se bo kmalu pokazal!

Če bi ga peljali v smrt, bi to in izdajalčevo ime zakričal, tako pa zaradi negotovosti tega ni storil. Ljudem bi s tem več škodil kot koristil, ter ni nehoti priznal, da so zgrabili prave.

Vrata so se zaprla, ne da bi spregovoril besedo: Saj še ni odhajal za vselej. Skrb, kako bo potekalo zaslisevanje, je bolečine odrinila. Vznemirjenje zaradi začetka novega dejanja mu je vrnilo toliko moči, da je zdaj samostojneje, čeprav zvezanih rok, stopal po hodniku.

Me bodo mučili takoj ali pripravljajo kaj drugega? Morda me bodo postavili celo pred Filipa? Kdo ve, če sem res tako močan, kot se čutim? Ali imajo tudi že kako sredstvo, da me lahko z njim omojijo, pa bom govoril, česar ne bi smel in hotel? Če mi bodo kaj ponujali, ne bom sprejel. Morda bom kmalu zvedel, kje je meja človeške in moje vzdržljivosti?

SIMON REŠEK

NI VAŽNO KAJ ČLOVEK IZGUBI, VAŽNO JE TO KAR MU OSTANE...

15

Grobarji taborišča smrti so taboriščna vladavina. Ti so orodje v zločinskih rokah nacistov. Spolnjujejo načrte, ki jih je programiral v svojih pošastnih možganih največji grobar v zgodovini človeštva — Hitler.

Znak vladanja in dostojanstva je poleg dolgih las širok črn trak na rokavu. Na njem je z belimi črkami izpisan položaj oziroma sarža. Ti ljudje gradijo na naših truplih taboriščno kariero. Ko zbere starešina taborišča okrog sebe starešine barak in jim da navodila, jih gledamo s srdito mržnjo in zaničevanjem. O, zakaj pogled ne more ubijati? »Hijene, mrhovinarji, grobarji, kriminalci, tatovi,« se sliši šepetanje iz naših ust.

Razen taboriščne vladavine obstoja še delovna vladavina. Ti zločinci nosijo rumene trakove s črnimi črkami: »CAPO«. Kdo ve, zakaj so prevzeli nacisti to besedo iz starega latinskega jezika. Najbrž zato, da bi sužnji ne imeli svojega »führerja«. Sužnje naj nadzira »CAPO« ali »glava« delavcev. CAPOJI so se

mi zdeli podobni tistim davnim črnim, plečatim sužnjem, ki so vihteli biče nad sklonjenimi sužnji na galejah.

Če ja kapo mimogrede komu z lopato presekala glavo, je to samo dokaz njegove vneme za utrditev položaja. Take zločince smo imeli pri delu v kamnolomu. CAPO RASCH je pobil v svoji kratki, a nečastni karieri več sto internirancev.

BRLOG, JAZBINA, KATAKOMBA, PREDAL...

V brlogu pišem o brlogu, ki je bolj podoben krsti kakor postelji. Tu naj bi se človek odpočil in naspal. Počitek in spanje sta pomembna za preživetje. Konstruktorji taborišč smrti to dobro vedo, zato so si izmislili posebne postelje. Ležišča imenujemo jazbina, katakomba, škatala, predal, kurjik. Kje so časi, ko sem se v domači postelji v miru naspal. Naša tukajšnja ležišča so skupek nesnage, tesnobe, teme in še marsičesa.

Ljudje smo nesrečna bitja, ker razmišljamo, čutimo in trpimo. Težko je opisati taboriščno spalnico, še težje pa nezno spanje v njej. Ko sem prvič stopil v sobo, se mi je zdelo, da vidim pred seboj nedograjeno trinadstropno stavbo,

kjer je vse polno odprtih okenskih okvirov. Prostor skupne spalnice je iznajdljivo in sadistično izrabiljen.

Smo naloženi kot sardine v škatali. Ležimo postrani, da nas gre več na ležišča. Štirje postrani ležimo na dveh ležiščih, peti pa se kot klin zagodi z glavo med naše noge. Ta sicer leži še »najudobneje«, toda gorje njegovemu nosu. Razen smrdu, ki ga vdihava, jo pogostokrat dobi tudi po nosu. Če so nam omejili svobodo gibanja, zakaj nam ne bi omejili še zraka. Preprost račun izkazuje, da ima posameznik manj kot kubik zraka.

Torej več kot dvajsetkrat manj kot znaša minimalna norma. Dajejo nam malo zraka, malo hrane, malo prostora, malo počitka, zato pa več dela, mnogo udarcev in neskončno mero ponižanja.

Tudi slamnjača je poglavje zase. Spletena je iz grobe papirnatene vrvi, napolnjena z oblanci. Dokler je nova je trda kot les. Čim človek shujša, mu slamnjača odpre rane. Stisnjeni smo tudi navpično. Če si položiš pod glavo blazinico, ostane od nosa do gornjega ležišča za ped prostora. Interniranca v brlogu ne tepe samo trda slamnjača od spodaj, deska pred nosom ter trda kolena in komolci sotrpino. Ne duši ga dihanje in gost zrak, ne vznemirja ga sočen kašelj zgnetenega okolja, pritiska in potare ga spoznanje, da je graditelj teh brlogov človek, ki naj bi prerodil in ustvaril nov red.

JANUARSKE NOČI PRED JUTRANJO ZARJO

Sneg je pobelil strehe barak. Mrzli prsti zime so se dotaknili taborišča in oledeneli naša premra srca. Težko je opisati kaj pomeni sneg in zima za interniranca. Sročijo se s kruto in uničujočo prvobitno silo narave. Nastopilo je deževje pomešano s snegom. Toda dež je prešel v obilen sneg. Stali smo na apel placu vsi premraženi. Voda in sneg od spodaj in od zgoraj. Moje mesto je v drugi vrsti kolone. Stiskam se ves premočen pod udarci vetra (v zimski sezoni je padla temperatura v Dachauu tudi na minus 28 stopinj in še nižje!) ter mislim na tista poletna jutra, ki so nas grela. Drhtim! Težko je držati mrzle roke v mokrih žepih. Do jutranje zarje je še ena cela ura. Strašansko dolga ura v mrzli januarski noči.

AKTUALNOSTI Z JESENIŠKE OBČINE

VARČEVANJU, KI JE TEMELJ STABILIZACIJE, NA ROB

Kljub sklepom o varčevanju še vedno velika sredstva izdajamo za reprezentanco, in druge podobne izdatke. In ker smo v času po novem letu, lahko spet ugotovljamo, da nam je varčevanje še zelo pogosto lažna deklaracija, beseda, ki jo dokaj neodgovorno uporabljamo in katere pomena se najbrž ne zavedamo. Če bi ne bilo tako, nam najbrž ne bi prišel v roke podatek, da je neko res da dokaj veliko slovensko podjetje, izdalo za različne noveletne koledarje 60 starih milijonov dinarjev. Nima podatkov, koliko so za čestitke, koledarje, note, pisalne pribore, rokovnike in drugo noveletno blago izdale delovne organizacije v jeseniški občini, vendar bi seštevek ne pokazal majhnega zneska. In vendar se kažejo tudi nekateri drugačni načini in drugačno postopanje — tudi v jeseniški občini. Trgovsko podjetje Rožca na primer tudi letos, kakor že lani, ni poslala nobenih čestitk in daril za novo leto. Po sklepu svojega delavskega sveta so sredstva, ki bi jih sicer porabili v ta namen, namenili občinski zvezi prijateljev mladine in občinskemu odboru Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne za obdobje ostarelih in bolnih občanov. Nedvomno lepa gesta, ki je vredna pomenanja.

Ob tem, ko skušamo opozarjati nato, da bo stabilizacija uspešna le v primeru, če bomo dosegli višjo produktivnost dela, boljše organizacijo in ekonomičnost proizvodnje, če bomo pri delu bolj disciplinirani, če bomo trošili manj, kot bomo ustvarili, če bomo manj bolevali in več varčevali, se nam zdi zelo prav, če opozarjamo na primere, pa naj si bodo še neznatnejši, ki se v celoti vključujejo v takšna prizadevanja, vendar s tem ne mislimo propagirati nekaj, kar bi bilo proti ustaljenim dobrim navadam, kar bi rušilo poslovno in podobno. Zato v načelu nimamo nič proti noveletni čestitki in proti koledarju za novo leto. Oboje pa mora biti v pametnih mejah. Oboje naj bo v posameznih primerih malo manj luksuzno, v manjšem številu, posebej pa ni potrebno, da se čestitki in koledarju pridružuje še kaj drugega. S tistimi sredstvi, ki bi jih privarčevali s preveč in prebogati koledarji ter vso ostalo robo, ki jo v noveletnih dneh množično razpečavamo, bi lahko rešili marsikatero stvar, pred katero smo nemočni, ali pa moramo zanjo denar zbirati posebej. Za primer naj navedemo, da slovenske agencije, hotelska in gostinska podjetja, turistična društva in vse ostale delovne organizacije s tega področja, izdajo za noveletne čestitke, koledarje note, v drugo, več denarja, kolikor ga letno izdamo v Sloveniji za vso turistično propagando. Takšnih primerjav bi lahko naredili celo vrsto z vseh področij našega gospodarskega in družbenega življenja. Če bi jim dodali še številke, ki bi nam pokazale absolutne zneske, ki jih trošimo pa bi se najbrž kdaj pa kdaj prišli za glavo.

Zategadelj se nam je zdelo ob vstopu v novo leto potrebno spregovoriti o tem, da naj bi bilo tudi praznovanje in čestitanje odvisno in skladno z našimi možnostmi, če resnično želimo v prihodnje bolj stabilne razmere.

F.

ŠTEVILO ROJSTEV V JESENIŠKI OBČINI NARAŠČA

Demografski podatki za občino Jesenice kažejo, da se je začelo naravno gibanje prebivalstva po večletnem upadanju spet večati. Vseeno pa Jesenice še vedno ostajajo ena izmed slovenskih občin z najnižjim naravnim prirastkom prebivalstva. Slovenija pa je na dnu med republikami v Jugoslaviji.

Najnižje število novorojenčkov je bilo v jeseniški občini leta 1969. V tem letu se je rodilo le 349 otrok. Leto poprej jih je bilo še 371, 1970. leta pa se jih je rodilo spet nekaj več, saj jih je bilo 375. Posledje število novorojenčkov stalno narašča. Leta 1971 jih je bilo 386, leta 1972 se jih je rodilo 421 in leta 1973 celo 492. V letu 1974 je bilo število novorojenčkov spet nekoliko nižje. Bilo jih je 423. To število pa je še vedno znatno višje kot nekaj let poprej.

Na območju jeseniške občine živi tako sedaj 2.817 predšolskih otrok, v prihodnjih letih pa se bo to število povečalo nad 3.000. Če se bo naravno gibanje prebivalstva tudi v prihodnjih letih gibalo na lanskoletni višini, bo v prihodnje jeseniško gospodarstvo lahko računalo na vse več domačih delavcev in bo zato priseljevanje tem manj potrebno.

F.

PREDLOG PREDRAČUNA IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI

Izobraževalna skupnost Jesenice potrebuje za izvedbo vzgojno izobraževalnega programa v letu 1976 44 milijonov 893 tisoč dinarjev. Vsaj tako je razvidno iz objavljenega programa, ki so ga dobili delavci v razpravo.

Razmerje med obveznim programom, ki ga mora financirati izobraževalna skupnost Jesenice v višini 28 milijonov 801 tisoč dinarjev in dogovorjenim delom programa v višini 16 milijonov 91 tisoč dinarjev je 64 odstotkov načrtovanega denarja za obvezni in 36 odstotkov za neobvezni del programa za anuitete in investicije.

Obvezni del programa vključuje dejavnost osnovnih šol, se pravi stroške pouka, podaljšano bivanje učencev, šolanja učencev v zavodih zunaj občine in v posebnih šolah

drugod, stroške male šole, prevoze učencev k pouku in domov, kadrovske stipendije, stroške organov strokovne službe, osnovnošolsko izobraževanje odraslih, dodatna sredstva za celodnevno šolo in sredstva za razširitev dejavnosti v teku koledarskega leta.

Dogovorjeni del programa pa obsega specifične naloge v občini. Mednje sodijo: dokvalifikacija pedagoških delavcev, sofinanciranje varstvenih zavodov, sofinanciranje delavske univerze in glasbene šole, prehrana učencev, učbeniki in šolske potrebščine in financiranje razširjene dejavnosti v vzgojno varstvenih zavodih. Razen dogovorjenega in obveznega programa pa vključujejo predlagana sredstva za financiranje izobraževalne dejavnosti v prihodnjem letu tudi anuitete, investicije in denar za solidarnostno pokrivanje potreb na področju Slovenije, se pravi v tistih občinah, ki same ne morejo zbrati dovolj denarja za izobraževanje na svojem področju.

F.

ODLOČITEV ZA SAMOPRISPEVEK

Na tretji seji občinske konference SZDL Jesenice, ki jo je predsednik Zdravko Črv zaradi nesklepnosti ob zadnjem sklicu, ponovno sklical v ponedeljek, 5. januarja, so soglasno sprejeli predlog vsem trem zborom občinske skupščine, da sprejmejo odlok o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka za delno financiranje izgradnje šolskega centra na Plavžu. Le-ta bo v prvi fazi zajemal izgradnjo osnovne šole za 1.000 učencev s pripadajočo telovadnico, garderobo in kuhinjo ter izgradnjo vzgojno varstvene ustanove za 155 otrok v devetih oddelkih.

Že iz dosedanjih informacij, ki smo jih posredovali v našem glasilu in iz drugih obvestil je bralcem znano, da je najbolj kritična situacija v pogledu šolskega in vzgojno varstvenega prostora na mestnem področju Jesenic. Na območju občine je v osnovnih šolah od prvega do osmega razreda od 3.130 do 3.150 učencev, od tega v posebni osnovni šoli od 100 do 120. Mestni osnovni šoli Tone Čufar in Prežihov Voranc zajemata kar 52 % celotnega števila šoloobveznih otrok, vendar pa imata na voljo le 30 učilnic ter eno samo telovadnico. Obe šoli imata pouk v dveh izmenah, s preureditvijo učilnice za tehnični in gospodinjstvi pouk v učilnici za razredni pouk, pa so se v tem šolskem letu izognili tretji izmeni. V vseh ostalih osnovnih šolah v občini je pouk samo v dopoldanskem času, razen v osnovni šoli Koroška Bela, na kateri je v nižjih razredih pouk v dveh izmenah, v višjih razredih pa v eni izmeni. V letošnjem šolskem letu je osnovna šola Žirovnica ob skupni družbeni pomoči, kot prva šola v občini prešla na celodnevno bivanje učencev v šoli.

Vse osnovne šole in posebna osnovna šola v občini imajo na razpolago skupaj 14.705 kv. metrov šolskega prostora, od katerega je bilo 12.240 kv. metrov zgrajenega po letu 1958. V tem času so bile zgrajene osnovne šole v Žirovnici, na Jesenicah, v Mojstrani in Kranjski gori, adaptirana pa je bila stara osnovna šola na Koroški Beli in stavba na Cesti železarjev kot časna rešitev za posebno osnovno šolo Jesenice.

Z izgradnjo osnovne šole na Plavžu bodo kolikor toliko izenačeni pogoji šolanja šoloobveznih otrok v občini, ker bo šole s tem omogočen enozmenny pouk tudi otrokom na mestnem območju.

Izredno pereče je na Plavžu tudi vprašanje prostorov za predšolsko otroško varstvo in vzgojo z ozirom na izreden tempo stanovanjske izgradnje. V občini je od 2.817 predšolskih otrok zajetih v vzgojnovarstvene oddelke 775. Varstva je potrebnih še 338 otrok, ki v tem šolskem letu niso mogli biti sprejeti v obstoječe ustanove, ki imajo že sedaj presežene zmogljivosti po normativu, za 30 %. Največ je bilo

odklonjenih ravno na Plavžu, ki se je in se bo z izgradnjo novih stanovanj povečal za nekaj sto družin. Pereče vprašanje prostorov za predšolsko otroško varstvo in vzgojo je tudi na Koroški Beli, kjer pa se bo še v letošnjem letu pričela izgradnja novih kapacitet iz rednih sredstev občinske skupnosti otroškega varstva.

To so bili bistveni razlogi, da se je občinska konferenca SZDL enoglasno odločila za predlog vsem trem zborom občinske skupščine, da sprejmejo odlok o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka za delno financiranje izgradnje osnovne šole in vzgojno varstvene ustanove na Plavžu.

Skupna predračunska vsota za zgradnjo teh objektov je ocenjena okrog 80.000.000 dinarjev, k temu pa bi s samoprispevkom v petih letih prispevali 55.000.000din, s tem da bi prispevali občani po dva odstotka od neto osebnih dohodkov oziroma drugih dohodkov. Ostala sredstva pa bi iz rednega dotoka in drugih virov zbrali občinska skupnost otroškega varstva in občinska izobraževalna skupnost.

Seveda je v srednjeročnem projektu razvoja osnovnega šolstva in vzgojno varstvenih ustanov predvideno postopno izpopolnjevanje tudi ostalih šol v občini za prehod na celodnevno bivanje oziroma povečanje vzgojno varstvenih kapacitet na vsem občinskem področju. Nedvomno pa bo celoten razvojni načrt vzgoje in izobraževanja v občini uresničljiv z uspešno izvedbo referenduma.

GLAS je vaš najcenejši poltednik

Delavci SGP Sava so pričeli s predelavo in povečanjem tretje železniške hiše na Plavžu. V njej je bilo doslej 12 stanovanj, po končani adaptaciji pa bo v njej 48 stanovanj, ker bodo stambo dvignili za dve nadstropji.

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

V 72 osnovnih organizacijah ZK, od tega 30 v OZD in TOZD, 13 v družbenih dejavnostih in 19 v krajevnih skupnostih, bodo do sredine januarja zaključili z volilnimi konferencami. Do konca leta je bilo opravljeno že 60 konferenc, na katerih so izvolili nova vodstva in sprejeli programe dela.

Predsedstvo OK SZDL Radovljica je 29. decembra lani sklicalo posvet predsednikov izvršnih odborov in skupščin vseh občinskih SIS, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, oddelka za družbene službe skupščine in članov iniciativnega odbora za ustanovitev skupnih služb SIS, na katerem so se dogovorili o organizaciji skupnih služb za SIS v občini. Le-te naj bi začele z delom že v tem mesecu.

Koordinacijski odbor za odnose z zamejskimi Slovenci, zdomci in drugimi jugoslovanskimi narodi pri OK SZDL, je na seji 29. 12. 1975 sprejel predlog programa vseh treh komisij (za zamejce, zdomce in druge jugoslovanske narode) in predlog finančnega načrta. OK SZDL bo namnila za politične akcije 8.000 din, kulturna skupnost 15.000, izobraževalna in telesno kulturna skupnost se o višini sredstev v te namene še nista odločili.

V dogovoru z OK SZDL Radovljica in Jesenice je v Radovljici sprejet predlog, da bi program Radia Jesenice v 1976. letu sofinancirale tudi SIS radovljiške občine. Za kulturne oddaje naj bi prispevala kulturna skupnost 20.000 din, za politično informativni del programa skupščina občine 33.000 dinarjev, za športne oddaje telesno kulturna skupnost 10.000 in za oddaje o vzgoji in izobraževanju izobraževalna skupnost 20.167 din. Predlog morajo do 15. 1. 1976 potrditi tudi vsi izvršni odbori SIS.

Na 15. seji vseh treh zborov občinske skupščine so med drugim sprejeli sklep, da se pripravi odlok o obvezni ustanovitvi komunalne interesne skupnosti. Skupnost naj bi bila ustanovljena najpozneje do 30. junija 1976.

Na 14. seji sveta za ljudsko obrambo pri občinski skupščini Radovljica so razpravljali o organizacijskih vprašanjih civilne zaštite v občini, o oborožitvi občinskih teritorialnih enot ter ocenili lanskoletno organizacijo in izvedbo predavanj iz obrambe in zaštite za občane in delavce v TOZD in OZD. Lani sta bili na programu temi o pripravah na LO in družbeno samozaščito v pogojih časne zasedbe in o raznih vidikih specialnega vojskovanja s posebnim ozirom na preprečevanje sovražne propagande ter o izbiri vojaških poklicev.

Izvršni odbor predsedstva OK SZDL je pripravil predlog programa enodnevnega seminarja za vodstva krajevnih konferenc SZDL, ki bo organiziran v drugi polovici januarja. Na seminar bodo povabili tudi sekretarja zvezne konference SZDL Jugoslavije Marjana Rožiča, za zaključek pa nameravajo pripraviti konferenco, na kateri bodo odgovarjali na aktualna družbeno ekonomska in politična vprašanja predsedniki občinske skupščine, izvršnega sveta in vseh treh zborov občinske skupščine.

Količinski plan proizvodnje tovarne Veriga Lesce za 1976. leto predvideva v primerjavi z lanskoletnim planom povečanje za 4,7 % in vrednostne realizacije za 13,6 % več. TOZD vijakarna bo povečala proizvodnjo za 3,5. TOZD verigarna 16,7, TOZD kovačnica 11,9 %, medtem ko bo zaradi predvidene spremembe asortimenta proizvodnje z več vložene dela in večjim dohodkom plan TOZD sidrne verige manjši za 4,1 %.

Na ustanovnem občnem zboru društva upokoencev Radovljica se v nedeljo, 28. 12. ob udeležbi blizu 90 delegatov iz KS Radovljica, Brezje Lancovo, Ljubno in Mošnje izvolili 15-članski izvršni in tričlanski nadzorni odbor. Za predsednika je bil izvoljen Alojz Špiler iz Radovljice, za njegovega namestnika pa Stanko Meglič z Brezja. Društvo, ki je največje v občini šteje 683 članov.

Na odvzem krvi je v krvodajalski akciji, ki jo je v sodelovanju z aktivisti RK in sindikati pripravil občinski odbor RK Radovljica od 22. do 27. decembra lani, je prišlo 1670 občanov, kar je 390 več kot je bilo predvideno po programu republiškega odbora RK Slovenije. Posebno veliko je bilo mladih krvodajalcev. Od delovnih kolektivov so se najbolj izkazali darovalci krvi iz Almir, LIP Tomaž Godec Bohinjska Bistrica in Plamena.

Po sklepu delavskega sveta tovarne Plamen Kropa so vsi delavci tega podjetja, ki služijo vojaški rok, prejeli noveletno nagrado v znesku 150 din.

Podružnica Ljubljanske banke Radovljica je 22. decembra lani odprla svojo poslovno enoto tudi v Lescah, v prostorih poleg obnovljene prodajalne trgovskega podjetja Murka Sadje — zelenjava. V Lescah dobiva osebne dohodke na hranilne knjižice več kot 1500 delavcev, ki jim odslej ne bo treba dvigati denarja v radovljiški banki.

V tovarni Plamen Kropa planirajo za 1976. leto 9.100 ton proizvodnje in prodaje. Pri prodaji predstavlja to povečanje 8,3 % v odnosu na leto 1975, pri proizvodnji pa 4 %. V tujino bodo izvozili letos 5.173 ton svojih izdelkov v vrednosti 79.647.000 din.

Po podatkih komisije za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu Radovljica je v 1975. letu na raznih športnih igrah sodelovalo okoli 5000 delavcev. Na sindikalnih prvenstvih je iz 66 osnovnih sindikalnih organizacij radovljiške občine sodelovalo 864 športnikov. Najuspešnejši so bili člani sindikatov iz Iskre Otoče pred Elanom Begunje in Verigo Lesce.

Po nekajletnem mrtvilu so na pobudo KK SZDL tudi v Kamni gorici sklenili ustanoviti kulturno društvo DPD Svoboda. Na ustanovnem občnem zboru v decembru so izvolili devetčlanski izvršni in tričlanski nadzorni odbor. Za predsednika je bil izvoljen Jože Solce. Na zboru so sprejeli pravilnik društva in program, v katerem predvidevajo najprej postopno obnovo kulturnega doma, v katerem bodo prostori namenjeni tudi za vso ostalo družbeno dejavnost v KS.

Do 1. decembra lani se je število izposojenih knjig v vseh krajevnih knjižnicah radovljiške občine povečalo v primerjavi z enakim obdobjem 1974 leta za več kot 7000 enot. S tem se je bistveno povečalo število rednih bralcev in članov knjižnice, ki so plačali letno članrino po 30 din. Zaradi večjih nabavnih cen knjig in ostalih stroškov bo letošnja članarina povišana za dobro tretjino v knjižnici Radovljica in Bled ter nekaj manj v ostalih knjižnicah.

Zadnji dan starega leta je podjetje Žito TOZD Triglav v Lescah odprlo v prenovljenih prostorih nekdanje Magušarjeve pekarnice v Lescah sodobe slaščičarski lokal s 24 sedeži. Razen slaščic in peciva je obiskovalcem na voljo kava, čaj in druge brezalkoholne pijače.

Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane bo v okviru kulturne akcije gostovalo v petek, 9. januarja, ob 19.30 v radovljiški kinodvorani z Nušičevo komedijo »Dr.«, v soboto, 10. januarja, pa v festivalni dvorani na Bledu s francosko komedijo »40 karatov«, ki jo bodo v četrtek, 15. januarja, ponovili v Radovljici.

ORGANIZACIJAM ZDRUŽENEGA DELA V JESENIŠKI IN RADOVLJIŠKI OBČINI

Svet splošne bolnice Jesenice se na osnovi sklepa z dne 10. 12. 1975 obrača na vse organizacije združenega dela z vkladno prošnjo za pomoč pri izgradnji objekta za specialistične ambulante, laboratorij, lekarno in kuhinjo.

Objekt je v gradnji od pomladi 1974 in je doslej vanj vloženi 20 milijonov din. Preračunano po letošnjih cenah bodo stroški znašali vsega 60 milijonov din. Sredstva so zagotovljena v tej višini šele do leta 1980, kar pomeni, da bodo stroški do takrat še mnogo višji, poleg tega pa nas prostorska tiska že sedaj hudo prizadeva.

Občinska zdravstvena skupnost je vse delovne organizacije oprostil plačevanja prispevka za nesreče pri delu za 1,47 odstotkov v decembru in za 0,25 odstotka v času od 1. 1. 1975 do 30. 11. 1975. Ta denar bo ostal v delovni organizaciji, četudi je bil že vključen v proizvod. Ker menimo, da so ta sredstva po svojem izvoru namenjena zdravstvenemu varstvu, predlagamo akcijo za namensko naložbo v objekt za specialistične ambulante. V tem smislu se obračamo na vse organizacije združenega dela v občini Jesenice in Radovljica s prošnjo, da z razumevanjem uresničimo to skupno akcijo.

Vse delovne organizacije združenega dela prosimo, da o tem predmetu razpravljajo v samoupravnih organih in da ob sprejemanju zaključnega računa namenijo navedena sredstva za ta objekt.

Splošna bolnica Jesenice

PRIPIS: Pred sklepom starega leta se je prva odzvala prošnji splošne bolnice Jesenice ZAVAROVALNICA SAVA - JESENICE, ki je znesek od znižanega prispevka za nesreče pri delu namenila za gradnjo specialistične ambulante, laboratorija, lekarnice in kuhinje jeseniške splošne bolnice.

OBČNI ZBOR UPOKOJENCEV

Pred novim letom je bil ustanovni občni zbor društva jeseniških upokojencev pod geslom »tudi mi se ustvarjamo«. Na zboru je od 1.400 članov prisostvovalo nekaj več kot dvesto. Pevski zbor društva je uvodoma zapel nekaj pesmi. S posebnim zanimanjem so poslušali poročila, ki so govorila o delu, o uspehih, pa tudi o problemih, ki spremljajo delo društva. Zelo zanimiva so bila poročila predsednika, blagajnika in referenta za rekreacijo. Tajniško poročilo je predvsem seznanilo vse prisotne s problemi in delom upokojencev v raznih družbenopolitičnih organizacijah in delom upokojencev v samoupravnih interesnih skupnostih. Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da so upokojenci pridni kot mravlje in počasi s pomočjo drugih nenehno ustvarjajo pogoje za boljše počutje upokojencev. Vse, kar spravijo skupaj, vlagajo v dom upokojencev.

Iz poročila tovarišice Konobljeve, referentke za rekreacijo, pa je bilo razvidno, da so organizirali kar sedem izletov v razne kraje Slovenije. Tako so letos med drugim organizirali izlet v bolnico Franjo nad Cerknim in na Pokljuko k spomeniku, kjer je padel skoraj ves tretji bataljon Prešernove brigade.

Tudi na področju kulture niso počivali, saj imajo svoj pevski zbor, ki je nastopil na raznih prireditvah na Jesenicah in izven Jesenic. Nastopili so tudi na republiški reviji pevskih zborov upokojencev. V poročilu je bilo tudi rečeno, da je pri kulturno prosvetnem delu manjkalo Poldeta Ulage, ki je umrl v začetku leta. Uloga je bil samo eden od 92, kolikor je umrlo upokojencev, članov društva v tej mandatni dobi. Iz poročil je bilo razvidno, da največjo pozornost društvu izkazuje Železarna in sindikat Železarne. Železarna je predvsem pomagala pri investicijskih dejavnostih. V letu 1975 so upokojenci s podporo občinskega sindikalnega sveta pričeli s solidarnostno akcijo z namenom, da bi tudi ostale delovne organizacije na Jesenicah posnemale Železarno in večjo pozornost izkazovale društvu upokojencev. To upokojenci tudi upravičeno pričakujejo, saj članstvo sestavljajo tudi nekdanji delavci iz drugih delovnih organizacij. Nekatere delovne organizacije odklanjajo pomoč z izgovorom, da nimajo upokojencev in ne pomislijo na jutri, ko jih bodo imeli. Tudi ostale sindikalne organizacije bi morale posnemati sindikat Železarne, ki je pred kratkim sprejel sklep, da bo za upokojece prispeval 3,50 din na člana sindikata za dejavnost društev upokojencev.

Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo precejšnje število gostov, ki so v svojih pozdravih zaželeli društvu še več uspehov. Predsednik republiškega odbora društev upokojencev tov. Batagelj je govoril o delovanju društev upokojencev širom Slovenije. Poudaril je, da so upokojenci v Sloveniji zelo aktivni in delujejo na različnih področjih družbenega in političnega življenja. Z organizacijo samoupravnih interesnih skupnosti je angažiranost upokojencev v družbenem dogajanju še povečana. Upokojenci delujejo tako v občinski in republiški skupščini pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Vsekakor pa upokojenci predstavljajo pomemben dejavnik tudi v ekonomskem pogledu, ker s svojim deležem prispevajo k oblikovanju sredstev za splošno in skupno porabo.

Na območju jeseniške občine je več kot štiri tisoč upokojencev, kar

pomeni, da je takoj za Železarno po številu najmočnejša združba.

Priljubljenost upokojencev za sodelovanje pri graditvi samoupravne socialistične družbe pa se kaže tudi v raznih solidarnostnih akcijah. Tako so letos prispevali v solidarnostni akciji za Kozjansko kar precejšnjo vsoto in na to so tudi ponosni.

Novo izvoljeni upravni odbor društva bo začelo delo nadaljeval, za kar ima tudi vse pogoje. V načrtu imajo ureditev prostorov v prvem nadstropju, seveda v kolikor bo sedanje stanovanje izpraznjeno, ker društvo prostore nujno rabi. Članstvo je s ponovno izvolitvijo skoraj celotnega dosedanjega odbora dokazalo, da so zadovoljni z njihovim delom in da bodo delo z verno nadaljevali.

Stane Torkar

TUDI UPOKOJENCI NA JAVORNIKU ORGANIZIRANI PO NOVM

V decembru so imeli svoj ustanovni občni zbor tudi člani društva upokojencev Javornik - Koroška Bela. Občnega zbora so se ob dobri udeležbi članstva udeležili tudi vsi vabljeni predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

Uvodoma je pevski zbor društva pod vodstvom Jake Vebra s pesmijo pozdravil občni zbor. Za tem so člani z enominutnim molkom počastili spomin med letom umrlih članov.

Po izvolitvi delovnega predsedstva so navzoči člani poslušali poročila dosedanjega upravnega odbora in potrdili njegovo razrešnico. Na ustanovnem občnem zboru so sprejeli nova pravila društva in izvolili nov 20-članski izvršni odbor in tričlanski nadzorni odbor.

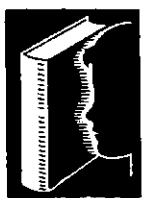
JE-TO

POSVET POVELJNIKOV ŠTABOV ZA CIVILNO ZAŠČITO

Konec decembra je bil na Jesenicah posvet vseh predsednikov krajevnih skupnosti in poveljnikov civilne zaštite. Pregledali so dosedanje delo in se podrobneje dogovorili za usposabljanje članov raznih ekip in enot CZ v letu 76. Ugotovili so, da delo pri kadrovskega izpolnjevanju sicer napreduje, vendar bo v začetku prihodnjega leta treba dokončno vse ekipe izpopolniti in po njihovih specialnostih temeljiteje pristopiti k praktičnim vajam. Priprave v pretečenem letu so bile pozitivne, vsaj v večini krajevnih skupnosti. Prav tako je bilo uspešno tekmovanje ekip prve pomoči, delo štaba in ekip pri razreševanju položaja ob plazovih na Dobravi, Jesenicah in na Hrušici. Sektorske gasilske vaje so bile zelo dobro izvedene in je pri njih sodelovalo večje število gasilskih enot.

Delo štabov za CZ in odborov za LO se bo nadaljevalo tudi na dopolnjevanju in ažuriranju načrtov, več propagandnega dela pa bo namenjena tudi družbeni samozastiti. Pri tem se bodo v delo pospešeno morale vključiti tudi družbenopolitične organizacije v nekaterih KS, kjer so ostali le na začetku in so se več ukvarjali z vzporedno problematiko. Ker smo obsejna občina, je še posebno važno, da odgovorno in pravočasno zagotovimo vse, kar je mogoče, tako v pogledu civilne zaštite kot splošnega ljudskega odpora. AL.

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

v slovenščini (Kralj Alkohol). Naslovi drugih pa se glasijo: Morski volk, Prisilni jopič, Potepuhi in Upor na ladji Elsinore.

Dobili smo tudi dva realistična in družbenokritična romana, oba z onstran velike luže. Prvega, Rabbit se vrača, je napisal John Updike, ki rad upodablja potomce holandskih naseljencev v ZDA. Drugega (v slovenščini so mu dali naslov Meščan) pa je napisala nobelovka P. S. Buckova. — Ko smo že pri nobelovcih, omenimo še zadnje štiri knjige iz te zbirke: Grazia DELEDDA: Elias Portulo; Ivan BUNIN: Gramatika ljubezni (novele); Jasunari AVA-BATA: Glas gore; Eyvind JOHN-SON: Čas njegove milosti. Čas njegove milosti je zgodovinski roman iz srednjega veka. Drugi zgodovinski roman, ki je izšel ob koncu

preteklega leta, nosi naslov Bog dežja objokuje Mehiko. Madžarski pisatelj L. PASSUTH se je v njem lotil snovi, ki sta jo pred njim obdelala že HAGGARD (Hči cesarja Montezuma) in STUCKEN (Beli bogovi), gre za Cortesovo osvojitve Mehike.

Prostor, ki nam je odmerjen, je že skoraj izrabljen, ostalo pa nam je še nekaj del, ki jih nekako nismo znali uvrstiti v ta ali oni predalček. Naštetimo vsaj pisatelje in naslove. Rudi SELIGO: Rahel stik; Bernhard KELLERMANN: Morje; Dnevnik Nine Kosterine; H. G. KONSALIK: Ognjeni cvet pozabljenih; Mihail KORSUNOV: Drevo v dežju; Iris MURDOCH: Samorog. Mogoče bomo o kateri izmed teh knjig kdaj pozneje še kaj več napisali.

PREMIERA ZA DEDKA MRAZA

Amatersko gledališče Tone Čufar Jesenice je ob praznovanju dedka Mraza uprizorilo v tej gledališki sezoni svojo drugo premiero, mladinsko igro Pohorska bajka, ki jo je napisal Jože Tomažič.

Kot izkšeni dolgoletni gledališki delavec, režiser in igralec je Tomažič svojo bajko napisal brez pretenzij, po visoki umetniški vrednosti. Toda vse dialoge je tako oblikoval, da so popolnoma pristopni in razumljivi tudi najmlajšim.

Tako nam je gledališče Tone Čufar uprizorilo v tej sezoni že drugo domače delo. Poleg etičnih vrednot, ki jih Pohorska bajka posreduje mladim gledalcem, so tako kot nalašč primerna za vzgojo mladih gledaliških kadrov, kakor tudi bodočih ljubiteljev gledališke umetnosti.

Kako bi sicer drugače zbrali skupaj na odrskih deskah takšno število nadarjenih mladincev, pionirjev in cicibanov, če ne bi v repertoar uvrščali tudi takih del. Pa tudi odziv je izpolnil svoja pričakovanja. Na vseh predstavah je bila dvorana gledališča polna mladih, hvaležnih gledalcev. To pa za pridobitev bodočih ljubiteljev gledališča nekaj pomeni. Le, da bi morali imeti podobnih prireditev več, kajti poleg vzgojnih vrednot odrskega dela, je to pomembna oblika za vzgojo mlade gledališkega občinstva, kakor tudi bodočih amaterskih gledaliških igralcev. Morda bi morali v bodoče pri takih in podobnih predstavah mladim gledalcem z uvodnim komentarjem pomagati k boljšemu razumevanju. To bi bil delček pedagoških priprav mladih, da predstavo

razumejo in da tako vzljubijo gledališče in na ta način postanejo stalni obiskovalci gledališča.

Pri izvedbi predstave je mlada grupa igralcev popolnoma uspela. Dobro naučeni teksti in resnost, je večino njih uvrstilo kar med »taprave« igralce. Pri ustvarjanju zahtevnih nalog jim je zelo zavzeto pomagala izkušena ekipa starih igralcev.

Čeprav vsi mladi zaslužijo priznanje, je potrebno posebej poudariti dva talenta, Dušana in Prvo pastirico.

Dušan, drvarjev sin (Klemen Košir) je bil v svoji vlogi zelo prepričljiv in hraber. Prav nič ga ni motilo odrsko okolje, še manj pa polna dvorana. Svojo vlogo je odigral zelo dobro in pokazal veliko igralsko nadarjenost. Prva pastirica (Eva Stravs) je bila resnično »prva«. Svoj tekstni del vloge je dopolnjevala z živahnostjo in posebnim temperamentom. Oba sta pri gledalcih vzbudila posebno pozornost in priznanje.

Vera Smukavec je pri režiji morala vložiti veliko truda, potrpljenja in drugih režisersko-pedagoških prijemov. Uspela je uskladiti vse možnosti in želje vseh mladih in najmlajših bitij v celoto, katere je na odru uspešno delovala. Čutiti je bilo, da so ji pri tem pomagali tudi vsi starejši udeleženci predstave.

Scena Jožeta Bediča in kostumi Anice Sranceve, so izpopolnjevali pravilčno vzdušje. Odlični zvočni in svetlobni efekti, so predstavi dali resnični pravilni prizvok in izpopolnili celovitost predstave.

Franjo Ropret

PRIZNANJA »ZA LEPE ROŽE«

V decembru je bil občni zbor turističnega društva Jesenice, na katerem so sprejeli nova pravila, programska izhodišča in program dela za prihodnje leto. V poročilu o delu društva je bilo rečeno, da bo v letu 1975 na Jesenicah zabeleženih približno 500 nočitev več kot lani. Trim steza, ki je trasirana, bo predvidoma narejena do prihodnjega poletja. Dosedanji upravni odbor je sklenil, da se bo imenovala po pokojnem Miranu Ogrinu, ker je zelo vneto sodeloval v komisiji za trasiranje. Poleg vsakoletnih rednih dolžnosti so predvideli, da bodo v poletju 1976 izvedli več turistično privlačnih prireditev. Med razpravo so med drugim predlagali, da se poveča turistična taksa, ki je že pet let ista, še večjo in posebno skrb pa bodo posvetili varstvu okolja.

Ob tej priliki so najprizadenejšim pri gojitvi rož in pri dejavnostih za lep razgled mestaodelili posebno priznanja.

Kolektivna priznanja so prejeli: hortikulturno društvo Jesenice za vloženi trud in prizadevanje pri urejanju spominskega parka na Plavžu;

krajevni odbor Zveze borcev NOV Javornik - Koroška Bela za prizadevanje pri urejanju parka talcev na Koroški Beli; ulica Toneta Tomšiča, kjer so prebivalci pokazali izredno kolektivno pozornost pri urejanju okolja; stolpčica Maršala Tita 76 kjer so se vsi stanovalci posebno izkazali pri olepšavi poslopja z rožami.

Med posamezniki so priznanja prejeli: Francka Slabe, Vinko Zorman, Gabrijela Oblak, Ivanka Piberčnik, Cilka Smodiš, Janez Pšenica, Ivan Vidic, Malči Pučič, Miloska Kuroš, Zivko Puc, Pepca Tresoglav, Zoran Šporn, Jerca Razinger, Pavel Klinar, Cveto Čop, Marjeta Morič, Malči Tavčar, Ana Lajnsčak, Oton Divjak, Milka Kejžar, Stefan Novak, Srečko Pestotnik, Polonca Unečič, Marjana Oblak, Milan Sulc, Milka Rev, Vikica Grnovšak, Francka Ravnikar, Dragica Lasan, Oton Markun, Justina Ertl, Rezka Jančevac, Franciška Kunšič, Antonija Marlin, Martina Obid, Milena Lunder, Antonija Sever, Elica Šporn, Albina Klinar, Cilka Klinar, Nika Dovžan, Simona Klinar in Tomaž Škrabelj. B.

OGLEJTE SI ČUFARJEVO IGRO »AMERIŠKA TATVINA«

Danes zvečer ob 19. uri bodo člani dramskega oddelka DPD Svoboda France Mencinger Javornik - Koroška Bela ponovili v dvorani delavskega doma na Javorniku, Čufarjevo igro v štirih dejanjih Ameriška tatvina. Predstava je namenjena delovnemu kolektivnemu železarni Jesenice. Delavci zaposleni v Železarni dobijo brezplačne vstopnice pri referentih za kulturno-prosvetno dejavnost v osnovnih organizacijah sindikata.

K ogledu predstave vabi Dramski odsek DPD Svoboda Javornik - Kor. Bela

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

SREČNO IN USPEŠNO, S. NOVO, LETO, OSAT, AVAL, ALA, BRED, GI, N. KESNE, KR, MAN, KOSTANJ, RON, INKRET, NA, APEL, JABOLKO, FUŽINAR, LETAK, AMERIKA, HIBA, I, K, ČOKOLADA, OSP, NUJEN, KASARNA, NATON, OMELA, A, R, MN, AZ, ARE, GALE, DS, OSEKA, AK, NAONIS, ZAKA, GERARD, APA, DROZG, RN, LAN, OSNOVANJE, VOSEK, ANIS, STOL, EOZIN, DOGA, CELJANKA, OLIVA, ERAR, STARTER, AS, NETEK, NANA.

Komisija v sestavi Vinko Mežnarc - predsednik, Nada Dejak, Vaso Deretič je prejela 207 rešitev. Da je dobila deset pravih je morala izveči štirinajst rešitev. Nagrade prejmejo: Ivan Smolej, Jesenice, Fr. Benedičiča 2 - 100 din, Simona Tarman, prodajni oddelek - 70 din, Lojze Dolgan, pravna služba - 70 din, Jožica Lukan, soc. zdravstvena služba - 50 din, Borut Novak, Jesenice c. Revolucije - 50 din, Slavko Tarman, upokojenec, Kidričeva cesta, Jesenice - 50 din, Sonja Vovk, Hrušica 58, Jesenice - 30 din, Peter Lukan, skladišče valjarne Bela - 30 din, Marija Klemenc, odd. za obračun osebnih dohodkov - 30 din in Alice Žvegelj, Jesenice, c. 1. maja 6 - 30 din.

V lanskem letu smo poleg tridesetletnice osvojitve v drugih pomembnih jubilejnih praznovanju tridesetletnico športnega društva Jesenice. Jubilej smo proslavili skromno, preskromno glede na delo in uspehe jeseniškega športa po vojni, saj so posamezniki in ekipe posegale in posegajo po najvišjih nivojih v Sloveniji in Jugoslaviji, častno pa so jeseniški športniki zastopali našo domovino tudi v mednarodni areni. Marsikdo verjetno niti ni vedel, da je bil velik mednarodni hokejski turnir organiziran tudi v počastitev obletnice SD Jesenice, da je bila v izložitvi bivše trgovine Alpina razstava nekaterih športnih trofejev organizirana z istim namenom.

V soboto, 27. decembra pa je bil še izredni občni zbor društva, na katerem so najprej v delovnem delu potrdili nov statut društva, zatem pa so spregovorili tudi o tridesetletnem delu. Zdrav duh v zdravem telesu in šport širokim množicam, sta bili vodili, da so, čeprav se utrujeni od borbe že dober mesec po koncu vojne - 17. junija 1945 na Jesenicah ustanovili fizikalno društvo, ki je nadaljevalo bogato predvojno športno tradicijo železarskih Jesenic. V začetku je društvo, ki je še isto leto dobilo ime po španskem borcu in prvoborcu Jožu Gregorčiču, združevalo dejavnosti: telovadbo, planinstvo, smučanje, kolesarstvo, lahko in težko atletiko, namizni tenis in fotomaterstvo. Že kmalu po ustanovitvi pa so se porajale nove dejavnosti kot so plavanje, drsanje, strelstvo, jadranje, avto moto, odbojka, kosaška, boks in druge in v dobrem letu jih je bilo kar 19. Društvo je bilo tudi pobudnik za ustanovitev krajevnih telesno vzgojnih društev, ki so jih kmalu ustanovili v Rate-

čah, Kranjski gori, Mojstrani, na Javorniku, v Zirovnici, Radovljici in na Bledu.

V prizadevanjih za obnovo porušene domovine so se lotili tudi športnih objektov in tako je bila 18. novembra 1945. leta izročena namenu smučarska postojanka v Črnem vrhu, naslednje leto so obnovili Čufarjevo kopalnico na Jesenicah ter uredili naravno drsališče v Podmežakliji, 21. decembra 1947 so v Črnem vrhu pognali prvo smučarsko vlečnico pri nas. S pomočjo Železarn in celotne družbe so zgradili tudi prvo umetno drsališče v Jugoslaviji, katero je dobilo pred leti tudi streho.

Seveda pa 30-letno obdobje ni bilo uspešno samo v obnovi in gradnji objektov. Številni so bili tudi športni uspehi. Uspešno delo se je manifestiralo v številnih množičnih nastopih, smučarji so vsa leta osvajali najvišje naslove državnih prvakov, iz množice uspešnih nastopov pa je treba omeniti tudi 16 državnih naslovov hokejistov. Uspehi so bili zabeleženi tudi v organizacijskih spremembah,

od osamosvojitve nekaterih športnih panog in notranje organizacije, do uspešno rešenega vprašanja vzdrževanja športnih igrišč. Tretjega julija 1953 je bilo zaradi skupnega nastopa združeno SD Jože Gregorčič in SK Bratstvo v športno društvo Jesenice, kakršno ime nosi še danes.

Skromen pregled mejnikov in uspehov naj zaključim, da tudi načrtov za nadaljnji razvoj ne manjka. Športni delavci so prepričani, da jih bodo na osnovi nove ustave in s polno mero dobre volje uresničili in tako dosegli nove uspehe, predvsem še na področju množičnega športa. Na izrednem občnem zboru, 27. decembra, so 50 posameznikom in organizacijam podelili spominske plakete. Poleg posameznikov so plakete dobili tudi klubi: balinarski, hokejski, nogometni, namiznotenški, odbojarski in smučarski. Kot skromno zahvalo za podporo športu pa so plakete izročili še občinski skupščini Jesenice, Sportmetalu in Železarni.

L. T.

Glavni direktor Peter Kunc je ob 30-letnici SD Jesenice v imenu delovnega kolektiva sprejel športne delavce

Šah

NOVOLETNI HITROPOTEZNI TURNIR

V petek, 2. januarja, je bil v šahovski dvorani na Jesenicah prvi letošnji hitropotezni turnir. Turnirja se je udeležilo kar 22 šahistov, od tega en mojstrski kandidat, štirje prvokategorniki in deset drugokategornikov. Pripriljivo je tudi tokrat zmagal Branko Zorko in s tem napovedal, da bo tudi letošnje leto še vedno daleč najboljši šahist.

Vrstni red: 1. Zorko 18, 2. Krničar 17,5, 3. Krajnik 15, 4. Mencinger 14, 5. - 7. Košir, Tramte in Pavlin 13,5, 8. Jan 12,5, 9. - 10. Ravnik in Poljanšek 12, itd.

KONČANO TEKMOVANJE V GORENJSKI LIGI

V soboto, 3. januarja, se je končalo tekmovanje v gorenjski ligi, kjer sta nastopili tudi ekipi Kranjske gore in druga ekipa Jesenic. Kranjska gora je nastopala letos okrepjena z nekaterimi jeseniškimi šahisti, medtem ko je druga ekipa Jesenic igrala predvsem z mlajšimi šahisti. V konkurenci osmih ekip (Svoboda Javornik ni uspela sestaviti ekipe in je že na začetku tekmovanja odstopila) je Kranjska gora uspela zbrati največ točk (24) in tako tudi zmagala v uradni konkurenci ter se tako uvrstila v drugo republiško ligo. Edina konkurenta za prvo mesto sta bili še ekipi Radovljice in Alpin, ki sta na koncu z 22 točkami zasedli drugo in tretje mesto. Druga jeseniška ekipa, ki je nastopala izven konkurence, je zasedla osmo mesto.

Končni vrstni red (v konkurenci): 1. Kranjska gora 24 točk, 2. - 3. Radovljica in Alpin 22 točk, ... 8. Jesenice II.

Za Kranjsko goro so igrali Košir, dr. Hribernik, Poljanšek, Konobelj, Jan, Majtan, Pristov, Florjančič, Stagar, Korantar, Marija Svetina, Ada Radič, Romana Černe, Dejan Svetlin in Dušan Barič.

ČLANSKO PRVENSTVO JESENIC

Na odprtem članskem prvenstvu Jesenic, kjer igra letos kar 26 igralcev, je bilo prejšnji teden odigrano peto kolo. Letošnje prvenstvo je zanimivo predvsem zaradi izredno uspešnega prodora mladincev Železnika in Simončiča, ki sta po petem kolu med vodilnimi. Sicer pa so vsi favoriti Pavlin, Krajnik, Krničar in Korošec že dokazali, da bodo tudi letos najresnejši kandidati za prvaka Jesenic. Morda so nekoliko razočarali Čuha, Tramte in Balanč, saj je slednji zaradi slabega začetka celo prenehal igrati.

V zadnjem, 5. kolu so se najpomembnejše partije končale takole: Krajnik : Korošec 1:0, Simončič : Tramte 1:0, Železnik : Pavlin remi, Pristov : Krničar 0:1 in Čuha : Konobelj 0:1.

Vrstni red po 5. kolu: Pavlin in Železnik 4,5 točke, Krajnik in Simončič 4 točke, itd. KT

ALPINIADA SLOVENSKE JELEZARJEV

Slovenski narod je izrazito planinski narod. Slovenci so že od nekdaj radi in z veseljem gojili množično, rekreativno planinstvo, s Triglavskimi prijatelji, Piparji, Drenovci in še prav posebno s Skalaši, pa so usmerili svoje udejstvovanje v plezalni šport in vrhunski alpinizem, ki v povojnih letih dobiva vse večje razsežnosti.

Slovenski železarji, planinci, plezalci in alpinisti so skupaj z gorskimi reševalci že od nekdaj predstavljali visoki vrh slovenskega gornštva. Bohinjski fužinarji, iskalci rudnih bogastev, so skupaj s pastirji in lovci že pred dvesto leti začeli boj za osvojitve »očakov kranjskih sivga poglavarja.« Triglav. Vse od tedaj dalje so slovenski železarji v ospredju množičnega, rekreativnega planinstva in istočasno tudi vrhunskega plezalnega športa ter alpinizma.

V času množičnih planinskoalpinističnih prireditvev, manifestacij tekmovanj in odprav je iz Raven na Koroškem prišel spodbuden poziv. Plezalci in alpinisti, skupaj z gorskimi reševalci iz koroških planinskih društev, alpinističnih sekcij in

odsekov ter postaj GRS so spontano izrazili željo, da se organizira alpinada vseh slovenskih železarjev. Prva taka množična in kvalitetna alpinada slovenskih železarjev naj bi bila v stenah Raduše že prihodnje leto. Organizacijo naj bi prevzeli plezalci, alpinisti in gorski reševalci iz Prevalj, Raven, Črne in Mežice, ki so zadostno jamstvo, da bi ta prva alpinada slovenskih železarjev v vsakem pogledu uspela in tudi dosegla svoj namen. Vsi ostali slovenski železarji in predelovalci iz Štor, Jesenice, Kroke, Lesc, Ljubljane, Celja in Dravograda so navdušeno pozdravili pobudo ravenških železarjev alpinistov. Železarska alpinada naj bi imela poseben poudarek na kulturni in tovarniško vzgojni vsebini. Čez tri leta, leta 1978, ob dvestoletnici prvega pristopa na Triglav, bi slovenske železarje plezalce, alpiniste in gorske reševalce gostili jeseniški železarji. Poudarek teh srečanj naj bi bil na kulturno vzgojnih prireditvah, na boju proti pijančevanju v gorah, čistoč planinskega okolja in preventivni varnosti na planinskih poteh in plezalno alpinističnih smereh.

Žuro

PO STEZAH PARTIZANSKE JELOVICE

Partizanska Kropa se pripravlja na eno največjih športnih prireditev na Gorenjskem, Po stezah partizanske Jelovice, ki bo v Kropi, 10. in 11. januarja 1976.

V soboto, 10. januarja ob 13. uri bo na trgu v Kropi pred spomenikom padlim kulturni program. Po kulturnem programu bodo pionirji osnovne šole Stane Žagar iz Lipnice odnesli vence k spomenikom padlim ob Dobrave do Lajš. Pionirje bodo spremljali borci NOB.

Zvečer ob 19. uri bo v sindikalnem domu v Kropi partizanski miting. Pozdravni govor bo imela predsednica krajevnice SZDL Barbka Blaznik. Na mitingu bodo sodelovali: moški pevski zbor Stane Žagar iz Kroke, mladinski pevski zbor Stane Žagar iz osnovne šole Lipnica, harmonikarski orkester glasbene šole Radovljica, operna pevka Zlata Ognjanovič ter recitatorja Jože Kovačič in Mojca Lozar. Vezni tekst bodo brali: Marica Ralič, Lidija Markovič, Nadja Zupan in Lidija Habjan. Na mitingu bo pel tudi solist Gregor Solar ob klavirski spremljavi Egija Gašperšiča. Po mitingu bo v Kropi ognjemet, v okolici Kroke pa bodo zagoreli kresovi.

V nedeljo, 11. januarja bo tekmovanje patrolj teritorialnih enot, enot JLA, UJV in milice. Ekipa bodo šteli po osem članov. Na eni kontrolni točki na progi Kropa - Dražgoše bo strelišče. Ekipa ZRVS pa bodo sestavljene iz treh članov ZRVS in treh članov ZSMS. Tekmovalci bodo na Jamniku streljali z vojaško pištolo. Poleg streljanja bodo imeli tekmovalci še dve kontrolni točki. Člani ZRVS bodo odgovarjali na strokovna vprašanja, člani ZSMS pa na vprašanja iz knjige Dražgoška bitka.

Sprejem patrolj bo v Kropi v nedeljo, 11. januarja ob 7. uri. Ob 7.45 do 8.15 bo v Kropi na trgu pred spomenikom padlim igrala godba na pihala iz Lesc.

Ob 8.15 bo na trgu zbor častne čete, tekmovalnih ekip in praporov ZZZ NOV. Ob 8.40 uri bo predaja raporta, pregled častne čete, tekmovalnih ekip in praporov. Ob 9. do 11. ure bo start tekmovalnih ekip. Cilj vseh tekmovalnih ekip bo v Dražgošah, kjer bo tudi razglasitev rezultatov in podelitev pokalov.

Partizanska Kropa vas vabi!

C. Rozman

KINO RADIO

10. januarja ameriški barvni risani film SREČNI TOM ob 15., film poklanja Jugobanka članom Ježkovega kluba.

10. in 11. januarja ameriški barvni film NEUMNOSTI JERRY LUISA ob 17. in 19. režija Franck Toschlin, v glavni vlogi Jerry Luis

12. in 13. januarja italijanski barvni film POSLEDNJA ZATOČIŠČA ob 17. in 19. režija Mavrizio Luicidi, v glavni vlogi Ursula Andres

14. januarja francoski barvni film POLICAJ ob 17. in 19. režija Jean Pierre Melville, v glavni vlogi Alain Delon

15. januarja ZAPRTO

16. januarja ameriški barvni film NAJDAJŠI DAN ob 17. in 20., režija Darryl Zanuck, v glavni vlogi Richard Burton

17. januarja ameriški barvni risani film MACKE IZ VISOKE DRUŽBE ob 15. proizvodnja Walt Disney

17. in 18. januarja zapadno nemški CS barvni film UMOR V GRADU HUBERTUS ob 17. in 19. režija Harold Reinl v glavni vlogi Robert Hofman

KINO PLAVŽ

10. in 11. januarja italijansko francoski barvni film POSLEDNJE ZATOČIŠČE ob 18. in 20.

11. januarja ameriški barvni film SREČNI TOM ob 10.

12. in 13. januarja ameriški barvni film NEUMNOSTI JERRY LUISA ob 18. in 20.

14. januarja ZAPRTO

15. januarja francosko italijanski barvni film EMIGRANT ob 18. in 20.

16. januarja francoski barvni film POLICAJ ob 18. in 20.

17. in 18. januarja ameriški barvni film SANTY ob 18. in 20.

KINO DOVJE MOJSTRANA

10. januarja ameriški barvni film TEXAS EKSPRES ob 19.30

11. januarja ameriški barvni film SUPER POLICAJA ob 19.30

17. januarja italijansko francoski barvni film POSLEDNJE ZATOČIŠČE ob 19.30

18. januarja ameriški barvni film NEUMNOSTI JERRY LUISA ob 19.30

KINO KRANJSKA GORA

10. januarja ameriški barvni film SUPER POLICAJA

11. januarja francosko italijanski barvni film EMIGRANT

14. januarja italijansko francoski barvni film POSLEDNJE ZATOČIŠČE

17. januarja ameriški barvni film NEUMNOSTI JERRY LUISA

VABIMO INŠTRUKTORJE SMUČANJA

OBČINSKA ZVEZA SMUČARSKJE ORGANIZACIJE JESENICE obvešča vse, ki imajo veselje za vzgojo mladih smučarjev, da bo v času zimskih šolskih počitnic pričela z delom smučarske šole. Za izvedbo tega programa bomo potrebovali večje število smučarskih vaditeljev. V ta namen organiziramo v dneh od 12. do 16. januarja seminar z začetkom 12. januarja ob 18. uri v prostorih ŽIC.

Udeležencem seminarja bo izdana pismena izkaznica »Inštruktor smučanja«.

Prijave sprejema zveza smučarskih organizacij Jesenice, c. Železarjev 1 ali po telefonu 81150.

VABILO NA OBČNI ZBOR STRELSKE DRUŽINE »TRIGLAV« JAVORNIK-KOROŠKA BELA

Izvršni odbor strelske družine Triglav vabi vse člane strelske družine Triglav in ostale ljubitelje strelskega športa na občni zbor, ki bo v soboto, 10. januarja ob 16. uri v prostorih delavskega doma Julke in Albina Fibernik na Javorniku.

Vabilo je namenjeno predvsem mladincem in mladinkam, članom ZRVS ter predstavnikom družbenopolitičnih organizacij. Pismenih vabil ne bomo pošiljali.

ZAHVALA

Za tovariško in prijateljsko pozornost, izkazane časti, darila in čestitke ob moji 70-letnici vsem od srca hvala!

Miroslav Nikolič

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru strojnega vzdrževanja se iskreno zahvaljujem za novoletno denarno čestitko.

Franc Kanalec SV-HVŽ

ZAHVALA

Bivše delavke se zahvaljujem sindikalni organizaciji trgovskega podjetja Rožca za novoletni sprejem in obdaritev.

Obenem želim kolektivu, da bi s samoupravljanjem dosegel še večje uspehe.

Upokojenke

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata hladne valjarne, se najlepše zahvaljujem za obisk, prejeto darilo in denar v času mojega zdravljenja.

Vsem želim še veliko delovnih uspehov in srečno novo leto 1976.

Milan Gačnik

ZAHVALA

Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice se najlepše zahvaljujem za dodeljeno stanovanje.

Bogdan Vengar

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru valjarne žice se iskreno zahvaljujem za pozornost, ki so mi jo izkazali za novo leto z obiskom na domu in darilom. Vsem sodelavcem želim veliko uspehov, zdravja in sreče v novem letu.

Lojze Škedelj

ZAHVALA

Krajevni odboru ZB NOV in krajevni skupnosti Dovje-Mojstrana se najtopleje zahvaljujem za prejeto darilo ob krajevnem prazniku in jim želim uspešno delo v letu 1976.

Janez Tarman Mojstrana

ZAHVALA

Iz srca se zahvaljujem za vso pozornost sodelavk in sodelavcev v elektro delavnici Javornik ob mojem odhodu v pokoj. Še posebno se jim zahvaljujem za izročena darila in za prisrčno vzdušje ob slovesu.

Kolektivu želim še vnaprej kar najboljših delovnih uspehov in kar najbolj tople človeške odnose, ki so pogoj za dobro počutje delovnega človeka.

Fanika Mandič

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Valjarne se lepo zahvaljujem za obisk in darilo, ki sem ga prejel v času bolovanja. Želim jim še veliko delovnih uspehov.

Obenem se iskreno zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata adjuštaže bluming za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času bolovanja in jim želim še veliko delovnih uspehov. Enako vsem mojim sodelavcem.

Franc Jekovec

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 10. januarja bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA ZARJA (bivši železniški konzum) Titova 7

V KRANJSKI GORI bo v soboto, 10. januarja, od 15. do 19. ure in v nedeljo, 11. januarja od 7. do 10.30 odprta trgovina PIK BELJE IN ŽIVILA KRANJ, poslovalnica VITRANC

V MOJSTRANI bo v soboto, 10. januarja, od 15. do 19. ure in v nedeljo, 11. januarja, od 7. do 10.30 odprta trgovina MARKET MOJSTRANA

V GOZD MARTULJKU bo v soboto, 10. januarja od 15. do 19. ure in v nedeljo, 11. januarja, od 8. do 10.30 odprta trgovina TP ROŽCA SAMOPOSTREŽNA GOZD MARTULJK

ŠE PRECEJ JIM MANJKA

Mladinska hokejska reprezentanca Jugoslavije je ob koncu preteklega leta nastopila na izredno kvalitetnem turnirju »šestih narodov«, ki je bil v ljubljanski hali Tivoli. Poleg naših so tekmovali še reprezentance: Švedske, Švice, Finske, ZR Nemčije in Poljske. V tako hudi konkurenci, našim seveda ni ostalo nič drugega, kot da so osvojili zadnje, šesto mesto. Najprej so jih premagali mladinci ZR Nemčije z 10:0 (1:0, 5:0, in 4:0), nato pa so se vrstili porazi s Švedsko 2:15 (0:4, 0:6, 2:5), Finsko 2:11 (0:4, 1:2, 1:5), Poljsko 2:6 (1:1, 1:2, 0:3), in proti Švici 2:5 (0:0, 1:1, 1:4).

Tako je mladinska reprezentanca Jugoslavije, v katerih vrstah je nastopilo največ igralcev mladinskega moštva Kranjska gora, dosegla le osem golov, ki so jih realizirali: Z. Šuvak 4, Brun 2 ter Ščap in Iglič po enega, prešli pa so jih kar 47. Podatek, ki zgovorno pove, da so naši mladinci precej zaostajali za drugimi. Sicer so se srčno borili, vendar ob pomanjkanju hitrosti in uigranosti, proti precej kvalitetnejšim nasprotnikom, niso mogli doseči nič več. Le proti Poljakom in Švicarjem so tudi naši prišli do veljave. V srečanju s Poljsko so celo dvakrat vodili, vendar so ob koncu morali priznati premoč gostom. Tudi proti Švicarjem so bili precej časa enakovredni. Sele v 47. minuti so Švicarji povedli z 2:1 in vodstvo do konca še povišali.

Turnir je bil vsekakor dragocena šola za naše, ki so se lahko prepričali, da jim še veliko manjka, poleg tega pa so odigrali pet izredno težkih tekem. Ob koncu naj še povemo, da so naši v zadnjih srečanjih igrali precej boljše, kot na začetku.

ŠESTI V BRNU

Mladinska reprezentanca Jesenic, brez članov državne reprezentance, ki je bila zaradi tega okrepljena tudi z nekaterimi mlajšimi igralci prvega moštva Jesenic, je pred novoletnimi prazniki nastopila na mednarodnem mladinskem turnirju v Brnu. Na turnirju je sodelovalo osem ekip. Naši so odigrali štiri tekme, dve izgubili pa eno pa dobili in igrali neodločeno. Tako so osvojili šesto mesto.

Z mladinci so v Brno odpotovali tudi jeseniški pionirji, ki so tam odigrali tri srečanja. Dve so izgubili in eno dobili.

TIVOLI: JESENICE (mladinci)
0:5 (0:2, 0:1, 0:2)

V prvenstvenem pionirskem srečanju so jeseniški pionirji povsem zaslužno premagali ekipo Tivolijske. Že po prvih dvajsetih minutah so vodili z 2:0 in vodstvo do konca še povečali. Zmaga mladih Jeseničanov bi bila lahko še izdatnejša, kajti mladi vratar Tivolijske Zagar je branil zelo dobro in je dopustil gostom, da so ga premagali le petkrat.

Smučanje

PONOVEN USPEH NAJMLAJŠIH ALPINCEV

Alpski smučarji so imeli pretekla dni številne nastope. Na tem so smučarji Jesenic ponovno imeli največ uspeha pri najmlajših, kjer mladi dosega vedno bolj vidna mesta. Seveda so ti uspehi rezultat letošnjih izredno vestnih priprav in trdega dela prek vsega leta.

Zadnjo nedeljo v novem letu so se v veleslalomu na Soriški planini pomerili cicibani in cicibanke. Ponovno sta bila najboljša Barbara Kunc in Matjaž Naglič, pa tudi ostali cicibani niso mnogo zaostajali za njima.

REZULTATI:

Cicibanke: 1. Barbara Kunc – Jesenice – 59.13, 2. Mojca Dežman – Triglav – 1.02.49, itd.

Cicibani: 1. Matjaž Naglič – Jesenice – 58.99, 2. Rok Petrovič – Novinar – 49.11, 6. Jani Pirc – 1.02.93, 12. Blaž Ravnik – 1.04.60, 15. Gaber Pogačnik – 1.08.35, 24. Lojzi Borštnik – 1.10.70, 27. Boštjan Smolej – 1.11.67, 46. Igor Klinar – 1.18.76, 54. Matej Lakota – 1.23.74 (vsi Jesenice).

Prvo soboto v novem letu so se v Kranjski gori pomerili v slalomu mlajši pionirji in pionirke. Na 380 metrov dolgi progi z 41 vratici, ki jo je postavil trener Jesenic Janez

Šmitek, se je že v prvem teku vnel ogorčen boj za prva mesta. Minimalna razlika pri dekletih in pri fantih je napravila drugi tek še veliko bolj zanimiv, ob koncu pa so odločale o zmagovalki pri dekletih le tri stotinke sekunde, pri fantih pa tudi le slaba sekunda.

Cepprav se pionirji z Jesenic niso uvrstili na prva mesta, pa so se borili izredno in zasedli odlična mesta. Med prvo deseterico so se uvrstile kar štiri pionirke in trije pionirji, kar je lep uspeh ob upoštevanju, da sta Kunčeva in Naglič še cicibana.

REZULTATI:

ML. pionirke (nastopilo 34): 1. Nataša Blažič – Triglav – 91.33, 2. Barbara Benedičič – 91.36, 3. Barbara Kunc – 92.43, 4. Saska Vesek – 92.92, 7. Nataša Čop – 102.98 (vse Jesenice).

ML. pionirji (nastopilo 83): 1. Jure Jakopin – Akademik – 90.18, 2. Matej Oblak – Jesenice – 91.12, 6. Matjaž Naglič – Jesenice – 101.25, 9. Matjaž Prestrel – Jesenice – 102.72, 13. Jani Pirc – Jesenice – 105.07, 18. Borut Purkat – Kranjska gora – 110.45, 20. Lojzi Borštnik – Jesenice – 111.52, 22.

Miran Benet – Kranjska gora – 112.23, 25. Andraž Berlik – Jesenice – 113.89, 35. Jani Hrovat – Kranjska gora – 121.92.

V nedeljo, 4. januarja, so imeli slalom na Vitrancu starejši pionirji in pionirke. Na tekmovalcu je nastopilo 114 tekmovalcev iz 23 slovenskih klubov. Generalni direktor Slovenskih železarn Gregor Klančnik, ki si je tekmovalje ogledal, je bil navdušen nad mladimi tekmovalci.

Tudi v nedeljo je bilo med najboljšimi nekaj jeseniških pionirjev, zaradi poškodbe pa ni nastopil Grega Benedik, ki je bil favorit in je pred nekaj tedni v veleslalomu zmagal.

REZULTATI:

Starejši pionirke (nastopilo 31): 1. Romana Pintar – Transturnist – 87.64, 5. Mateja Rakovec – Jesenice – 95.50, itd.

Starejši pionirji (nastopilo 83): 1. Marko Ribnikar – Tržič – 84.50, 6. Aleš Kunc – 88.17, 7. Aleš Podrekar – 91.65 (oba Jesenice).

V nedeljo so še enkrat nastopili cicibani in cicibanke na Soriški planini v veleslalomu, kjer so ponovno Jeseničani dosegli dvojno zmago. V letošnji sezoni nepremagljiva Barbara Kunc in Matjaž Naglič sta še enkrat premočno zmagala, pa tudi ostali cicibani so zares dobro uvrščeni.

REZULTATI:

Cicibanke: 1. Barbara Kunc – Jesenice – 1.02.83, 2. Mojca Rac – Fužinar – 1.09.76, itd.

Cicibani: 1. Matjaž Naglič – Jesenice – 1.02.46, 2. Aleš Marguč – Novinar – 1.06.10, 8. Gaber Pogačnik – 1.11.22, 9. Lojzi Borštnik – 1.12.31 (oba Jesenice).

TEKMOVANJE
ZA GODČEV
MEMORIAL
V BOHINJU

Kakor vsako leto, so se tudi v nedeljo, 28. decembra, zbrali smučarji tekači na prireditvi, ki jo marljivi bohinjski delavci organizirajo v spomin na padlega revolucionarja in prvoborca Tomaža Godca. Tekmovalci se je udeležilo 240 tekačev iz 19 klubov Slovenije in Hrvaške. To tekmovalstvo je bilo za bohinjske športne delavce zadnja preizkušnja pred organizacijo velikega mednarodnega tekmovalstva tekačev pri nas. Za naše najboljša pa je bil to zadnji nastop doma, pred odločilnimi nastopi na tujem, kjer bodo poizkusili doseči olimpijsko normo.

Tudi tokrat so nastopili skoraj vsi naši tekači iz občine in dosegli nekaj vidnih rezultatov. Ponovno je zmagal Tone Đuričič pri mlajših članih, na tretje mesto pa so se uvrstili: Dare Mrak pri mlajših mladincih, Bojana Kobentar pri mlajših mladinkah in Roman Mlinar pri mlajših pionirjih. Tudi ostali so tekli dobro in če bomo zastavljeno delo nadaljevali ter število tekmovalcev po klubih še povečali, se v prihodnosti lahko nadamo, da bo dobil tekaški šport v naši občini tisto mesto, ki ga je imel pred leti.

MEDDRUŠTVENO TEKMOVANJE V RATEČAH

V nedeljo, 21. decembra, so bili smučarski delavci iz Rateč organizatorji meddruštvenega tekmovalstva za kategorizacijo, katerega so se udeležili tudi tekmovalci iz sosednje Italije. Marljivi delavci iz Rateč so to tekmovalstvo izvedli skoraj brezhibno, kar je še en dokaz, da so dobri organizatorji, slabši pa so pri vzgoji mladih tekmovalcev. Na startu sta se namreč pojavila samo dva domačina, in sicer: Roman Mlinar pri mlajših pionirjih in Boris Peterka pri starejših pionirjih. Tekmovalci se je udeležilo vsega skupaj 200 tekmovalcev, z vsemi našimi najboljšimi.

Tudi tekmovalci sekcije za teke pri občinski zvezi smučarskih organizacij so se tega tekmovalstva udeležili v polni zasedbi. Ponovno so pokazali, da so vsaj nekateri med njimi prav dobro pripravljeni in da bodo to leto dostojno zastopali našo občino na večjih tekmovalstvih. Med najboljšimi so bili: Tone Đuričič prvi pri mlajših članih, Igor Kobentar in Bojana Kobentar druga pri mlajših pionirjih oziroma mlajših mladinkah ter Janez Justin in Brigita Dovžan tretja pri starejših pionirjih oziroma starejših mladinkah. Tudi ostali so tekli dobro, saj imamo kar 15 tekmovalcev, ki so se uvrstili do desetega mesta v svojih kategorijah.

REZULTATI:

Mlajši pionirji: 1. Miha Šturm – Alples – 10.16, 2. Igor Kobentar – TVD Partizan Hrušica – 10.37, 3. Vilko Stojc – Gorje – 10.45, 7. Roman Mlinar SD Kranjska gora, 13. Borut Slivnik TVD Partizan Hrušica.

Starejši pionirji: 1. Bojan Munih – Olimpija – 11.49, 2. Jani Kršinar

NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI
NA SINDIKALNIH TEKMAH
V LETU 1975

V ponedeljek, 29. decembra, je občinski svet Zveze sindikatov Jesenice pripravil svečano razglasitev rezultatov doseženih na sindikalnih letnih športnih igrah za leto 1975. Najboljše športnike na sindikalnih tekmah v preteklem letu je najprej pozdravil predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Anton Grošelj, sledila pa je podelitev pokalov, medalj in praktičnih daril.

Rezultati v posameznih panogah:

KEGLJANJE NA ASFALTU:

Moški ekipno: 1. železarna Jesenice – TOZD VET 924 kegljev, 2. železarna Jesenice – DS Skupne službe 903, 3. GIP Gradis 853, itd.

Zenske ekipno: 1. železarna Jesenice 537, 2. GIP Gradis 535, 3. Biro za urbanizem in stanovanjsko poslovanje 510, itd.

Moški posamezno (neregistrirani): 1. Rado Rupnik GIP Gradis 237, 2. Mujo Hasanbegović Železarna – TOZD Hladna predelava 226, 3. Jakob Solar Železarna – TOZD Valjarne 225, 4. Sandi Pahor GIP Gradis 222, 5. Franci Čampa Železarna – TOZD Talilnice 222, itd.

Moški (registrirani igralci): 1. Bogdan Langus Železarna DS Skupne službe 248, 2. Rudi Šavnik Železarna DS Skupne službe 238, 3. Rado Rožič Zdravstveni dom Jesenice 236, 4. Jože Šlibar Železarna – TOZD VET, 5. Alojz Tišov Železarna – TOZD VET, itd.

Zenske posamezno: 1. Helena Mirtič Planika Breznica 201, 2. Ana Čerin Železarna 200, 3. Cilka Kucko GIP Gradis 194, 4. Zlata Ilijev GIP Gradis 193, 5. Majda Kralj Železarna 182, itd.

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO:

Moški ekipno: 1. Železarna 642 krogov, 2. Izolirka Jesenice 597, 3. Centar srednjih šol 498, itd.

Zenske ekipno: 1. Železarna 373, 2. Tehnični biro Jesenice 271.

Moški posamezno: 1. Pavel Jezeršek Železarna 167, 2. Vojko Grebenšek Izolirka 165, 3. Janez Otrin Železarna 163, 4. Edi Dobravec Železarna 161, 5. Igor Rebek Carinarnica Jesenice 154, itd.

Zenske posamezno: 1. Majda Kralj Železarna 154, 2. Dana Prestrel Sodstveni organi 122, 3. Breda Ipavec Železarna 114, 4. Vanda Eniko Železarna 105, 5. Olga Škoda OS Koroška Bela 102, itd.

ŠAH:

Ekipno: 1. Železarna 26 točk, 2. Carinarnica Jesenice 24, 3. OŠ Prežihov Voranc 20,5, itd.

Posamezno: 1. Franc Ravnik, 2. Herman Kamšek, 3. Poljanšek, 4. Jordan Jordanov, itd.

ZA »SREBRNO SMUČARSKO PALICO«
V BOHINJU

Marljivi smučarski delavci iz Dola so svoje tradicionalno tekmovalstvo za »srebrno smučarsko palico« zaradi pomanjkanja snega organizirali v Bohinju. Na startu se je zbralo preko 200 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške. Manjkali so samo najboljši člani in mladinci, ki so šli tekmoval v tujino. Tekmovalstvo je bilo zelo dobro izvedeno, za zaključek pa so bili najboljši nagajeni še s praktičnimi darili, kar se zadnje čase na takšnih prireditvah le redkokdaj dogaja.

Kakor na vseh tekmah doslej, so bili tudi tokrat tekmovalci iz jeseniške občine udeleženi polnoštevilno. Zopet smo dosegli nekaj vidnejših uvrstitev pri ml. pionirjih, ml. mladincih in ml. mladinkah.

Rezultati:

ML. pionirji: 1. Vilko Stojc – Gorje – 7.15, 2. Igor Kobentar – TVD Partizan Hrušica – 7.22, 3. Boris Črešnovar – Lovrenc – 7.35, 6. Roman Mlinar – Kranjska gora, 9. Borut Slivnik – TVD Partizan Hrušica, 17. Dejan Mašovič – SD Kranjska gora.

St. pionirji: 1. Bojan Munih – Olimpija – 11.37, 2. Jani Kršinar –

Olimpija – 11.39, 3. Samo Arh – Gorje – 12.44, 4. Janez Justin – TVD Partizan Žirovnica – 12.59, 10. Mirči Lebar – Kranjska gora, 14. Boris Kobentar – TVD Partizan Hrušica, 15. Franci Teraš – SD Mojstrana, 16. Gorazd Zavodnik, 20. Boris Kramar – oba SD Kranjska gora.

ML. mladinke: 1. Ingrid Blažević – Polet – 12.42, 2. Jeli Jelovčan – Triglav – 13.02, 3. Bojana Kobentar – TVD Partizan Hrušica – 14.03.

ML. mladinci: 1. Dušan Podlogar – Gorje – 19.16, 2. Franc Eržen – Alples – 19.47, 3. Dušan Đuričič – SD Mojstrana – 19.50, 5. Dare Mrak, 22. Dušan Teraš oba SD Mojstrana, 27. Branko Smolej – TVD Partizan Žirovnica.

St. mladinci: 1. Janko Kranjc – Lovrenc – 31.45, 2. Franc Pogačar – Kamnik – 32.17, 3. Jože Demšar – Alples – 33.00, 6. Marjan Mrak – SD Mojstrana.

ML. člani: 1. Anton Nastran – Alples – 43.12, 2. Božo Kordež – Plamen – 44.12, 3. Andrej Lanišek – Kamnik – 45.45, 4. Slavko Mrak – SD Mojstrana, 9. Boris Potočnik – TVD Partizan Žirovnica.

Člani: 1. Pavel Dornik – Olimpija – 41.45, 2. Jože Solar – Triglav – 42.07, 3. Rudi Kolander – Lovrenc – 44.09, 5. Alojz Kerštajn – SD Rateče, 19. Franc Lah – TVD Partizan Hrušica.

Tekmovalo se je tudi za najboljšo ekipo, v katero pa so bili všteti: po dva člana ali ml. člana, en st. mladinec in en ml. mladinec. Prvo mesto je zasedla ekipa Alples, Jeseničani so bili tretji v sestavi: Alojz Kerštajn, Slavko Mrak, Marjan Mrak in Dušan Đuričič.

JUBILEJNO LETO
KEGLJAŠKEGA
KLUBA JESENICE

Novo leto so kegljaši kegljaškega kluba Jesenice začeli s preglednim nastopom posameznikov, ki so kandidati za prvo moštvo. Nastopili so v disciplini 200 lučarjev mešani in dosegli naslednje rezultate: Rijavec 925; Tišov 939; Hasanbegović 937; Kordež 958; Udir 1008; Šmid 976; Črv 985; Šlibar 980; Gerdej 999 in Langus 982.

Nastopili niso Rožič, Hafner, Šavnik.

Rezultati so zadovoljivi, če upoštevamo, da je bil nastop takoj po novoletnih praznikih. S tem je bilo začeto jubilejno 25. leto delovanja kegljaškega kluba Jesenice. V počastitev srebrnega jubileja bo organiziran večji turnir, na katerega bodo vabljene klubi, s katerimi jeseniški kegljaši že dalj časa sodelujejo. C.

A. K.

Starejša pionirka Mateja Rakovec

Starejši pionir Aleš Kunc